

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ENGELLİ BİREYLERİN TOPLUMSAL HAYATA
KATILIMLARININ GÜÇLENDİRİLMESİ, KARŞILAŞTIKLARI
SORUNLARIN TESPİT EDİLMESİ VE BU SORUNLARA KALICI
ÇÖZÜMLER ÜRETİLMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/434, 2104, 2716, 2717, 2718, 2719)
ANTALYA ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI
TUTANAKLARI**

----0----

5 Ocak 2026 Pazartesi

-----0-----

- Antalya Bölge İstişare Toplantısı (Antalya, Burdur, Isparta, Karaman, Konya)
- Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü Çalışma Ziyareti
- Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğünün Sunumu

5 Ocak 2026 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.39

BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARİEROĞLU (Ankara)

SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)

KÂTİP: Fevzi ZİRHİOĞLU (Bursa)

----- 0 -----

[Bölge (Antalya, Burdur, Isparta, Karaman, Konya) İstişare Toplantısı]
(Antalya Mimar Sinan Kongre Merkezi Konferans Salonu)

SUNUCU - Sayın Komisyon Başkanım, Sayın Valim, Sayın Komisyon üyeleri salonumuzu teşrif etmişlerdir.

Kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

Basın mensuplarımıza teşekkür ediyoruz.

Sayın Komisyon Başkanım, Sayın Valim, sayın milletvekillerim, Sayın Büyükşehir Belediye Başkan Vekilim ve kıymetli hazırun; Türkiye Büyük Millet Meclisi Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu Antalya Bölge İstişare Toplantısına hoş geldiniz der, hepinize saygılarımı arz ederim. (Alkışlar)

Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk, silah arkadaşları ve aziz şehitlerimizin manevi huzurlarında sizleri saygı duruşuna ve akabinde İstiklal Marşı'mızı okumaya davet ediyorum.

(Saygı duruşunda bulunuldu)

(İstiklal Marşı)

SUNUCU - Sayın Komisyon Başkanım, Sayın Valim, sayın milletvekillerim ve Sayın Büyükşehir Belediye Başkan Vekilim; yüksek müsaadelerinizle sizleri sahnedeki yerlerinize davet ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sayın Valim, çok Değerli Komisyonumuzun üyesi milletvekillerimiz, Büyükşehir Belediye Başkan Vekilimiz, çok kıymetli kamu kurumlarımızın, üniversitelerimizin, sivil toplumunun değerli temsilcileri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün Antalya'da sizlerle beraberiz. Özel bir birliktelik vesilesiyle bir aradayız. Tabii ki bu bir toplantıdan ibaret bir birliktelik değil, bir yol haritasını konuşmaya, bir fotoğrafı doğru bir şekilde ortaya koymaya yönelik bir birliktelik. Tabii ki Antalya'da olmamız sadece gündemin Antalya olması da değil, Antalya sağ olsun bu özel gündemin ev sahibi. Bu vesileyle Değerli Valimize, Büyükşehir Belediyemize ve tüm katkısı olan herkese, değerli Antalyalı hemşehrilerimize teşekkür ediyoruz.

Tabii, bugün Antalya'yı konuşacağız, Burdur'u konuşacağız, Karaman'ı konuşacağız, Isparta'yı konuşacağız ve Konya'yı konuşacağız. Tabii ki aynı masa etrafında, aynı sorumluluk hissiyatıyla engellilik konusunu hep birlikte ele alacağız. Tabii, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu olarak tüm paydaşlarımızı bir araya getirmeye, tüm paydaşlarımızla bir araya gelmeye gayret gösteriyoruz. Bizzat dinlemeye, bizzat dertleşmeye, bu anlamda ifade etmiş olduğumuz hem yol haritasına yönelik hem de fotoğrafın doğru bir şekilde tespitine yönelik bir çalışmamız var. Elbette, bazı şeylerin mevzuatla, bazı şeylerin kâğıt üzerinde var olmasıyla gerçek durumu farklılık arz edebiliyor. İşte, biz bu farklılıklar noktasında tespit için buradayız. Bu konuları birlikte masaya yatırıp birlikte analiz etme niyetiyle buradayız. Bu Komisyon başladığında tüm üyelerimizle hep birlikte şu ifadeyi ortaya koyduk, dedik ki: Bu Komisyon sadece bir kurumun, bir sivil toplum kuruluşunun, bir bakanlığın konusunu irdeleyen bir Komisyon değil, bu Komisyon 86 milyonun hissiyatını, hassasiyetini ve sorumluluğunu taşıyan ve bunu ortaya koyacak bir Komisyon ve bu çerçevede, bu hassasiyet çerçevesinde işte hep birlikte sahadayız.

Komisyon sürecimizi gerektiğinde şehir şehir, gerektiğinde vatandaşımızla, engelli bireylerimizle, aileleriyle, sivil toplumla, kurumlarla, kuruluşlarla bir araya getirerek, gelerek, doğrudan dinleyerek, sahadaki gerçekliği bizzat yerinde tespit ederek sürdüren bir Komisyonuz.

Biliyoruz ki engellilik çok katmanlı bir konu. Her şehirdeki durum farklı, her sokakta durum farklı olabiliyor, her evde başka bir hikâye gerçekleşiyor, her ilin ihtiyacı, her şehrin imkânı farklılık arz edebiliyor. Bir yerde erişilebilirlik temel gündemken diğer yerde sağlık hizmetlerine erişim daha ön plana çıkabiliyor. Bir yerde eğitimdeki uyarlamalar önemli bir gündemken diğer bir şehirde istihdam daha önemlilik arz edebiliyor. Bir yerde bakım hizmetleri ön plandayken diğer tarafta bu çerçevede sosyal sorumluluk noktasındaki, sosyal hayat noktasındaki erişilebilirlik daha hayati bir durum ortaya koyabiliyor. O yüzden, biz tüm bu farklılıkları bizzat yerinde tespit etmeye, yerinde dinlemeye, yerinde bu konuları gözlemlemeye gayret gösteriyoruz. Hayatın bizzat içinden örneklerle, hayatın bizzat merkezini yansıtan bir çalışmayı ortaya koymaya gayret gösteriyoruz.

Biliyorsunuz, 3 Temmuzdan itibaren faaliyet gösteren bir Komisyon. Gerek Parlamentomuzdaki resmî toplantılar, gerek saha ziyaretleri ve gerekse odak grup görüşmeleri farklı engel gruplarına yönelik bir çalışmanın sürecini bizlere gösteriyor. Bugüne kadar 1.300'e yakın raporu, öneriyi ve bilgi notunu Komisyon olarak sağladık ve bu noktada da yüzlerce sivil toplum kuruluşuyla bir araya geldik, binlerce vatandaşımızı dinledik ve bu tablodan gördüğümüz şudur ki engellilik konusu sadece "engelli olan" "engelli olmayan" demeden tüm Türkiye'nin konusu ve ortak bir konu. Ortak konular, ortak meseleler ancak ortak akılla çözülür. O yüzden, bu bölge toplantıları bizler için ortak akıl geliştirme, ortak akıl çalıştırma ve bu anlamda tespitler yapma açısından çok ama çok kıymetli.

Bizler, bu süreci merkezin yerelden öğreneneceği bir süreç olarak değerlendiriyoruz. Önce Karadeniz'deydik, 11 ili Trabzon'da bir araya getirdik. Daha sonrasında deprem bölgemizde, Kahramanmaraş ev sahipliğinde yine 11 ille bir araya geldik. Ege'yi İzmir ev sahipliğinde dinledik. Marmara'da İstanbul'da ve Kocaeli'de bölge toplantıları gerçekleştirdik. Geçtiğimiz hafta pazartesi günü Erzurum'daydık, Doğu Anadolu'muzu dinledik. Cuma günü Kayseri'de olacaktık fakat hava şartları nedeniyle Kayseri

bölge toplantımızı erteledik ve bugün kadim coğrafyamız, özel coğrafyamız olan Akdeniz'deyiz, Antalya'mızın ev sahipliğinde birlikteyiz.

Elbette, burada her bir gündem, her bir kelime bizler için çok kıymetli ve özellikle engelli bir vatandaşımızın Akdeniz Bölgesi'nde hayatın neresinde zorlandığını öğrenmek istiyoruz; evinden çıktığında okula, işe, hastaneye, kamu binasına ulaşılabilirliğini öğrenmek istiyoruz; sosyal hayata katılımını, spora erişimini, kültür ve sanata erişimini öğrenmek istiyoruz. Meselenin hayatın tam da kendisi olduğunun farkındayız.

Elbette, güçlü yasalarımız var, son yirmi üç yılda engellilik alanında çok ama çok güçlü mesafeler katettik, devrimler gerçekleştirdik. Mevzuatımız Avrupa'nın çok ötesinde ama bazen engel mevzuatta değil kaldırımda olabiliyor, bazen kapıda olabiliyor, bazen sunulan yerel hizmetten kaynaklanabiliyor, bazen uygulama sorunu olabiliyor; bazen alışkanlıklarda sorun görüyoruz, bazen erişilemeyen bir dijital hizmette, ekranda sorun tespit ediyoruz, bazen ise zihnimizdeki ön yargıda sorun olduğunu görüyoruz ve bazen "Ya, biz hep böyle yapıyorduk." ifadesinde sorunun gizli olduğunu tespit ediyoruz.

İşte, bizim hepimizin görevi, engeli bireyin üzerinden alıp sistemin ve uygulamanın üzerinden konuşmak çünkü "engel" dediğimiz şey bazen hizmette, bazen tasarımda, bazen ise bakış açısında. Hep birlikte bilinci güçlendireceğiz, farkındalığı büyüteceğiz ve tabii ki Komisyon olarak bu işin sonunda bir raporumuz olacak ama bu rapor bir temenni metni olmayacak, bir raf süsü hiç olmayacak; bir kamu görevlisinin masasında, bir yerel yöneticinin önünde bir rehber olacak.

Bu çerçevede, inanıyoruz ki hep birlikte engelli vatandaşımızın hayatında belki küçük, belki büyük ama belirleyici bir farkı ortaya koyma arzusundayız. Tabii ki engellilik alanında uygulanabilir, ölçülebilir ve denetlenebilir bir sistematiği hep birlikte güçlendirmek arzusundayız. Sadece iyi niyet değil, süreklilik, sürdürülebilirlik ve kararlılık çok ama çok kritik.

Bugün sizlerden bir istirhamımız var. Lütfen bize sorunlarınızı net bir şekilde, spesifik bir şekilde ifade edin. Hem sorunları hem de iyi uygulamaları da bizlerle paylaşın. Bir yerde başarıyla çalışan bir model varsa hep birlikte onu güçlendirelim, büyütelim. Bir yerde tıkanan bir konu varsa elbette onun da üstüne gidelim, çözüm arayalım. Bizler sizlerin söyleyeceği her bir kelimeyi, her bir cümleyi dikkatle dinleyeceğiz, not alacağız ve bunların her birinin takipçisi olacağız. Bu salon ortak aklın salonu. Toplantımız herkesin birbirini duyduğu, birbirinin alanına saygı gösterdiği bir zemin olacak.

Özellikle şunu vurgulamak istiyoruz: Biz engelli bireylerimizi yardım bekleyen bir kitle olarak görmüyoruz, engelli bireylerimizi bir alt politika alanı olarak hiç görmüyoruz. Engelli bireylerimiz bu ülkenin eşit haklarına sahip, hayatın her alanında ana aktör olarak var olması gereken asli öznelere.

Bir şehir engelliler için yaşanabilen bir şehirse herkes için yaşanılabilen bir şehirdir. Bir sistem engelliler için çalışabiliyorsa, aktifse herkes için sorunsuz çalışıyordur. Dolayısıyla engellilik bir toplumun kendini nasıl kurduğunun aynasıdır ve bugün hep birlikte o aynaya beraber bakacağız. Antalya'dan başlayarak Isparta'ya, Burdur'a, Kahraman'a, Konya'ya uzanan bu hattan öğreneceklerimizin çok olduğuna inanıyoruz.

Toplantımızın hayırlı ve bereketli geçmesini diliyorum. Bu vesileyle -ev sahibimiz- önce Sayın Valimize, daha sonra Sayın Büyükşehir Belediye Başkan Vekilimize şehirleriyle ilgili ve bu anlamdaki gündeme dair kendilerini dinlemek için söz vereceğim, daha sonra da söz hem Antalya'dan hem diğer vilayetlerden gelen siz kıymetli misafirlerimizde olacak.

Tekrar bu buluşma için teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Valim.

ANTALYA VALİSİ HULUSİ ŞAHİN - Sayın Bakanlarım, Sayın Komisyon üyelerimiz, milletvekillerimiz, komşu vilayetlerden gelen kıymetli misafirlerimiz, mesai arkadaşlarım, STK temsilcilerimiz, hanımefendiler, beyefendiler; ben de Sayın Bakanım öncelikle hoş geldiniz diyorum.

Bu çok önemli toplantıya ev sahipliği yapmaktan duyduğum memnuniyeti ifade ediyorum.

Sayın Bakanım, sizlerin de ifade ettiği gibi, bir toplumun medeniyet seviyesi özel gereksinimine ihtiyaç duyan, özel gereksinimli bireylerine gösterdiği ihtimamla ölçülüyor. Bizim de toplum olarak engelli bireylerimize hak ettikleri değeri vermemiz, medeniyetimizin köklülüğüyle övünmemiz açısından çok çok önemli.

Engelli bireylerimiz hiçbir zaman topluma yük olma niyetinde değiller. Tam tersi kendilerine kapı açılırsa, fırsat verilirse bilakis yük olacak ciddiyette, çalışkanlıkta insanlar ama engellilik meselesi tabii, geniş şumullü bir konu, hem türüne hem ağırlığına göre de değişiyor.

Bizler kamu hizmetlerini yürütmekle sorumlu olan kurumlarda görev yapıyoruz. Biraz önce ifade ettiğiniz gibi, bu hizmetleri sunarken gündemimizde engelli bireylerimizin bu hizmetten nasıl istifade edeceğini mutlaka masanın üzerine koymamız lazım, bina tasarlarken de AVM yaparken de kaldırımı düzenlerken de diğer hepsinde de. Bu konuda mevzuatlarımız da çok açık ve sorumluluklar yüklüyor. Bu sorumlulukları yerine getirmek için çaba gösteriyoruz. Ödenek problemlerimiz oluyor, bunları Komisyonumuza eminim bugüne kadar arz etmişlerdir. Ben de yeri gelmişken ifade etmek isterim, yapmak istediğiniz bazı şeyleri de yapmakta problem yaşıyorsunuz. Bazı anlayışlar üzerinde de çaba göstermemiz lazım. Mesela, biz emniyet güçlerine, özellikle trafik polislerine şöyle bir talimat verdik: Öncelikle engelliler için ayrılmış park yerlerine park eden araçlara asla fırsat vermeyin, gerekli cezai işlemi uygulayın. Biz ceza yazıyoruz, araç park ediyor; biz ceza yazıyoruz, araç park ediyor; milyonlarca lira yazıyoruz fakat bir türlü bu park yerlerinin engellilere ait olduğunu topluma anlatabilmiş değiliz. Bunun bir kültürel devrim, bir zihinsel devrim gerektirdiğini düşünüyorum. Bunun için hepimizin bir emek vermesi lazım, toplumun buna alışması lazım yani orayı boş olarak görmeyecek, orası bir başkasına ait bir yer. Buna benzer, mesela, camilerimiz var. Camilere girişte çok ciddi problemler yaşıyor engellilerimiz; eşik problemleri var, mimari sorunlar var. Kamu binalarında aynı sorunlar var. Bunların hepsinin çözümü için hep birlikte çalışmak durumundayız.

Ben ilimizle ilgili konulara detaylı girmek istemiyorum çünkü il müdürlerimiz burada, eğer kendilerine söz verilirse konuları detaylı bir şekilde anlatabilirler. Biraz önce Sayın Bakanımızın ifade ettiği gibi, asıl dinlenilmesi gereken, özellikle engelli vatandaşlarımız ve onların temsilcisi olan derneklerimiz.

Ben tekrar Sayın Bakanlarıma ilimizde kendilerini görmekten duyduğum memnuniyeti ifade ediyorum, Komisyon üyelerimize hoş geldiniz diyorum, komşu illerimizden ilimize gelen misafirlerimize hoş geldiniz diyor, sözü tekrar Sayın Bakanıma sunuyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sayın Valim, teşekkür ediyorum güzel tespitler için ve özellikle bu trafikte park yerlerindeki ihlallerle ilgili mücadeleniz için, inşallah, bu mücadeleyi bu süreçte güçlendirerek hep birlikte kazanacağız.

Evet, Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Sayın Büşra Özdemir, buyurun.

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BAŞKAN VEKİLİ BÜŞRA ÖZDEMİR - Sayın Komisyon Başkanım, önceki dönem Bakanlarım, Sayın Valim, sayın milletvekilleri, kurumlarımızın, sivil toplum kuruluşlarımızın, belediyelerimizin çok kıymetli temsilcileri, çevre illerden gelen konuklar, değerli misafirler; hepinizi şahsım ve Antalya Büyükşehir Belediyemiz adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bu kıymetli buluşmaya Antalya'da ev sahipliği yapmaktan duyduğumuz memnuniyeti ifade etmek istiyorum.

Engelli bireylerin yaşamın her alanında karşılaştıkları engelleri samimiyetle ele almak, bu engelleri birlikte aşmanın yollarını konuşmak ve kalıcı çözümler üretmek hepimizin, burada bulunan herkesin sorumluluğu çünkü engellilik bireysel değil toplumsal bir mesele ve çözümler ancak ortak akıl, diyalog ve güçlü iş birliğiyle mümkün. Meclis Araştırması Komisyonunuzun yapacağı istişare toplantısının yanı sıra sahada yapılacak incelemeler, uygulamaların yerinde değerlendirilmesi, iyi örneklerin görülmesi ve eksikliklerin doğrudan tespit edilmesi bu açıdan son derece anlamlı. Sivil toplum örgütlerimizin birikimi, kamu kurumlarımızın sorumluluğu ve yerel yönetimlerin sahadaki deneyimi sorunları tüm yönleriyle ele alarak uygulanabilir, sürdürülebilir çözümler üretme konusunda büyük katkı sağlayacaktır. Bu yönüyle, bugün ve devamındaki programların hazırlanacak raporlara ve geliştirilecek politikalara güçlü bir zemin oluşturmasını temenni ediyoruz.

Biz, Antalya Büyükşehir Belediyesi olarak engelli bireylerin eğitimden istihdama, ulaşımdan sosyal hayata kadar her alanda eşit, erişilebilir ve onurlu bir yaşam sürmeleri için çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz. Fiziksel engelleri kaldırmanın ötesinde, zihinsel ve sosyal engelleri de aşmayı hedefleyen bir anlayışla çalışıyoruz. Bu doğrultuda yaptığımız çalışmalar hakkında da çok kısa sizleri bilgilendirmek istiyorum: 26 bin metrekare alanda özel eğitim okulu ve rehabilitasyon merkezimizde 538 özel gereksinimli bireye dünya standartlarında rehabilitasyon ve eğitim hizmeti veriyoruz. Antalya ve merkez ilçelerimizde bulunan engelli hizmet merkezlerimizle engellilerin sorunlarına daha kolay ve daha hızlı çözüm konusunda yardımcı oluyoruz. Engelsiz ulaşım araçlarımızla bedensel engeli olup toplu taşıma araçlarını kullanamayan vatandaşlarımıza hastane ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarındaki randevuları için ücretsiz ulaşım hizmeti veriyoruz. Şu anda 3 merkez ilçemizde oluşturduğumuz Mola Evleri hizmetimizle özel gereksinimli bireylerin kısmi zamanlı veya günübirlik bakımlarını sağlamakta, birey ve ailelerinin sosyal ve kültürel yaşama uyumlarına destek olmaktayız. İlimizde yaşayan ve Antalya'mızı ziyaret eden tüm engelli vatandaşlarımız için uluslararası mavi bayrak standartlarındaki engelsiz plajlarımız da hizmet vermekteyiz. İlgili kamu kurumları ve STK temsilcilerinin katılımıyla oluşturduğumuz Engelsiz Hizmet Komisyonumuz sizlere daha iyi hizmet için ortak akılla çalışmalarını sürdürmektedir. Antalya Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonu tarafından yapılan denetimlerde Antalya Büyükşehir Belediyesine ait ana hizmet binası da dâhil olmak üzere 27 yapı, açık alan ve toplu taşıma araçları Uluslararası Erişilebilirlik Sertifikası almıştır. Belediyemizin 100. Yıl Sedir Spor Kompleksi içerisinde oluşturulan özel eğitim spor salonumuzda engelli bireylerin fiziksel gelişimini desteklemek amacıyla ücretsiz özel eğitimde spor kursları düzenlemekteyiz. Engelli bireylerin özel mülkiyetlerinde yaşamlarını kolaylaştırıcı rampa, eşik düzenlemeleri, tutunma barları gibi özel yaşamı kolaylaştırıcı hizmetlerimiz devam etmektedir. Otopark alanlarının ve kullanım kolaylığı imkânlarını artırmaya devam ediyoruz. Kamusal alanlarda, yol, park, cadde gibi altyapı çalışmalarında erişilebilirlik olanaklarını güçlendiriyoruz. Meslek elemanlarımız tarafından evlerinde ziyaret edilen engelli vatandaşlarımıza ihtiyaçları doğrultusunda tekerlekli sandalye, beyaz baston, gıda, aşevi, eşya, giysi, nakdi ve ayni danışmanlık, rehberlik gibi sosyal yardımlarda bulunmaya devam ediyoruz. Evde bakım ekibinde çalışan doktor ve hemşirelerimiz engelli bireylerin sağlık kontrollerini yapmakta, engelli vatandaşlarımızın öz bakımları, ev temizliği gibi günlük ihtiyaçlarını gidermekteyiz. Su tarifelerinde yaptığımız düzenlemeyle yüzde 10 olan su indirimi yüzde 40'a çıkarmış bulunuyoruz. Belediyemiz sosyal tesislerinde çölyak hastalarına yönelik glutensiz menü oluşturduk ayrıca glutensiz ürün dağıtımını belirli periyotlarla yapmaktayız. Belediyemiz yasal kotada belirlenmiş oranda işçi ve memur çalıştırmakta, ayrıca belediyemiz bünyesinde hizmet veren iş danışmanlık ofisi aracılığıyla engelli bireylere iş arayan ile işveren arasında istihdam köprüsü kurmaktayız.

Bu toplantının yalnızca sorunların konuşulduğu değil, somut çözüm önerilerinin geliştirildiği, kalıcı politikalara ışık tutan bir zemin oluşturacağına yürekten inanıyorum. Buradan çıkacak her katkının engelli bireylerin yaşamına doğrudan dokunacak önemli adımlara dönüşmesini temenni ediyorum.

Sözlerime son verirken bu önemli çalışmayı hayata geçiren Meclis Araştırma Komisyonumuza, katkı sunan tüm kurum ve kuruluşlara ayrıca program boyunca sahada emek veren herkese teşekkür ediyorum.

Antalya'da gerçekleştirilecek istişare ve inceleme programlarının ülkemiz adına hayırlı sonuçlar doğurmasını diliyor, toplantılarımızın verimli geçmesini diliyorum.

Tüm hazıruna saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, teşekkür ediyorum Sayın Büyükşehir Belediye Başkan Vekiline katkıları ve ev sahipliği için.

Evet, şimdi, Antalya'yla başlıyoruz ve Antalya Barosu Engelli Hakları Komisyonu Temsilcisi Avukat Pınar Gürpınar Yıldız. Buyurun.

ANTALYA BAROSU ENGELLİ HAKLARI MERKEZİ BAŞKANI PINAR GÜRPINAR YILDIZ - Öncelikle, Sayın Bakanlarım, Sayın Valim, Sayın Belediye Başkan Vekilimiz, kıymetli meslektaşlarım, kıymetli hazırun ve sayın konuklara hoş geldiniz diyorum.

Konuşurken -yanlış anlamayın beni- çok güzel konuşuyoruz, toplantılar düzenliyoruz, biz Meclise -ben aynı zamanda Türkiye Barolar Birliği Engelli Hakları Komisyonu Yürütme Kurulu Üyesiyim- daha önce Ankara'ya geldik, konuştuk, konuşulduğu zaman her şey çok güzelmış gibi gözüküyor ama gerçekten engelli vatandaşlarımızın özellikle hukuki anlamda çok fazla problemleri

var. Bunu tek bir kıstasa ayırmıyorum ben, özellikle mesela, cezaevleri olsun, dediğiniz gibi, trafikte olsun, eğitim olsun, en basiti, engelli aylığı olsun yani o kadar çok problemlerimiz var ki. Benim de mesela otizmlı bir engelli çocuğum var 11 yaşında ve ben gerçekten eğitimi için çok fazla mücadele veriyorum yani onu eğitmek için çok mücadele veriyorum. Devlet kurumlarımız bu konuda gerçekten yetersiz. Onun için özel kurumlara ya da derneklere, vakıflara çok fazla sıkı sıkıya sarılmaya çalışıyoruz. Biz Antalya Barosu Engelli Hakları Merkezinde vatandaşlarımızın sürekli dilekçelerini kabul alıyoruz ve burada gördüğümüz en büyük problemlerden bir tanesi bu vatandaşlarımızın eğitime ulaşamaması, bakım aylıklarına ulaşamaması, gerekli -nasıl diyeyim- öz güvenli bir şekilde yaşantılarını sürdürememesi. Bununla ilgili davalar açıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bakım aylıklarına nasıl ulaşamıyorlar?

ANTALYA BAROSU ENGELLİ HAKLARI MERKEZİ BAŞKANI PINAR GÜRPINAR YILDIZ - Şöyle oluyor Sayın Bakanım: Diyelim ki bir tarlası var ama hiçbir işe yaramıyor, dağın tepesinde. İşte "Senin tarlan var, sana aylık bağlayamayız." gibi ya da ne bileyim işte yirmi beş-otuz yıllık...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu konularla ilgili siz rehberlik yapıyor musunuz baro olarak?

ANTALYA BAROSU ENGELLİ HAKLARI MERKEZİ BAŞKANI PINAR GÜRPINAR YILDIZ - Evet yapıyoruz Sayın Bakanım. Şöyle de yapıyoruz: Açılmış olan davalara müdahililik talebinde de bulunuyoruz, kendimiz de eğer gerekli görürsek kamu kurum ve kuruluşlarına öncelikle dilekçeyle başvuruyoruz, açılması gereken davalar varsa açıyoruz.

Biz, Antalya Barosu olarak bütün yerel kurumlara başvurularda bulunuyoruz, özellikle belediyelerimize çok fazla başvuruda bulunuyoruz. Burada gene diyeceğim, anlatırken her şey varmış gibi ama gerçekten iş yaşantıya döküldüğü zaman hiçbir şey yok. Mesela "Mola Evleri" dediğimiz şeylerde inanın, bir şeyler yapılmaya çalışılıyor ama günde 3 kişi. Ama bizim şu an Antalya'da çok fazla engelli çocuğumuz, çok fazla engelli vatandaşımız var. Bize her hafta...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Antalya'daki sayı nedir?

ANTALYA BAROSU ENGELLİ HAKLARI MERKEZİ BAŞKANI PINAR GÜRPINAR YILDIZ - Şöyle söyleyeyim: Ben aynı zamanda Valiliğin Otizm Komisyonunda da, İl İzleme Komisyonunda çalışıyorum. Mesela oradaki sayı otizm bazında 746'ydı en son aldığım bilgiye göre ama tabii bu sadece otizm. Bunun Down sendromlusu var...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - 100 bine yakın görünüyor Vali Bey'in verdiği bilgiye göre, evet.

ANTALYA BAROSU ENGELLİ HAKLARI MERKEZİ BAŞKANI PINAR GÜRPINAR YILDIZ - Tabii, tabii, aynen doğrudur, Sayın Valim daha iyi bilir.

Çok fazla engelli vatandaşımız var ve hukuki gerçekten çok sorununuz var. İstihdam kesinlikle en büyük problemlerden bir tanesi. Çocuklarımız mesela rehabilitasyon merkezlerinde haftada on iki saat ders alıyorlar. Bu on iki saat ders yetmiyor Sayın Bakanım, bu çocuklar hep ortada. Okuma yazma seferberliği yapmamız lazım. Inanın benim çocuğum bile otizmlı olduğu hâlde okuma yazma öğrendi çünkü ben gerçekten çok mücadele verdim. Genel olarak eğitim, istihdam, hak alma hizmeti, bunlar da bizim sadece Antalya bazında değil, genel olarak problemlerimiz var.

Sporcularımızın da problemleri var, inanın çalışanların da problemleri var, evinde engellisi olanın da problemi var, kendisinin engeli olanın da problemleri var ama bunlar burada tabii bir saat, iki saatlik konuşmayla olmaz. Biz daha önce bir rapor da sunmuştuk sizlere. Bu şekilde bizim yaptığımız değerlendirmelere sizlerin de katkı sunmasına çok seviniriz.

Sağ olun, teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Birlikte çalışmaya devam edeceğiz bu konuları.

Evet, Altınokta Körler Derneği Şube Başkanı Ahmet Oktay.

Buyurun.

ALTINOKTA KÖRLER DERNEĞİ ANTALYA ŞUBE BAŞKANI AHMET OKTAY - Sayın Bakanım, Sayın Valim, değerli katılımcılar; hepiniz hoş geldiniz.

Altınokta Körler Derneği Antalya Şubesi olarak bizler kaldırımlarda kılavuz çizgisi üzerlerinde yürürken ne yazık ki esnafın veya park yapan araçların sayesinde normalde yürüyüş istikametinde yürüyememekteyiz. Toplu ulaşımlarda sesli sistemlerin olmaması nedeniyle bizler incecğimiz durağı yağmurlu havada veya Antalya'nın sıcağından geçerek gerisin geri dönmek zorunda kalıyoruz. Ulusal bir sorunu da söylemek isterim: Ben Antalya'da bir resmî kurumda çalışıyorum hizmetli olarak. Benim ne kadar kademem yükselirse yükselsin hizmetli kadrosunda olduğumdan dolayı bazı haklardan yararlanamamaktayım. Bunun çözülmesini istiyorum.

Herkese teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Çölyak Derneği, Hakan Yılmaz...

Hakan Bey, buyurun.

ANTALYA ÇÖLYAK DERNEĞİ BAŞKANI HAKAN YILMAZ - Değerli Bakanlarım, sevgili milletvekillerim, Sayın Valim ve Büyükşehir Başkan Vekilim; Antalya Çölyak Derneği Başkanı ve Kent Konseyi Engelliler Meclisinde Divan Kurulu üyesiyim.

Çölyak konusunda Büyükşehir Belediyemiz ve kamu kurumlarımızla yaptığımız bütün görüşmelerde 2017 senesinde ben de bir araştırma komisyonunda Sayın Vekilim Cevheri'yle beraberdik, çok çalıştık, bir yıl mücadele verdik. Çölyakın bir engel olduğunu anlatmak için mücadele ettik, il il gezdik çünkü şöyle: Biz çölyaklılar beslenme engelliyiz. Engellilerin çeşitliliği konusunda daha çok çeşitliliğe sahibiz çünkü tüm engelli bireylerin olduğu bir beslenme engelinin içinde yaşıyoruz şu anda. Dolayısıyla 2017'de Çölyak Araştırma Komisyonundaki aylarca yaptığımız çalışmamızın sonucunda kamu kurum ve kuruluşlarımızda, Sağlık Bakanlığımızda, valiliklerimizde, belediyelerimizde çölyaklı bireylerin glütensiz ürüne ulaşmaları için çok mücadele ettik, Cevheri Vekilim de bunu en iyi bilenlerden birisidir. Çok şükür, on senede çok yol katettik.

Şöyle bir problemimiz var: Çölyaktaki en büyük handicap çölyakın "İlaç Katılım Muafiyet Raporu" diye bir şeyimiz var yani diğer hastalarımızın ilaç alırken kullandıkları muafiyet raporu. Bu çölyaklı bireyde de var ancak şöyle bir problemimiz var: İşsiz anne ve babası varsa çocuk çölyaklı devletin bu yardımından faydalanamıyor. Biz defalarca Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve bakanlıklar

ölçüsünde bunu dile getirdik, hatta bu konuda tutanaklarda Sayın Cevheri'nin söz aldığı da vardır. Dolayısıyla, bunun çok acil bir şekilde çözülmesi gerekiyor. Asıl mağdur olan engelli çölyaklı devletin bu yardımın şu anda faydalanamıyor. Sebebi şu: Anne ve babası işsiz. Böyle bir şeyin olmaması gerekiyor.

Ayriyeten, Kent Konseyi Engelliler Meclisindeki yapmış olduğumuz çalışmalarda da defalarca tüm kamu kuruluşlarının engelli bireylerin kaldırım sorunları, park sorunları, kafe sorunları, vesaireleriyle ilgili yaptığımız görüşmelerde maalesef -biraz önce barodaki arkadaşımın dediği gibi- konuşmadan öteye gitmeyen, 10 sorundan 1 tanesini bir yılda zor çözebildiğimiz bir durumla karşı karşıyayız. Ancak işte Antalya turizm şehri olduğu için ve milyonları ağırladığımız için en iyi erişilebilir kent olmak zorundadır çünkü biz Türkiye Cumhuriyeti'nin aynı zamanda yüzüyük. Bu Komisyonun 5 ilde yapmış olduğu çalışmada eminim bir rapor ortaya çıkacaktır, bütün illerimizde çıkacaktır ancak raporun sonucunun uygulanabilir olması, reel olarak hayata geçmesi için çok dua ediyorum.

Hepinize çok çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz de onun için hep birlikte çalışıyoruz.

Teşekkür ediyoruz Hakan Bey.

Evet, Akdeniz Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Doçent Doktor Adile Emel Sardohan.

Buyurun Adile Hanım.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ KOORDİNATÖRÜ DOÇ. DR. ADİLE EMEL SARDOHAN - Merhaba Sayın Bakanım, değerli katılımcılarımız.

Biz Akdeniz Üniversitesi olarak 230 engelli öğrencimizle eğitim ve öğretime devam ediyoruz. Öğrencilerin akademik, sosyal ve eğitim süreçlerine katılımlarını destekliyoruz. Bu konuda kendi içimizde bütçemiz olduğu için çoğunlukla bir sorun yaşamıyoruz ancak ringlerde bizim sorunumuz var. Ringlerin sesli olmaması görme yetersizliği olan öğrencilerimizin istedikleri fakültelerde inmelerinde biraz zorluğa neden oluyor. Burada az önce de Görme Engellileri Derneğinden bahseden arkadaşımızın dediği gibi...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ringleri üniversite mi ayarlıyor?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ KOORDİNATÖRÜ DOÇ. DR. ADİLE EMEL SARDOHAN - Belediye.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Büyükşehir mi?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ KOORDİNATÖRÜ DOÇ. DR. ADİLE EMEL SARDOHAN - Büyükşehir Belediyesi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O zaman Başkan Vekilimiz burada. Ne istiyorsunuz ringlerle ilgili?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ KOORDİNATÖRÜ DOÇ. DR. ADİLE EMEL SARDOHAN - Ringlerdeki durakların seslendirilmesini istiyoruz, şu an bizim tek gereksinimimiz bu çünkü diğerlerini kendi içimizde de biz çözüyoruz.

Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Özel Gereksinimli Bireyleri Destekleme Derneği Başkanı Mustafa Kılınç.

Buyurun.

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ BAŞKANI MUSTAFA KILINÇ - Değerli Bakanım, hoş geldiniz hepiniz.

Büyükşehir Belediyesine bağlı Özel Gereksinimli Bireyleri Destekleme Derneğinin işletmekte olduğu bir rehabilitasyon merkezinin kurucu temsilcisi ve Başkanayım ben. Bizim rehabilitasyonundan ziyade Millî Eğitimle ilgili birtakım sıkıntılarımız var daha çok karşı karşıya kaldığımız öğrenci gruplarımızdan dolayı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Millî Eğitim İl Müdürü burada, değil mi?

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ BAŞKANI MUSTAFA KILINÇ - Millî Eğitim İl Müdürlüğü anlamında değil, Bakanlık anlamında daha çok. Bizim de bu anlamda Özel Eğitim Koordinatörümüzle biraz önce onu konuşmuştuk. Özel eğitim alt sınıflarında, okullarında çok büyük sıkıntılar var. Yeterli personel, daha doğrusu, özel eğitim öğretmeni atanmadığı için sertifikalı öğretmenlerle bu işler çözülmeye çalışılıyor. O sayı da oldukça az olduğu için bize devam eden öğrencilerin en büyük sıkıntısı özel eğitim okullarındaki alt sınıflar. Yani, bu konunun herhâlde, Bakanlık düzeyinde çözülmesi lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Millî Eğitim Müdürlüğünüzün bu konudaki fikrini alalım.

Buyurun.

ANTALYA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ MEHMET YASİN ERİŞ - Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

İlimize yapılmış olan atamalarda zaten doğrudan okullarımıza aktarılmakta öğretmenlerimiz ama bunun dışında, ihtiyaç olan yerlere halk eğitimler üzerinden açtığımız kurslarla -80 saatlik ve 500 saatlik kurslarımız var- bu saatlerde diğer branşlardan öğretmenlerimize gerekli eğitimi verip okullarımızdaki bu sınıflarda görevlendirmelerimizi yapıyoruz Sayın Bakanım ama tabii, malumunuz, alanda ciddi anlamda ihtiyaç var fakat olabildiğince, imkânları ölçüsünde bütün bu ihtiyacı gidermek için çaba içerisindeyiz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu ihtiyaçla ilgili bize bir durum tespiti yaparsanız yani ne kadar ihtiyaç var, siz ne kadarını karşılıyorsunuz? Onunla ilgili biz de Bakanlık nezdinde Komisyon olarak takipçisi olalım.

ANTALYA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ MEHMET YASİN ERİŞ - Şöyle söyleyeyim Sayın Bakanım: Onunla ilgili bir rapor hazırlarız elbette, onu size iletiriz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onu biraz ivedi hazırlayalım, biz Komisyon olarak onu takip edelim.

ANTALYA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ MEHMET YASİN ERİŞ - Tabii, elbette.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu, burada bulunan diğer Milli Eğitim Müdürleri için de geçerli, diğer iller için de geçerli.

Teşekkür ediyorum.

Zihinsel Yetersiz Çocuk Yetiştirme ve Koruma Vakfı, Serpil Emekliöğlu...

Buyurun.

ZİHNSEL YETERSİZ ÇOCUK YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI BAŞKAN YARDIMCISI SERPİL EMEKLİÖĞLU - Merhaba, hoş geldiniz.

Ben Türkiye'de 14 şubesi olan bir vakfın Antalya şubesindenim, gönüllü çalışmaktayım on yedi yıldır.

Bizim gerçekten çok güzel bir eğitimimiz var, her konuda; mental yetersiz çocuklar, bedensel zihinsel engelli çocuklar, Down sendromlu ve otistik çocuklar üzerine. Bizim bir tek sıkıntımız var: Halk eğitimle beraber iki yıldır çalışmıyoruz. Bizim resim, müzik, beden eğitimi gibi çocuklarımızın daha çok gelişim göstereceği... Hatta bir Down'lu çocuğumuz var; Türkiye 1'inci, aynı zamanda dünyada da 2'nci oldu masa tenisinde. Yani, çok güzel çalışmalarımız var ancak iki yıldır nedense halk eğitimle kurslarımızı açamıyoruz; sıkıntımız bu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Antalya'daki faaliyetlerden mi bahsediyorsunuz, diğer illerden mi?

ZİHNSEL YETERSİZ ÇOCUK YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI BAŞKAN YARDIMCISI SERPİL EMEKLİÖĞLU - ZİÇEV'in... Halk eğitimle daha önceleri beraber eğitim yapabiliyorduk, bize öğretmen...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, şimdi, biz az önce birkaç saha ziyareti yaptık, yine aynı konuyla karşılaştık, bu konu gündemimizde. Tabii, bunu Millî Eğitim Bakanlığının ilgili Genel Müdürlüğüyle konuşacağız ama ilde bu nasıl çözülebilir... Vali Bey de bu konuda notunu alıyor. Burada bir ihtiyaç olduğu kesin. Sizin tespitinizi...

ZİHNSEL YETERSİZ ÇOCUK YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI BAŞKAN YARDIMCISI SERPİL EMEKLİÖĞLU - Çocuklarımız grup eğitiminde gerçekten hem çok mutlu oluyorlar hem eğleniyorlar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizin tespitinizi daha önce de başka velilerden de dinledik. Hem biz takip edeceğiz, Antalya özelinde de Sayın Valimiz takip edecek.

ZİHNSEL YETERSİZ ÇOCUK YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI BAŞKAN YARDIMCISI SERPİL EMEKLİÖĞLU - Çok teşekkür ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ederiz, sağ olun.

Evet, Antalya Otistik Bireyler Spor Kulübü Başkanı Perihan Şahin Bal...

Perihan Hanım, buyurun.

ANTALYA OTİSTİK BİREYLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI PERİHAN ŞAHİN BAL - Sayın Bakanım, hoş geldiniz ilimize.

Gerçekten konuşmalar içimizi ferahlatıyor ama dediğiniz gibi inşallah uygulamada da isteklerimize ulaşabiliriz.

Bizim Otizm Vakfının da aynı zamanda ben başkanım. İlimizde kurulan ilk derneğiz. 2009 yılında kurulduk, iki yıllık da bir vakıfız. Türkiye'deki ilk eski köy okulunu tadilat ettirerek, halk eğitimle iş birliği yaparak ilimizde zorunlu eğitimi tamamlamış çocuklarımıza kurslar veren bir vakıfız.

Şu anda bizim de en büyük yaşadığımız sıkıntılardan biri öğretmen sıkıntısı. Ordu gibi geliyor, gerçekten otizm hızla artıyor. Bugün bizi de ziyaret etmenizi umardık, inşallah başka sefere biz de bekleriz, Akdamlar'dayız, Çakırlar'dayız. Otizm hızla arttığı için zorunlu eğitimi tamamlayan çocukların evlere gönderilmesi, eğitimden uzaklaştırılması hiç kabul edilir bir şey değil çünkü evlerinde kalan çocukların sıkıntıları sizler de tahmin edebiliyorsunuzdur; öfke nöbetleri, aile sıkıntıları. Bunun için benim size bir çözüm önerim var, şu anda 3 ilimizde pilot uygulanıyor. Bir ildeki bir halk eğitim özel eğitimle ilgili kişilerle donatılmış olsun, o işi anlayan insanlar olsun ve öğretmenleri de ona göre seçsinler çünkü 2018 yılından beri yürüttüğümüz, biriktirdiğimiz deneyimler gerçekten bu konuya vakıf olmayan insan öğretmen olarak geliyor, otizmlili bir çocuğa yanlış bir uygulama on yıl bile geriye bizi götürebiliyor. O yüzden pilot bir halk eğitim olursa direkt... Sadece otizmlilerle ilgili değil, diğer engel gruplarıyla da alakalı öğretmen görevlendirmesi oradan olabilir.

Öğretmen sıkıntısından başka özellikle anneler... Aileden birisi ne kadar eğitilmiş olursa olsun birisi çalışma hayatının dışında kalıyor. Çalışma hayatının dışında kaldığı için de emeklilik hakkında uzaklaşıyor. Şu anda da hep gündeme getirdiğimiz gibi annelere emeklilik hakkı doğmasını rica ediyoruz.

Bunun dışında, yine İŞKUR'la çok güzel projeler çıkıyor. Bunlara da ulaşmakta kamuyla birlikte çalışmamız gerekiyor, bunda da sıkıntılar yaşıyoruz, ulaşamıyoruz.

Bunun dışında, şu anda söyleyeceklerim bu kadar.

Çok teşekkür ederim. Emeğinize, yüreğinize sağlık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Mustafa Alper Kocabıyık, ressam...

Mustafa Bey, buyurun.

HAFİZE ÖZTÜRK - Antalya'mıza hoş geldiniz.

Ben Alper'in annesiyim. Doğuştan işitme engelli; 4 yaşından bu tarafa resimle ilgilenir. Güzel sanatlar lisesini bitirdi ama güzel sanatlara da girene kadar RAM'da çok şeylik çektik, mesela, bu işitmeyi ve konuşmayı bilmiyor, matematiği yok, Türkçesi yok. Engelli raporunda da "ileri derece sağır" yazıyor. Bu da diyor ki: "Ben doktor olmayacağım, eczacı olmayacağım, avukat olmayacağım, öğretmen olmayacağım; ben ressam olacağım." Bunun da tek amacı orayı bitirip bir atölye açıp atölyede çalışmaktır. Dediği gibi hayali de gerçek oldu, atölyesinde şimdi resim yapıyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nerede atölyesi?

HAFİZE ÖZTÜRK - Aksu'da.

Böyle engelli çocukların da yetenekli çocukların da önünü açmak lazım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bravo, tebrik ediyoruz.

HAFİZE ÖZTÜRK - Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizi de tebrik ediyoruz. (Alkışlar)

HAFİZE ÖZTÜRK - Engelli çocukların böyle matematiğine, Türkçesine bakmamak lazım; yeteneğinin arkasında durmak lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Manavgat İşitme Engelliler Spor Kulübünden Guddusi Aydın.

Buyurun.

MANAVGAT İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ KOORDİNATÖRÜ GUDDUSİ AYDIN - Sayın Başkanım, Komisyon üyelerimiz, saygıdeğer katılımcılar; işitme engelli 2 kardeşi olan bir bireyim, kırk yıldır onlarla yaşıyorum. Onlardan işaret diliyle konuşmayı öğrendim, daha sonra yetki belgelerini aldım ve onlara otuz beş yıldır hizmet veriyorum. Son on beş yıldır da Manavgat Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfında genel engellilere bakıyorum.

Otuz beş yıl önce, hatta yirmi beş yıl önceki engelli özel insanlarımızın sıkıntılarını çok iyi biliyorum, şu anda geldiğimiz noktayı da çok iyi biliyorum. Eskiden engellisi, özel engellisi olan aileler...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Federasyona aday mı olmuştunuz sanki? Hatırlıyorum sizi.

MANAVGAT İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ KOORDİNATÖRÜ GUDDUSİ AYDIN - Evet, doğrudur, görüşmüştük sizinle Mecliste.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, hatırlıyorum.

Buyurun.

MANAVGAT İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ KOORDİNATÖRÜ GUDDUSİ AYDIN - Eskiden engellisi olan aileler o çocuğundan utanıyordu, onu saklıyordu, sokağa çıkaramıyordu, hiçbir imkânı, hiçbir desteği yoktu devletten ama şu anda geldiğimiz noktada engelli çocuğu olan çocuğunun kolundan tutup geliyor Kaymakamlığa. Biz de onların eğitimse eğitim, yardımsa yardım, bakımsa bakım, her türlü ihtiyacını karşılıyor, gayet iyi. Belediyelerimiz öyle, gerekli altyapıyı sağlamaya çalışıyor ama tabii ki eksiklerimiz yok mu? Var. Ben onlara kısaca değinmek istiyorum, fazla zamanınızı almak istemiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hızlıca değişelim.

MANAVGAT İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ KOORDİNATÖRÜ GUDDUSİ AYDIN - Öncelikle, burada yerinde bir talebim olacak sizden. Tabii, işitme engelliler görerek sizin konuşmalarınızı algıladı için ben tercümanımızı eğer şöyle görünen bir yere alınırsa memnun olacağım, arkadaşlarımızın da öyle bir talebi olmuştur eğer siz de uygun görürseniz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tercümanımız görünen bir yerde olsun zaten.

MANAVGAT İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ KOORDİNATÖRÜ GUDDUSİ AYDIN - Arkada olduğu için bazen tam göremiyorlar. O bağlamda, eğer uygun görürseniz...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burası iyi mi?

MANAVGAT İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ KOORDİNATÖRÜ GUDDUSİ AYDIN - Burası iyi, daha iyi görebiliyorlar.

Şimdi, kısaca, belediyeden bahsedip geçeceğim. Belediyelerimiz sarı şeridi yapıyor görme engelliler için ama gelgelelim uzanan dallar ve park eden arabalardan o sarı şeritli kaldırımı kullanamıyor. O zaman yapılan hizmetin hiçbir anlamı kalmıyor bizim için. Diğer rampadır, şeyler yapılıyor, ondan yana bir sıkıntımız.

Hemen eğitime geçiyorum. İşitme ve konuşma engellilerden bahsedeceğim çünkü benim alanım orası, genel engellilere baksam da. İşitme engellilerdeki en büyük sıkıntı eğitim. Benim ağabeyimin birisi 1971 doğumlu, Adana'da okudular. O zamanki eğitim şu anki eğitimden iyi desem herkes şaşırır "Nasıl yani otuz-kırk yıl önceki eğitim şu anki eğitimden nasıl iyi olabilir?" denir. Evet, öyle çünkü o zamanlar özel eğitim görüyorlardı işitme engelliler okullarında ama şu anda bir kaynaştırma eğitimi çıkarılırdı, kötü bir eğitim değil ama işitme engellileri ikiye ayırmak lazım. Bir kısmı işitme cihazıyla, implant yardımıyla duyup konuşabilenler. Tabii ki bunlara kaynaştırma eğitimi verilmesi lazım. Bir kısmı hiç duyup konuşamıyor. Hiç duyup konuşamayan bir insana normal sınıfta nasıl bir eğitim verebiliriz? Duymuyor ki. Yani normal eğitim öğretmeni çıkıyor, ders anlatıyor ama bizim işitme engellimiz duymuyor, nasıl anlayıp da o dersi çalışacak? Bir gün Manavgat'ta bir okulumuzu ziyaret ettim, 6'ncı sınıf öğrencimizi, işitme engelli. İzin istedim müdürümüzden, derse girdim sırf gözlemek için. Dersimiz İngilizce, öğretmenimiz geldi ve başladı dersi anlatmaya ve kızımız hiç duymuyor, 6'ncı sınıf öğrencisi, hiç duymuyor, sadece seyrediyor. Dersi anlattı, tabii, orada ilk başta fotokopileri dağıttı "Bunları nasıl yapacağınızı ben size anlatacağım, evde yapacaksınız." denildi. Anlattıktan sonra çantalara koydular. Bu kızımızın babası madde bağımlısı, annesi kırsaldan gelmiş, hiçbir destek veremiyor. Dersi anlattı, konu bitti, ders bitti, gayet de güzel, verimli bir ders geçti. Dersin sonunda öğretmenimize gittim "Hocam geçmiş olsun, dersimiz bitti. Sınıfınızda işitme engelli bir öğrenci var. Onun hakkındaki duygu ve düşüncelerinizi alabilir miyim?" deyince bana şunu söyledi: "Ya, sen de gördün, ben ne yapabilirim ki o öğrenci için? Benim onunla ilgili formasyonum yok, dilini bilmem. Ben sadece gelirim, dersimi anlatır, giderim." Öğretmenimizin söylemi kaba gibi olsa da haklı çünkü bu, sınıfına verilmiş bir öğrenci, dilini bilmiyor, formasyonu bilmiyor ve bu kızımız istemiyor bu eğitimi ve bu kızımız şu anda mezun oldu, işaret dili bilmiyor yani noterde yarın bir işi olsa biz tercümanlık yapamayacağız, tercümanız, yardımcı olamayacağız. Yani şunu söylemek istiyorum kısaca: Biz işitme engellilere hak ettiği şekilde işaret diliyle eğitim istiyoruz, sizlerden bu konuda destek istiyoruz, en önemli sıkıntımız bu. Bu sıkıntıyı giderirsek neyi gidereceğiz? E-KPSS'de iyi bir puan alıp atanabilecekler, bu sıkıntıyı giderirsek ehliyet sınavından iyi bir puan alıp geçebilecek. Yani bu sıkıntıları, eğitime dayanan sıkıntıları giderdiğimiz zaman diğer sıkıntıları da gidermiş olacağız ve bu hayatı birlikte yaşayacağız.

Ben yurt dışına gitmiş, aynı zamanda 2 Avrupa, 2 Olimpiyat, 2 Dünya, 1 Olimpiyat Şampiyonu olmuş bir insan olarak söylüyorum, Avrupa'ya, yabancı ülkeye gittiğimiz zaman bir Türk ya da Türkçe konuşan birisini gördüğümüz zaman mutlu oluyoruz ve bu insanlarımız kendi ülkesinde yabancı gibi yaşıyor çünkü dilini kimse bilmiyor. Gittiği bir kurumda normal bir vatandaş kuruma gittiği zaman, işi görülmediği zaman agresifleşiyor. Bu insanlarımızın bırak işini görmeyi, iletişim kuramıyorlar. Öncelikle bizim bunları gidermemiz lazım ki faydalı olabilelim, sizden ricamız o. E-KPSS sınavında da engelli durumuna göre bence sınavlar yapılmalı çünkü işitme engellilerin aldığı eğitim ile bir görme engellinin aldığı eğitim, bir ortopedik engellinin aldığı eğitim aynı değil. Onun için biz e-KPSS'de hepsinin sınavlarının ayrı değerlendirilmesini istiyoruz ki hepsi faydalanabilsin devletimizin vermiş olduğu bu güzel imkândan.

Yine ehliyet olayı... Biz bu insanlarımıza motor ehliyeti verdik A2. Hak sahipleri, bu hak ellerinden alındı. Yani şimdi adamın durumu yoksa, motora binmek zorundaysa, bu da elinden alınırsa nasıl yaşayacak hayatı? Verilmiş bir hak geri alınmış, biz tekrar verilmesini istiyoruz.

Son bir şey söyleyeceğim: Biliyorsunuz, sporda çok başarılıyız, sizler de bize çok destek verdiniz, sizden Allah razı olsun ama gelelim işitme engellilerin nedense hiç sesi duyulmuyor. Cumhurbaşkanımız daha bir kere Külliye'de işitme engellilerimizi ağırlamadı. En son Olimpiyatta Tokyo'da futbol takımımız şampiyon oldu ama ağırlamadı, biz bunu istiyoruz. Normal bir takım olduğu zaman...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - En son Engelliler Günü'nde takımla birlikteydi ama.

MANAVGAT İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ KOORDİNATÖRÜ GUDDUSİ AYDIN - Ben onu söylemiyorum, o 3 Aralık Dünya Engelliler Günü, bütün engelliler ağırlandı. Biz, normal var ya, futbol, voleybol takımlarımız, en son basketbol takımımız 2'nci oldu, Külliye'de ağırlandı ya, biz bunu istiyoruz. Ben şu anda konuştuklarımın hepsini o arkadaşlarımızın adına, oradaki temsilciler adına anlatıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Elbette, elbette.

MANAVGAT İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ KOORDİNATÖRÜ GUDDUSİ AYDIN - Vermiş olduğunuz hizmetten dolayı teşekkür ederiz ve bu eksiklikleri hem belediyemiz hem sizler giderirseniz teşekkür ederiz.

Çok sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İnşallah hepsiyle ilgili çalışmaya devam edeceğiz.

MANAVGAT İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ KOORDİNATÖRÜ GUDDUSİ AYDIN - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

(Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Evet şimdi, Antalya'ya biraz ara vererek Burdur'a geçiyoruz.

Burdur Barosu Engelli Hakları Komisyonu Komisyon Başkanı Avukat Anıl Salih Duran.

Buyurun.

BURDUR BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI ANIL SALİH DURAN - Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

Bizde, Burdur Barosunda şöyle bir sıkıntı oldu: Toplantıda acil bir karar alındı yani ben yeni geldim, şu an geldim, o yüzden bize bir soru verilmedi şu an.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Efendim?

BURDUR BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI ANIL SALİH DURAN - Bir öneri ya da bir soru verilmedi şu an.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz barodan mı geliyorsunuz?

BURDUR BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI ANIL SALİH DURAN - Barodan geliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Baronun ilettiği bir konu yok.

BURDUR BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI ANIL SALİH DURAN - Yok, hayır.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz.

Bucak Engelliler Derneği Başkanı Mehmet Öztop.

BUCAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ÖZTOP - Sayın Bakanım, Sayın Valim, Değerli Komisyon üyeleri ve katılımcılar; hepinize teşekkür ediyorum.

Ben, Bucak Engelliler Derneği Başkanı Mehmet Öztop.

Derneğimizde her kategoride engellilerimiz var. Tabii, sıkıntılarımız var. Projeler üretmeye çalışıyoruz, bir yıldır uğraşıyoruz ama maalesef bir mesafe katedemedik. Burada engelli bireylerimiz var üniversite mezunu, lise mezunu. Tabii, bunların...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Projeyi nerede... Nasıl bir proje hazırlıyorsunuz?

BUCAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ÖZTOP - SOGEP Kırsal Kalkınma Projesi hazırladık, ön proje bunlar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kime başvurdunuz?

BUCAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ÖZTOP - Bu, Burdur Kırsal Kalkınma Ajansı tarafından. Aynı zamanda SOGEP projesi hazırladık meyve, sebze kurutma.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sonuçlanmadı mı?

BUCAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ÖZTOP - Bir yıl oldu, daha sonuçlanmadı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, Burdur Vali Yardımcımız Mehmet Bey burada mı?

BURDUR VALİ YARDIMCISI MEHMET TÜRK - Buradayım efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Konudan haberiniz var mı? O zaman, Dernek Başkanımıza bu konuda nasıl yardımcı olabilecekseniz destek olalım.

BURDUR VALİ YARDIMCISI MEHMET TÜRK - Tamam Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz görüştünüz mü Valilikle bu konuyu?

BUCAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ÖZTOP - Vali Hanımla görüştük, bu konuda takipçisi olacaklarını söylemişlerdi. İki hafta önce de zaten toplantı vardı. O toplantıda da dile getirdik.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, Vali Yardımcımız sizi ilgili birimlerle bir araya getirir, Sanayi İl Müdürlüğüyle muhtemelen, değil mi? Konudan bizi de haberdar ederseniz biz de tıkanan noktada destekleriz. Benim kartlarımdan da verelim arkadaşlara Canan Hanım.

BUCAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ÖZTOP - Sayın Bakanım, zaten önümüzdeki hafta çarşamba günü Ankara'da olacağız sayın vekilimizle...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şöyle, Ankara'dan ziyade bu, ilde çözülecek bir konu. Vali Bey bu konunun nasıl çözüleceğini, bu anlamdaki desteğini esirgemeyecek, tamam?

BUCAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ÖZTOP - Biz takipçisi oluyoruz, soruşturduğum kadarıyla Ankara'ya gitmiş. Ankara'da yılda 2 defa toplanmış bu komisyon, altı aydan altı aya. İşte, yıl bitti, 2025 yılı bitti. Tabii, bize bir şey...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Dört dönem geçmiş, 4 tane altı ay geçmiş; "iki sene" diyorsunuz. Mehmet Bey sizi bu konuda yönlendirecek. Tamam mı?

BUCAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ÖZTOP - Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Başka bir konumuz var mı?

BUCAK ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ÖZTOP - Bunun yanında, engellilerin istihdamı konusunda biz muzdaribiz. Dediğim gibi, üniversite mezunu şeyimiz var okulda. Aynı zamanda fiziksel engelli kızlarımız var, engelli bireylerimiz de var. Bunların istihdamında kolaylık tanınması... En azından hizmetli olarak bir kontenjan açılırsa, dernekle böyle bir imkân tanınırsa çok memnun oluruz.

Saygılarımı sunuyorum efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ederim, sağ olun, var olun.

Burdur TÜRK EĞİTİM-SEN, Orhan Akın.

Buyurun Orhan Bey.

TÜRK EĞİTİM-SEN BURDUR ŞUBE BAŞKANI ORHAN AKIN - Sayın Bakanım, Sayın Valim, Komisyonumuzun değerli üyeleri ve değerli katılımcılar; aynı zamanda Burdur Kent Konseyi Başkanlığını da yürütüyorum Sayın Bakanım.

Biraz önce bir konuşmacı arkadaşımız ifade ettiler, okullarımızda bu çölyak hastalarının durumlarıyla ilgili bir tespit yaptılar. Biz de okullarda öğrencilerimizin okul kantinlerinde özellikle bu çölyak hastası yavrularımızın glutensiz ürünlere erişimiyle alakalı sıkıntılar olduğunu tespit ettik. Kantinlerimizin işleticiliğinde her öğrencimizin durumu, sayıları tespit edilerek bu çocuklarımızın glutensiz ürünlere erişimi noktasında bir düzenleme olursa memnun oluruz.

Onun ötesinde, aynı zamanda eğitim alanında faaliyet gösteriyoruz. "Norm fazlası" diye ifade ettiğimiz öğretmen arkadaşlarımızın, özellikle sınıf öğretmenlerimizin -biraz önce buradaki birçok katılımcı dezavantajlı grupların eğitimiyle alakalı tespitlerde bulundular- belirli eğitimlerden geçirilerek norm fazlası öğretmenlerimizin bu kurumlarda daha fazla istihdam edilmesinin doğru olacağını düşünüyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Burdur MEMUR-SEN Engelliler Komisyonu, Habib Öztürk.

Habib Bey, buyurun.

BURDUR MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI HABİB ÖZTÜRK - Sayın Bakanım, Sayın Komisyon üyeleri; hoş geldiniz.

Burdur il temsilcisi olarak, Bakanım, sıkıntılı bir konu... Sağlık kurulu raporlarıyla ilgili benim sıkıntım var; daha doğrusu yani engelli bireylerin genelde yani bu oransal, yüzdelik oranlardaki sıkıntıları. Açıklama kısmında, mesela şimdi "Oran yüzde 50, yüzde 60." yazıyor ama açıklama kısmında istenen ibare düşülmediği için genellikle raporların hiçbir işlemi olmuyor Bakanım. Bu konulara da değinilirse...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burdur İl Sağlık Müdürümüz burada mı? Evet, siz bitirince Müdür Beye verelim, o anlatsın bu konuyu.

BURDUR MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI HABİB ÖZTÜRK - Ben sadece bu konuyla ilgili...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyorum.

Evet, buyurun.

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - Sayın Bakanım, Sayın Valim; bu engelli raporlarımızın bir sınıflandırması var, ona göre puanları hesaplanıyor. Mevzuatlar çerçevesinde elimizden geleni yapıyor hekimlerimiz, onlar karar veriyorlar komisyonda ama biz bir araya gelelim, nasıl sıkıntılar yaşıyoruz...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yani "Not düşülmediği için bir mağduriyet yaşıyoruz." diyor.

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - Bir bakalım, ne istiyor, ne yapıyor, örnekleriyle bir bakalım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne not düşülmesi gerekiyor da düşülüyor.

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - Evet, onları bir değerlendirelim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yani siz irdeleyin konuyu, Bakanlık nezdinde çözülmesi gereken bir durum varsa biz de onu Bakanlığımızla görüşelim. Biz bu konuda sizden bilgi bekleyeceğiz.

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - Bakalım. Olur, anlaşıldı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Burdur İşitme Engelliler Spor Kulübünden İsmail Bilensoy.

Buyurun.

BURDUR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI İSMAİL BİLENSOY - Burdur İşitme Engelliler Spor Kulübünü temsilen buradayım.

Sağlık hizmetlerinde tercümanımız olmadığı için hastanede bilgi alma veya... Bir program var, bir uygulaması var Sağlık Bakanlığının ama çekmiyor, iletişim sıkıntıları yaşıyoruz. Bir refakatçi gibi tercümanımız olursa seviniriz.

Bankayla alakalı çok sıkıntı yaşayabiliyoruz, bizi arıyorlar ama iletişime geçemiyoruz. Bir merkez vasıtasıyla iletişime geçmek bizim için çok önemli ve spor kulübü olarak destek alamıyoruz, bu konuda şikayetlerimiz il bazında böyle. İnşallah, bunları çözebiliriz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağlık Müdürümüze soralım, bir tercüman yok hastanede?

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - Millî Eğitim Müdürlüğünden destek aldık, şu an 50 personelimizle il bazında...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kaç?

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - 50 kişiye eğitim aldırıyoruz, bitmek üzere eğitimleri.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Eğitimden önce de mutlaka birini görevlendirmemiz lazım.

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - Evet, var mevcutta, yeterli olmuyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ama "Yok, hiç yok." diyor.

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - Var Sayın Bakanım.

Totalde 100 kişiye çıkacak bu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O zaman kendisiyle bir görüşelim.

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - Bitmek üzere zaten şu an 50 kişinin eğitimi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Eğitimi hızlandıralım ama yani burada kadrolu olmasa da görevlendirmeyle mutlaka bu ihtiyacı...

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - Tüm danışma, güvenlik, sekreter, hepsini kurslara soktuk, hepsine aldırıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ama işte burada özellikle şu an itibarıyla ihtiyacı gidermemiz gerekiyor.

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - Sanırım, on- on beş güne kadar bitecek ilk grup eğitimleri.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyorum.

Siz kendisiyle de görüşün ama İsmail Bey'le.

BURDUR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI İSMAİL BİLENSOY - Sayın Bakanım, bir şeyi daha arz etmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

BURDUR İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI İSMAİL BİLENSOY - Kendisi iletti, hastanedeki bu kurslardan bilgisi var ancak kısa süreli eğitimlerle aktif çeviri yapılabilecek düzeye gelemediklerini, bir CODA ya da CODA olmasa da işaret dilinde çok yeterli olan birinin olmasının sağlık hizmetlerinde çok kritik olduğunu iletti.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Doğru söylüyor tabii.

Yani yeni öğrenmiş biriyle bu iş olmaz, bizim orada mutlaka görevlendirme yapmamız gerekiyor Müdür Bey. Vali Yardımcımız da burada yani bu işaret dili tercümanını Burdur sağlık sektörüne mutlaka hızlıca görevlendirmemiz gerekiyor, biz de takip edelim.

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSA MURAT ERK - Bakanlığımızın verdiği kadrolar var, o kadroda çalışanlarla birlikte...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İşte yani o işi çözmemiz gerekiyor ivedilikle. Eğitim devam etsin ama bu görevlendirme çok önemli.

Spor Müdürümüz burada mı?

BURDUR İL GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRÜ ORHAN KEMERKAYA - Sayın Bakanım, buradayım efendim, en baştayım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi bu kulübümüze destek olunmadı mı hiç?

BURDUR İL GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRÜ ORHAN KEMERKAYA - Sayın Bakanım, hatta iki gün önce, cuma günü birlikteydik İsmail kardeşimle. Biz her gün kendisiyle görüşüyoruz. Maddi olarak herhangi bir sıkıntıları yok. "İlerleyen süreçte şayet maddi bir sıkıntıya düşersek ne olur?" diye bana sordular. Talep formunu alıp Bakanlığımıza gönderdiğimizde her türlü sorunları çözeriz Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam, sorun olursa biz de takip ederiz.

BURDUR İL GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRÜ ORHAN KEMERKAYA - Anlaşıldı Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz de destekleyelim ihtiyaç varsa.

Teşekkür ediyorum.

Türkiye Yeşilay Cemiyeti Burdur Şubesi Başkanı Osman Koçibay.

Buyurun.

TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ BURDUR ŞUBE BAŞKANI OSMAN KOÇİBAY - Sayın Bakanım, hoş geldiniz öncelikle.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun.

Buyurun.

TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ BURDUR ŞUBE BAŞKANI OSMAN KOÇİBAY - Biz, Türkiye Yeşilay Cemiyeti olarak engelli ve engelsiz tüm bireylerimize hem bağımlılık öncesini engellemeye yönelik faaliyetlerimiz var hem de bağımlı bireylerimizin engelli olsun veya olmasın, onların da tedavisine yönelik, bağımlılığı bırakmaya yönelik faaliyetlerimiz var. Bu faaliyetlerimizi biz Yeşilay danışmanlık merkezlerimiz aracılığıyla yapıyoruz. Burdur'daki Yeşilay danışmanlık merkezimizde de...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burdur'da kaç kişiye hizmet verdiniz bugüne kadar?

TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ BURDUR ŞUBE BAŞKANI OSMAN KOÇİBAY - Şu anda 1 engelli vatandaşımıza bağımlılıkla mücadele konusunda destek verdik, yürüme engelli bir vatandaşımızdı, onunla ilgili olarak gerekli tüm altyapı çalışmalarımızı tamamlayarak ona da gerekli desteği sağladık ve şu anda bağımlılıktan da kurtardık kendilerini.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Konya Otistik Çocuklar ve Aileleri Yardımlaşma Derneğinden Beytullah Köylüoğlu.

Buyurun.

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Merhaba, söz verdiğiniz için teşekkür ederim.

Şimdi, hem dernek başkanı olarak karşınızda bulunuyorum hem de 26 yaşında otistik bir çocuğum var ve karşımda da devleti görüyorum. "Devleti görüyorum." dememin sebebi şu: Devlet mekanizmasının gücüne inanıyorum çünkü devlet mekanizması çalıştığı zaman bir şey yapmak isterse yapar. Buradaki birçok arkadaş hep raporların ve sözlerin kâğıt üzerinde kaldığından, sahaya fazla aktarılamadığından bahsettiler, biz de bundan mustaribiz; ilk önce bunu söylemek istiyorum. Yani siyasi iradenin ve devlet iradesinin bu konuda devreye girerek yaşayan insanların, bu sıkıntılarla yaşayan insanların dertlerine mümkün olduğu kadar hızlı çözüm bulmanızı rica ediyoruz sizden.

Otizm hakkında, biliyorsunuz, sizle daha önce başka toplantılar da yapıldı, Türkiye Otizm Meclisi tarafından da yapılmıştı toplantılar. Otizm hem ağır bir engel grubu hem ömür boyu devam eden ve bakıma çocuklardan ve yetişkinlerden oluşan bir engel grubu. Türkiye'de tam istatistikler belli değil ama Amerika'daki Hastalık Kontrol Merkezi'nin istatistiklerine göre "Her yeni doğan 36 çocuğun 1'inde otizm görülüyor." diyorlar. Bu, benim öğrencilik yıllarımda, 1980'li yıllarda on binde 1 idi yani çok aşırı yükseldi, Türkiye'de de salgın hâlinde. Sokakta gördüğünüz insanların bile otistik bir yeğeni veya çocuğu olabiliyor, o derece yaygın. Bir rapor hazırlamıştık, gerçi size daha önce de bazı raporlar geldi ama hızlıca, başlıklar hâlinde izin vererseniz onları söylemek istiyorum.

Otizmi 3 safha hâlinde ele almak lazım. Birincisi, okul öncesi dönem. Okul öncesi dönem çok önemli çünkü çocukların gelişimi, beyin gelişimi, sosyal gelişimi, akademik gelişimi 6-7 yaşına kadar maksimum seviyede oluyor ve bu dönemde, maalesef, Türkiye'de yeterli eğitime ulaşamıyor bizim çocuklar çünkü tanı koymada sıkıntılarımız var, tanı konduktan sonra da eğitimde sıkıntılarımız var. Batı Avrupa ülkeleri yani Anglosakson ülkeler daha çok bu işe özen gösteriyorlar. Onlar haftada kırk saatlik bir eğitimden bahsediyorlar, bu çocukların en azından kendi kendilerine yetebilmeleri için. Bizim ülkemizde, biliyorsunuz, özel eğitim merkezlerinin haftalık iki ya da üç saatlik eğitimi devlet tarafından karşılanıyor. Bunun son derece yetersiz olduğu açık.

Tanı konusunda benim şöyle bir teklifim olabilir, özellikle Sağlık Bakanlığının alanına giriyor: Hızlı testler planlanarak 8-10 soruluk veya doktorlara bu eğitim verilerek çocukların çok olduğu çocuk hastalıkları polikliniklerinde, ana okullarında ya da kreşlerde bu hızlı testlerin uygulanması ve problem olduğu düşünülen çocukların hemen çocuk psikiyatrisine sevk edilerek erken tanı almaları çünkü otuz altı aydan önce tanı almak çok önemli, hatta yirmi dört aydan önce tanı almak çok önemli. Maalesef, Türkiye'de bunu yapamıyoruz, ailelerin de sorumlulukları var çünkü aileler de çocuğuma "hasta" diyecekler, etiketlenecekler korkusuyla çocuklarını bu tip testlere ya da çocuk psikiyatrisine götürmüyorlar. Bir şekilde Sağlık Bakanlığının hızlı testleri yaparak erken tanıyı koyması lazım. Erken tanı konulduktan sonra da Millî Eğitim Bakanlığının daha çok alanına giren eğitim kısmı geliyor çünkü bu çocuklara erken dönemde ne kadar eğitim verirse kendi kendilerine yetme ihtimalleri artıyor. Genelde iyileşmiyor çocuklar, ömür boyu bakıma muhtaç oluyor çünkü büyük bir kısmı orta ve ağır seviyede oluyor çocukların. "Otizm spektrum bozukluğu" denilen şey hafif çocukları da içine aldığı için hafif çocuklara eğer yoğun eğitim verilirse normale dönme ya da en azından kaynaştırma eğitimine girme şansları oluyor. Diğer çocuklar için de en azından kendi kendilerine yetebilme yani bu çocuklar, biliyorsunuz, banyo yapamıyor kendileri, tırnaklarını kesemezler, tuvaletlerini temizleyemezler, görüldüğü zaman yakışıklı delikanlılar şeklinde, hiçbir problemleri yokmuş gibi görünüyor. -Büyük çoğunluğu erkek olduğu için böyle söyledim, kız çocuklarında biraz daha az görünüyor- Bu erken tanı ve okul öncesi eğitimin birinci derecede önemli olduğunu düşünüyorum. Eğitim konusunda şöyle de bir sıkıntı var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz şimdi üç safhadan bahsettiniz.

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Birincisi, okul öncesi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Okul öncesi dönem, evet.

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - "Okul dönemi" dediğimiz şey lise bitene kadar. Bizim çocuklar genelde özel sınıflarda okurlar. Hafif olanları kaynaştırma eğitimine verilir fakat kaynaştırma eğitimine giren çocuklarla ilgili büyük bir defans olduğunu burada herkes bilir, otistik çocuğu olan ya da tanıdığı olan herkes bilir. Bu defans öğretmenden ve hatta okul idaresinden başlayarak velilere kadar gider. Sınıfında normal olmayan bir çocuğun olmasını istemez aileler. Bu kaynaştırma eğitiminin toplumsal tabana kabulü için gerekli çalışmaların yapılması lazım; bunlar televizyon programları olur, birtakım kamusal yayınlar olur.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O yüzden, diyoruz ki bu konu toplumsal bir konu. Yani sadece o öğrencinin ailesini ilgilendirmiyor; o sınıftaki öğretmeni ilgilendiriyor, diğer öğrencileri ilgilendiriyor, o öğrencilerin annesini ve babasını ilgilendiriyor, okuldaki diğer öğretmenleri ilgilendiriyor, müdürü ilgilendiriyor değil mi? Yani burada herkesin bilinçli olması lazım. Bu bilinci de hemen inşa etmek öyle kolay değildir, tabii ki bir süreç bu. Bu bilinç eskisine göre daha güçlü bir durumda ama daha çok mesafe gerekiyor, bu da önemli bir nokta.

Buyurun.

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Öğretmenlerimizle ilgili bir problemimiz var, bu da yeterli öğretmen olmaması yani özel eğitim öğretmenlerinden bahsediyorum. Özellikle orta ve ağır grubu eğitecek olan öğretmen yok ya da sayıları az. Onun yerine, bir arkadaş bahsetti biraz önce, seksen saatlik eğitim almış sınıf öğretmenleri, norm fazlası sınıf öğretmenleri geliyor, hatta öğretmen dahi olmayan farklı yüksekokullardan mezun gençler ücretli öğretmen olarak okullara kaydediliyor. Şimdi bu çocukların, -onlara da bir şey demiyoruz ama- bu öğretmenlerin bizim çocuklara bir faydası olması mümkün değil. Mümkün olduğu kadar üniversitelerimizde özel eğitim bölümlerinin artırılarak yeterli kalitede özel eğitim öğretmeni yetiştirilmesi ve bunların da atanması, gerekli dağılımın, nüfusa göre dağılımın yapılarak buralara atanması bizim için önemli.

Bir konu da fiziki imkânlar. Şu anda bizim çocuklar normal okullarda, normal bir sınıfın içinde, 3-4 kişilik sınıflarda bir öğretmenle gününü geçiriyorlar. Hâlbuki bizim çocukların -akademik, hafif olanlardan bahsetmiyorum tabii çünkü onlar kaynaştırmaya gidiyorlar- diğer çocukların çok fazla akademik çalışmaya ihtiyacının olduğunu düşünüyorum. Onlara elbisenin katlanması, kaşık kullanmayı öğretmek, çamaşır makinesinin doldurulması, boşaltılması, bulaşık makinesinin doldurulup boşaltılması, bir kahvaltı masasının hazırlanması gibi şeyler daha önemli. Bunun için de spesifik ortamlar, özel ortamlar gerekiyor. Yani normal bir ilkokuldaki öğrenci gibi düşünmeyin bunları, mümkünse eğer okullarımızı bu çocuklar için bu şekilde dizayn edelim. Atıl durumdaki okullar var ya da yeni yapılacaksa, belli bir nüfusa göre planlama yapılacaksa oradaki çocuk sayısına göre içinde sosyal aktiviteyi sağlayacak imkânlar olsun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu tür çalışmalar var, bunları yerinde gözlemliyoruz.

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Konya'da yok, bazı yerlerde var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mesela, Antalya'da var, İstanbul'da var, Kocaeli'de var, biz alan ziyaretlerinde bazılarını ziyaret ediyoruz. Konya'da da bu SOBE Vakfının böyle bir çalışması yok mu?

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - SOBE Vakfı belki Türkiye'deki bu alanda en iyi okullardan biri yani orada şimdiki Büyükşehir Belediye Başkanımız Selçuklu Belediye Başkanırken yapmıştı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biliyorum.

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Biz o zaman dernek olarak belediyeden yer istemiştik, onlar da "Bu işi biz yapalım." dediler ve işte, Hollanda'ya falan gidildi yani belki işin hikâyesini biliyorsunuzdur.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İşte bu örnekleri çoğaltacağız, Konya'da daha çok olması lazım. Konya'dan bu anlamda...

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Yani burada şunu söyleyeyim: O örnekler Hollanda'dan geldi, biz de Hollanda'daki gibi bir sistemi isteyelim o zaman yani istiyoruz da daha doğrusu çünkü bizim çocuklar Hollanda'nın otistik çocuklarından daha mı değersiz ya da bizim annelerimiz, babalarımız Hollanda'nın vatandaşından daha mı değersiz? Yani, oradaki sistemi aldı SOBE gayet güzel bir şekilde uyguladı, şimdi çok geniş.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biliyoruz, o sistemi biliyoruz, dinledik.

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Yüzme havuzundan çeşitli spor salonlarına kadar var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, ekleyeceğiniz bir şey var mı?

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Okul sonrasıyla ilgili bir şey söyleyeyim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çok hızlıca lütfen.

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Bizim çocuklar okul sonrası ölüyorlar yani ölmüyorlar tabii ama ölmüş gibi oluyorlar çünkü sistemden düşüyorlar. Artık okula da gidemiyorlar, eğitim de alamıyorlar, aileler artık yaşlanmış oluyor, bazıları boşanmış, bazı anneler babalar ölmüş oluyor ve çocuklar eve kapalı vaziyette ömürlerini geçiriyorlar. Bizim çocuklar için belki de bütün bu istekler içinde en pratik ve en hızlı olacak şey ilk önce gündüz bakımevleri kurmak, gündüzlü bakımevleri kurmak, ondan sonra da nüfusa göre yatılı bakımevleri kurmak. Yatılı bakımevleri de önemli fakat en azından annesi babası yaşayanlar, durumu idare edebilecek olanlar için gündüz bakımevi şart. En hızlı da bu yapılabilir diye düşünüyorum çünkü devlette bina çok yani Millî Eğitimin var...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi sadece bu...

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - ...bina olarak bakarsak işe, bina çok ama onun içinde tabii resim öğretmeni olacak, müzik öğretmeni olacak vesaire.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, bunun hem ilgili bakanlıklar hem belediyeler hem de sivil toplum kuruluşları tarafından her birinin bu konuda sorumluluk üstlenmesi lazım çünkü bu, yerelde çözülecek bir konu aslında ve hakikaten çok önemli bir ihtiyaç. Gündüzlü bakım ve yatılı bakım; bunları artırmamız lazım, biz Komisyon olarak da zaten bunun farkındayız, bu bizim raporumuzda da önemli gündemlerden biri.

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Sağlıkla ilgili de bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Sağlık Bakanlığının hastanelerinde olsun, üniversite hastanelerinde olsun bizim çocuklar için yatılı bakım hizmeti yok. Yatılı bakım hizmetinden kastım şu: Bizim çocukların ilaçla tedavi edilmesi gibi bir durum söz konusu değil ilaç kullanmayacaklar ama özellikle ergenlik döneminde o öfke krizleri, çevreye ve kendilerine verdikleri zararı engellemek için bazen bir ay, iki ay hastanede yatmaları gerekiyor. Kriz döneminde çocuklara müdahale edecek bir yer yok. Benim çocuğum yedi, sekiz sene önce -pek çok arkadaşı da biliyor, kendimden örnek veriyorum ama- ergenlik döneminde öfke krizlerine girdi, 112 "Sizi Adana'ya götürelim." dedi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu konularla ilgili Vali Yardımcımızın...

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Biz daha önce şey yapmıştık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Antalya Vali Yardımcısı.

Buyurun siz.

KONYA OTİSTİK ÇOCUKLAR VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BEYTULLAH KÖYLÜOĞLU - Şimdi özellikle şehir hastaneleri olan yerlerde bunu yapmak kolay; en azından bir, iki odalık acil müdahale alanları oluşturarak kriz dönemindeki çocukların yerinde hastaneye yatırılarak tedavi edilmesini hayata geçirmemiz lazım. Tabii, bu konularla ilgili konuşacak çok şey var ama kalabalık çok fazla.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Kapsamlı bir sunum oldu, bazıları bildiğimiz konular ama buradaki hazırun açısından da önemliydi, sağ olun, bunların hepsinin takipçisi olacağız.

ANTALYA VALİ YARDIMCISI EROL TANRIKULU - Buradaki şeye katkı yapabilirim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

ANTALYA VALİ YARDIMCISI EROL TANRIKULU - Sayın Bakanım, Antalya Vali Yardımcısı Erol Tanrikulu.

Sosyal Hizmetler Antalya'ya ben bakıyorum, otizmle ilgili üç ayda bir toplantı yapıyoruz. Gerçekten Başkanının da ifade ettiği gibi, otizmlili çocukların özellikle 2 ile 5 yaş arası tespiti son derece önemli çünkü tespit edildiği zaman, tedavi edildiği zaman ciddi anlamda başarı elde ediliyor. İleriki yaşlarda tedavilerde başarı elde edilme şansı çok çok düşük. Ondandır, bu süreçte en önemli şey, aile hekimlerinin bu sürece dâhil olmasaydı, biz bu konuyu -Valilik ve Sağlık Bakanlığıyla ilgili bu konu- Sağlık Bakanlığımıza

taşıdık. Eskiden bazı hekimler bunu yapıyorlardı ama mecbur değillerdi veya kendileri mecbur hissetmiyorlardı ama artık bunu yapmak zorundalar ve sistemlere girmek zorundalar Sayın Bakanım. Dolayısıyla erken tedaviyle beraber ciddi anlamda başarı elde edebilecek bir konuma gelinmiş oluyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Tabii, aile hekimleri konusu bizim için de çok önemli. Bu süreçlerin tanısı ve sürecin yönetilmesine dair hem biz aile hekimleriyle bir araya geldik hem de Sağlık Bakanlığımızın ilgili birimleriyle bu konuda görüşmeler yaptık. Aile hekimleri burada çok önemli bir paydaş, inşallah, bu süreç onların da bu işin içinde daha güçlü var olmasıyla daha başarılı bir şekilde ilerleyecek.

Konya İşitme Engelliler Spor Kulübü Derneği Başkanı Mehmet Özdemir...

Buyurun.

KONYA İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ÖZDEMİR - Değerli hazıruna, protokolünüze, Sayın Bakanımıza teşekkür ederim.

Ben hastane konusunda bir sıkıntı yaşadım. Bize iletilen yazılı bir form vardı, bu formda sağlık raporunu yenilemem gereken kısımlarda bir form bana iletilmişti. Şimdi, biz Türkçe okuryazarlığımızda sıkıntı yaşadığımız için, bu formları anlama ve sonrasında hastanedeki yönlendirme ve iletişimde sıkıntı yaşayabiliyoruz. Bazı tercüman desteği olan hastanelerde de bu yönlendirmede de sıkıntı yaşayabiliyoruz. Konya daha muhafazakâr bir il biliyorsunuz; biz erkek ve kadınlar bir arada çok bazen kalamayabiliyoruz. Belediyeye başvuru yaptık, spor kulübündeyiz, çok fazla erkek olabiliyor, birçok sıkıntı olabiliyor. Hanımefendilerin daha özel olabileceği bir yer, özel bir alan istemiştik ve o konuda bir sonuç alamadık, o konuda bir desteğiniz olursa çok seviniriz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Belediye Başkanlığı adına kim var burada? Ercan Bey, burada mısınız? Ercan Uslu...

Evet, Ercan Bey, siz yardımcı olursunuz diye düşünüyorum.

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ ERCAN USLU - İnşallah. Ben ilk defa konuya muttali oluyorum, biz yardımcı olmaya çalışalım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İnşallah, teşekkür ediyoruz.

Evet, Altınokta Körler Derneği, Cemalettin Acar, Konya... Cemalettin Bey...

ALTINOKTA KÖRLER DERNEĞİ KONYA ŞUBESİ SEKRETERİ SABAHATTİN KASAPÇOPUR - Yerine ben konuşabilir miyim?

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Cemalettin Bey, siz misiniz?

ALTINOKTA KÖRLER DERNEĞİ KONYA ŞUBESİ SEKRETERİ SABAHATTİN KASAPÇOPUR - Ben onun yerine konuşmak istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Cemalettin Bey yok mu?

ALTINOKTA KÖRLER DERNEĞİ KONYA ŞUBESİ SEKRETERİ SABAHATTİN KASAPÇOPUR - Cemalettin Bey'in yerine ben konuşacağım...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kendisi nerede? Kendisini bir görelim.

ALTINOKTA KÖRLER DERNEĞİ KONYA ŞUBESİ SEKRETERİ SABAHATTİN KASAPÇOPUR - Burada.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Size de söz veririm, Cemalettin Bey'e de söz veririm.

Cemalettin Bey yok mu?

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Arkadaki beyefendi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizin yerinize konuşmak istiyor.

ALTINOKTA KÖRLER DERNEĞİ KONYA ŞUBE BAŞKANI CEMALETTİN ACAR - Konuşabilir Başkanım, arkadaş konuşabilir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, siz bir şey söyleyecek misiniz?

ALTINOKTA KÖRLER DERNEĞİ KONYA ŞUBE BAŞKANI CEMALETTİN ACAR - Yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O konuşsun, peki.

Buyursun.

ALTINOKTA KÖRLER DERNEĞİ KONYA ŞUBESİ SEKRETERİ SABAHATTİN KASAPÇOPUR - Saygılı Bakanım, Sayın Valim, Komisyona katılan milletvekillerine saygılarımı sunuyorum.

Benim açıklayacağım ilk konu istihdam. Konya'da görme engelliler özel sektörde hiç işe alınmıyor, binde 1; kamuda da işe alınıyor ama yaş sorunu var. Bu yaş sorununun ortadan kaldırılması...

Bir de emeklilik dolunca önceden vergi muafiyetiyle maliyeden alınan raporla emekli olunabiliyordu, değişen yasayla Sosyal Güvenlik Kurumundaki heyetindeki doktor "Emekli olabilir." derse oluyor, "Olamaz." diyorsa olamıyor; bir sürü görme engelli arkadaşımız bu konuda sorun yaşıyor, bu sorunun çözülmesini istiyoruz ve tekrar eski düzene dönmelerini istiyoruz.

Bir de noterlerde ve bankalarda zorunlu şahit isteniyor. 5378 sayılı Engelliler Kanunu, Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun yönetmeliğinde "Görme engelli isterse şahit götürebilir, istemezse götüremez." diyor, bu dediğimiz yasalar uygulanmıyor, bazen bu sorunlarla karşı karşıya kalıyoruz.

Bir de rapor yönetmeliğinde sıkıntılarımız var. Bazı arkadaşların raporu yüzde 90'ken gidiyor, yüzde 60'a, yüzde 80'e düşürülüyor; bu konunun da bir an önce düzeltilmesini istiyoruz.

2022 ve evde bakım maaşlarında ev halkının geliri asgari ücretin üçte 1'ini geçtiği zaman kesiliyor. Bu düzenlemeden vazgeçilerek engellinin kendi gelirine göre hesaplanarak maaşlarının verilmesini istiyoruz.

Konya'da yaşadığım sorunlardan bir tanesi de kılavuz yollarının olmaması. Olmadığı için görme engelli arkadaşlarımız sokağa çıkamıyorlar, sokağa çıktıklarında da yollarını bulamıyorlar, bir an önce kılavuz yolların yapılması. Toplu taşımada da tramvay ve otobüslerde -tramvaylarda sıkıntı yok- sesli sinyalizasyon yeni başladı yenilerde; eskilerde yok ve bazı durakları söylemiyor. Bunun bir an önce yerine getirilmesini istiyoruz.

Yüzde 3 kotanın yüzde 6'ya çıkarılması... Eğitimde de önce körler okullarının yatılı kısımları vardı, bu yatılı kısımlarda okuyan arkadaşlarımız her türlü şeyden yararlanıyordu ve görme engellilerin moral, motivasyon ve psikolojileri artıyordu. Yeni değişen özel eğitim yönetmeliğinde körler okullarındaki yatılı kısmın kaldırılıp sadece gündüz eğitimi olması yönünde değişiklik oldu. Tekrar yatılı kısmının olmasını istiyoruz. Bu sayede görme engelli arkadaşlarımızın moral, motivasyon ve psikolojilerinin yerine getirilmesi ve Türkiye'nin 81 ilinde rehabilitasyon merkezi istiyoruz. O olmadığı için arkadaşlarımız İstanbul, Ankara'ya gidiyor; engelli maaşı kesileceği için rehabilitasyon merkezlerine gidemiyorlar. Bu sorunun bir an önce düzeltilmesini ve yeniden bir yasal düzenlemenin yapılmasını istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki.

Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Ercan Bey, bu görme engelliler için kılavuz konusu ve sesli sistem...

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ ERCAN USLU - Sayın Bakanım, bizim yeni araçlarımızın hepsinde... Hem sesli sistem duraklarımızda var hem araçlarımızda var, yeni otobüslerde ve tramvayların tamamında var. 180 adedini taktık, bu yıl yüz daha alacağız yani iki yıl içinde otobüslerin hepsinde tamamlanmış olacak.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hepsinde olacak.

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ ERCAN USLU - Duraklarda, tramvaylarda ve yeni otobüslerimizde var yani hızla geliştiriyoruz, tamamlayacağız inşallah.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Arkadaşımızı da bu konuda bilgilendirirseniz seviniriz kendisini.

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ ERCAN USLU - Olur Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Evet, Isparta Herkes İçin Erişilebilir Yaşam Akademisi Derneği İsmail Çevikbaş.

İsmail Bey, buyurun.

HERKES İÇİN ERİŞİLEBİLİR YAŞAM AKADEMİSİ DERNEĞİ BAŞKANI İSMAİL ÇEVİKBAŞ - Sayın Komisyon Başkanım, Sayın Valim, sayın milletvekillerim, değerli hazırun; Herkes İçin Erişilebilir Yaşam Akademisi Derneği adına buradayım. Derneğimiz görme engelliler alanında ulusal düzeyde hak temelli anlayışıyla çalışan bir sivil toplum örgütü. Bu nedenle çok zaman almadan hızlı bir şekilde kısaca görme engelli bireylerin ihtiyaç ve sorunlarından ve alternatif çözüm önerilerinden bahsedeceğim.

Öncelikle, körler okullarından başlamak istiyorum. Türkiye'de 16 adet körler okulu bulunmakta fakat körler okulları eskiden olduğu gibi tarihsel misyonunu artık yitirmiş durumda. Sebebi, artık körler okullarındaki verilen akademik eğitimin niteliğinin düşmüş olması çünkü görme engelliler okullarına artık veliler de çocuklarını göndermek istemiyorlar. En temel sebeplerden bir tanesi körler okuluna giden bir öğrenciden ne bekleriz? Körlerin rahatlıkla hareket edebildikleri beyaz bastonla hareket edebilmesini isteriz fakat körler okullarında çocuklarımız tıpkı körebe oynar gibi ellerini böyle uzatarak yürüyorlar. Sebep, beyaz bastonlarını birbirine çarparlar. Dolayısıyla körler okulları özel eğitim okuludur, dolayısıyla buradaki çocuklarımız özel gereksinimli bireyler; bu çocuklarımızın beyaz baston eğitimini, bağımsız yaşam becerilerini akademik eğitimin yanı sıra körler okullarında alması gerekiyor ki bir artışı olsun.

Yine, körler okullarından liselere giriş sınavında LGS sonuçlarına baktığımızda, maalesef fen liselerine ve puanla öğrenci alan Anadolu liselerine giriş oranları çok düşük seviyede seyretmekte. Bu noktalardan körler okullarının ciddi bir revizyondan geçmesi gerektiğini düşünüyoruz. Kaynaştırma sistemine geçtiğimizde, okul öncesi dönem, biliyorsunuz, hem bilişsel hem dilsel hem de psikomotor becerilerin geliştiği bir dönem fakat görme engelli çocuklarımızın okul öncesi eğitim araç gereçleri bulunmamakta, görme engelli çocuklarımızın bu dönemlerde oyunla öğrenmeyi sağlayacakları ne oyuncak ne de masaüstü oyunlar maalesef erişilebilir değil. Bugün -belki Antalya'da bilmiyorum- Isparta'da yok, görme engelli çocuğu olan bir birey görme engelli çocuğuna uygun oyuncak almak istese gidecek hiçbir yerimiz yok. Bu oyuncakları ya da en azından "masaüstü oyun" dediğimiz satranç takımı ve benzerini satan belli başlı Türkiye'deki engelli firmaları var İstanbul'da; bunların da fiyatları fahiş düzeyde olduğu için maalesef veliler bunları alamamakta, çocukları oyuncak ve oyunlardan mahrum kalmakta. Oyuncak sadece boş zaman geçirmek için değil, aynı zamanda eğitim ve öğretimin de bir parçası olarak düşünüldüğünde çocuklarımız fırsat eşitliğinden yararlanamamakta. İlkokul ve ortaokul düzeyinde çocuklarımızın kaynaştırma sisteminde gitmiş oldukları okullarda Braille okuryazarı bulunmamasından dolayı çocuklarımız sadece okula gidip gelmekte, okuma yazma becerilerini kazanamamaktalar. Dolayısıyla bu okullarda mutlaka Braille okuryazarı olan öğretmenlere yer verilmesi, öğretmenlerimizin görevlendirilmesi gerekmektedir ki çocuklarımız Braille alfabesiyle okuyazar olsunlar.

Yine, aynı şekilde, artık ortaokul ve lise düzeyinde soyut öğrenmeler birazcık daha artıyor ve buradaki matematik, geometri, coğrafya gibi derslerde tablolar, grafikler, şekiller, formüller, bunların erişilebilir biçimde anlatılması gerekiyor fakat maalesef öğretmenlerimizin pek çoğu özel eğitimde görme engellilerle ilgili neler yapacağını bilmediğinden dolayı bu çocuklarımıza yeterli düzeyde eğitim veremiyor, çocuklarımız da akademik olarak geri kalıyorlar. Sistem engelli çocuklarımızın sınıfta kalmasını engelliyor ve bize diyor ki: "Engelli öğrenciyi asla sınıfta bırakamazsın, geçireceksin." Çocuğun kâğıdı bomboş da olsa bu çocuğumuzu bizler geçiriyoruz fakat çocuğumuza biz iyilik yapmıyoruz çünkü alması gereken, kazanması gereken öğrenme çıktılarını elde etmeden çocuğumuz mezun oluyor. Eğitim her bireyde olduğu gibi engelli çocuklarımız için de bir domino taşı niteliğinde. Biz domino taşı olarak eğitimi düşürdüğümüzde çocuğumuz nitelikli ve kalifiye bir personel olmuyor. Böyle olunca rekabet edemiyor, serbest piyasa koşullarında rekabet edemiyor; istihdam olamıyor, istihdam olmayan bireylerimiz de sosyal ve ekonomik hayata tam ve aktif katılamıyor. Yükseköğretim düzeyinde ise üniversitelerdeki görme engellilere yönelik uygulamalar üniversiteden üniversiteye değişiyor. Artık görme engelli gençlerimiz üniversite tercihiinde bulunurken o üniversitenin akademik başarısından ziyade erişilebilirlik uygulamalarını öğrenmeye çalışıyor ki buna göre tercih etsin, bu da yine çocuklarımız için fırsat eşitliğini zedeleyen noktalardan bir tanesi. İstihdamla ilgili olarak görme engelli bireyler kamuda istihdam ediliyor fakat istihdam edilen, görme engelli bireyler istihdam edildikleri kadro ve unvanlarda değil, genellikle telefon santrallerinde istihdam ediliyor. Sebep? Görme engellilerin hafızası çok iyi, çok iyi telefon bağlarlar, biz buna karşıyız çünkü nitelikli, lisans eğitimi almış, yüksek lisans eğitimi almış pek çok engelli arkadaşımız var; bu arkadaşlarımızın kendi kadro ve unvanlarında çalışmalarını istiyoruz. İdarenin buradaki bize açıklaması şu: "Kurumsal yazılımların erişilebilir olmadığı için görme engelli personeli burada değerlendirdik." Fakat kurumsal yazılımların, yazışma yapılan sistemlerin erişilebilir olmaması görme engelli personelin bir kusuru değil, bu tamamen idarenin yapması gereken bir

zorunluluk, bir yükümlülük. Bunun dışında istihdam sürecinde görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarında maalesef adaletsiz bir uygulama var. Engelli personeller mülakatlarda almış oldukları yazılı sınav puanının çok çok düşük, altında not verilerek tercih yapmaları bile engelleniyor. Yani engelli bir personel aldığı yazılı sınav notu, değerlendirme formundan aldığı puanla mülakata giriyor, mülakatta 60'ın altında not vererek, 58 vererek tercih yapması engelleniyor ki idareci olmasın; bu bakış açısının da bir anlamda ortadan kalkması gerekiyor.

Rehabilitasyona gelecek olursak, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri pek çok engel grubu için artık kreş niteliği taşıyor çünkü özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin idari ve mali denetimleri yapılıyor, eğitsel değerlendirmeleri çok fazla yapılmıyor. Özel eğitim ve rehabilitasyona devletimiz milyarlarca lira kaynak harcıyor fakat buraya giden çocuklarımızın geldiğindeki mevcut durumu nedir, bir hafta sonraki, bir ay sonraki durumu nedir, buradan giderken bir yıl sonra durumu nedir; bunları düzenli olarak not eden, sistematik olarak izleyen bir sistem mevcut değildir. Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin sürekli olarak yönetmelikleri değişmekte, öğrencilerin kamerayla kontrolü, parmak iziyle kontrolü, öğretmenlerin kontrolü sağlanmaya çalışmakta fakat çare bulunamadığı için sürekli olarak hemen hemen her yıl yönetmelik değişiklikleri yapılmakta. Tabii ki mevzuatla sistem düzeltilebilir ama gidenin çocuklarımızın zamanından gittiğinden dolayı maalesef bu sistemlerin bir an önce düzeltilmesi gerekiyor.

Son olarak kültür, sanat ve eğlenceden bahsetmek istiyorum. Görme engelli bireyler kütüphanelere hâlâ erişemiyor. Yılda 100 bin ISBN alan kitap var yani Türkiye'de yılda 100 bin adet kitap basılıyor fakat Türkiye'de görme engellilerin yararlanabileceği ve erişilebilir olan kitap sayısı henüz 100 bin olmadı bile. Bu, bizim için niçin önemli? Ben bir yüksek lisans tamamlamış birey olarak yüksek lisans ya da akademik çalışma yapan bireyler kaynak göstererek makale yazmak, atıf yaparak tez hazırlamak zorundadır, dolayısıyla kütüphanelere erişim sağlayamadığımızda, sesli kitaplara mecbur bırakıldığımızda tamamen gönüllülük esasıyla okunmuş, kişilerin kapı zili, kargo kodu, cep telefonu, kendi çay içme gürtlüsü, tabii ki bu insanlara da bir şey demiyoruz yani sonuçta gönüllü olarak bizim için kitap okumuşlar fakat akademik olarak hiçbir şey ifade etmemekte. Dolayısıyla bizler kitapların Marakeş Sözleşmesi'ne göre hazırlanacak olan bir yönetmelikle erişilebilir olmasını istiyoruz. Gerekirse biz de ücret verelim, ücretsiz olsun demiyorum ama Türkiye'de bugün çıkan kitaba ben de erişilebilir şekilde bugün ulaşayım, tek isteğimiz hemen hemen bunlar.

Ayrıca raporumuzu biz daha detaylı olarak hazırladık ve getirdik, basılı materyallerimizi de kime teslim edeceğimizi söylerseniz...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bize teslim edebilirsiniz şimdi, ben alabilirim.

HERKES İÇİN ERİŞİLEBİLİR YAŞAM AKADEMİSİ DERNEĞİ BAŞKANI İSMAİL ÇEVİKBAŞ - Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum İsmail Bey, sağ olun.

Isparta Barosu Engelli Hakları Komisyonu üyesi Avukat Arzu Dereli... Burada mı Arzu Hanım?

Buyurun.

ISPARTA BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU ÜYESİ AV. ARZU DERELİ - Merhaba, baro tarafına iletilen bir sorun yok.

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, Karınca Zihinsel Engelliler Eğitim ve İstihdam Derneğinden Hülya Yüceer, Isparta'dan Hülya Hanım burada mı?

Buyurun.

KARINCA ZİHİNSEL ENGELLİLER EĞİTİM VE İSTİHDAM DERNEĞİ BAŞKANI HÜLYA YÜCEER - Sayın Bakanım, sayın katılımcılar; hoş geldiniz.

Isparta Karınca Zihinsel Engelliler ve Eğitim İstihdam Derneği... Aynı anda Down sendromlu 28 yaşında bir oğlum var, Sağlık Bakanlığı emekli çevre mühendisiyim. Emekli olduktan sonra birebir gönüllü olarak yıllardır bu işlere koşturmaktayız, gönüllü bir ekibimiz var Isparta'da. Bizler Karınca Derneği olarak tüm engellilere kapısı açık olan bir derneğiz. Otistik, mental, Down, yürüme engelli, otizm; her bireye kapımız açık fakat ben yirmi yıldır eğitim uygulamalarda da okul aile birliği başkanlığı yaptım. "Bu çocuklarımız okuldan mezun olduktan sonra ne yapacak?" diye düşünürken bu derneği kurduk gönüllü olarak. Okuldan mezun olduktan sonra bu çocuklarımızı eve kapatıyoruz, evde şiddetleri artıyor, aileler büyük sorunlar yaşıyor. Maalesef ki Isparta'da okul mezuniyetinden sonra özel çocuklarımızın gidebileceği hiçbir yer yok. Biz de gönüllü olarak bu derneği kurduk. En büyük sorunlarımızdan birisi otistik çocuklarımız, bunların bakımevi sorunu çok fazla çünkü aileler büyük sorunlar yaşıyorlar. Mesela bir hafta hasta anne-baba, çocuğu hiçbir yere bırakamıyor, en yakınlar bile bu çocukları kabul etmiyor çünkü. Mesela on, on beş gün umreye gidecek veyahut da farklı bir sosyal alanda bir işi var, hiç bırakabilecekleri yer yok. Maalesef ki bazı illerimizde bakımevlerimiz var ama Isparta'mızda en büyük sorun bu; mola evleri, bakımevleri ve yatılı bakımevleri. Birkaç vakıf ve ilçelerimizde bulunmakta özel kurumlar ama en büyük sorun merkezde bakımevlerinin olmaması çünkü ailelerin bu çocukları bir günlük bile koyacak bir yerleri yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vali Yardımcımız burada mı, Isparta, Vali Yardımcımız? Isparta'da hiçbir altyapı yok mu bu çalışmalarla ilgili?

ISPARTA VALİ YARDIMCISI HASAN HÜSEYİN VURAL - Bizim özel ve kamu engelli hizmet merkezlerimiz var.

KARINCA ZİHİNSEL ENGELLİLER EĞİTİM VE İSTİHDAM DERNEĞİ BAŞKANI HÜLYA YÜCEER - Özellerimiz var Sayın Bakanım, Sayın Vali Yardımcımız sağ olsun, zaten toplantı yaptık. Daire müdürlerimizle, Aile Sosyal Politikalar Müdürümüzle de yaptık. Onlar hemen bu yazışmaları yaptılar fakat acilen...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hızlandırılmalı o zaman. Bir de Belediye bu konuda ne yapıyor? Belediye var mı, Belediye Başkan Yardımcısı?

ISPARTA VALİ YARDIMCISI HASAN HÜSEYİN VURAL - Belediyemizin de engelsiz yaşam merkezini kendileri anlatsınlar, projeleri var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz oraya Bakanlık olarak bir destek olmuştuk, o projeye, ne aşamada o?

ISPARTA BELEDİYESİ BAŞKAN YARDIMCISI ALİ ÇELİK - Şu anda projemiz yüzde 80'lerde Sayın Bakanım, bir iki ay içerisinde bitireceğiz inşallah.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Orası güzel bir proje, hanımefendinin bahsettiği ihtiyaçlar için. İSPARTA BELEDİYESİ BAŞKAN YARDIMCISI ALİ ÇELİK - Bölgede tek olacak inşallah Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, çok özel, büyük bir proje.

Biz de Bakanlık olarak ona destek verdik, ciddi bir destek verdik, inşallah bitirelim ama yani hızlandırılmalı.

İSPARTA BELEDİYESİ BAŞKAN YARDIMCISI ALİ ÇELİK - Aynen Bakanım, sağ olun, sizler sayesinde bitecek inşallah Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sayın Valim, bu konuda bir koordinasyonu, bilgilendirmeyi yaparsak, kamuyla ilgili talepleri bize de iletirsiniz biz de destekleriz.

Teşekkür ediyorum.

KARINCA ZİHİNSEL ENGELLİLER EĞİTİM VE İSTİHDAM DERNEĞİ BAŞKANI HÜLYA YÜCEER - Sayın Bakanım, zaten veriler, altyapı hazırlandı müdürlüğümüz tarafından, Aile Sosyal Politikalar tarafından, Sayın Valim tarafından ama bir an evvel Bakanlık düzeyinde bunların hallolması lazım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İnşallah, işte, onları konuşacağız.

KARINCA ZİHİNSEL ENGELLİLER EĞİTİM VE İSTİHDAM DERNEĞİ BAŞKANI HÜLYA YÜCEER - Sadece kendi ilimizde değil... Bakın, Burdur'da yani bize yakın illerle de istişare hâlindeyiz, çoğu ilde bakı evi sorununuz acilen... Gündüz bakımevi, yatılı bakımevi, otistik ve mentallerin ayrı ayrı olarak değerlendirilmesi lazım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bunlar Komisyonumuzun zaten tespit ettiği konular.

Teşekkür ediyorum.

KARINCA ZİHİNSEL ENGELLİLER EĞİTİM VE İSTİHDAM DERNEĞİ BAŞKANI HÜLYA YÜCEER - Ayrıca, devlet okullarımızda yani eğitim uygulama engelli okullarımızda sınıflara 2 öğretmen girmekte, 10-12 çocuk olmakta. Bizim istediğimiz bir özel eğitimci, ayrıyeten bir de normal kadrolu öğretmenin olması gerekmektedir. Bu da büyük bir eksiklik aslında özel eğitim hocasının olmaması kurumlarda. Ayrıyeten, biz dernek olarak Isparta gibi bir yerde... Mesela, devletimizde ikiye kadar eğitim veriliyor, mezun olan çocuklar için ikiden sonra bu okullar kullanılamaz mı? Bizim Isparta'da dernek şartlarımızı görseniz; prefabrik bir yapının içerisindeyiz, işte, elektriğimizi, suyumuzu, yakıtımızı kendimiz çok basit, eski yöntemlerle -kermes yaparak, hayır toplayarak- halledip bu derneği döndürmeye çalışıyoruz. Isparta'da mezun olan çocuklara eğitim verecek hiçbir kurum yok yani sadece Isparta için konuşmuyorum, bu, Bakanlığın sorunu aslında. Okuldan mezun olduktan sonra bu çocuklarımızın eğitimlerinin devlet tarafından devam etmesi gerektiğini düşünüyoruz, hayat boyu öğrenme muhakkak devam etmeli. Ayrıca, sağ olsun devletimiz bize servis veriyor, halk eğitimden hocalarımızı veriyor fakat bu yeni tasarruf tedbirlerinde çok büyük sorunlar yaşadık; altı ay benim derneğim kapatıldı. "Kapatıldı." derken, halk eğitim tasarruf tedbirlerinden dolayı mecburen kurs açamadı, bundan dolayı çocuklarım eve kapandı ve hepsi çok büyük ruhsal sorunlar yaşadılar. En azından -bazı illerimizde destekli olan yerler var ama- olmayan illerimizde de halk eğitim ve hayat boyu öğrenme sistemlerinin, hocaların ve diğer ihtiyaçlarımızın karşılanması gerekmektedir.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Fatih Başpınar vatandaşımız burada mı? "Engelli vatandaş" olarak burada kayıtlı.

Sedat Şahinoğlu yine aynı şekilde, burada mı?

Sedat Bey, buyurun, sizi dinleyelim.

SEDAT ŞAHİNOĞLU - Sayın Bakanım, herhangi bir sorunuz yok şu anda, söyleyeceğimiz bir şey yok.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

İSPARTA KARDELEN OTİZM DERNEĞİ BAŞKANI AYŞE TUNCAY - Sayın Bakanım, ben konuşabilir miyim?

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz buyurun.

İSPARTA KARDELEN OTİZM DERNEĞİ BAŞKANI AYŞE TUNCAY - Sayın Bakanım, biz okullarda, sınıflarda kamera sisteminin getirilmesini istiyoruz. Son zamanlarda, biliyorsunuz, basında olan olaylar... Otizmli kızım var 17 yaşında, şurada arkama yaslanıp rahat oturamadım; ne yapıyor ki, nasıl ki... Biz bunu sınıflarda da yaşıyoruz, basında gördüğümüz, duyduğumuz gibi neler oluyor... Lütfen, rica ediyoruz, kamera sisteminin okullarda, sınıflarda, özel eğitimlerde olmasını istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz.

Siz buyurun.

İSPARTA ÖZEL YÜREKLERE GÖNÜL VERENLER DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI EMİNE AKMAZ - Okullarımızda dil terapisti ile psikologların, ergoterapinin ilave edilmesini istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok mu hiç?

İSPARTA ÖZEL YÜREKLERE GÖNÜL VERENLER DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI EMİNE AKMAZ - Şimdi, sınıflarda dil terapisti, ergoterapi olmadığını biliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Isparta İl Millî Eğitim adına kim var?

Bakın, dil ve konuşma terapisi çok önemli. Yeteri kadar yok mu?

İSPARTA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ RECAİ OCAK - Yeteri kadar... Şu anda ihtiyacı karşılayacak kadar var ama Sayın Bakanım, bütün sınıflarda mı olmasını istiyorlar? Bütün sınıflarımızda olmasını arzu ediyor velilerimiz.

İSPARTA KARDELEN OTİZM DERNEĞİ BAŞKANI AYŞE TUNCAY - Sayın Bakanım, psikolog da çok önemli, o da yok bizde. Okullarımızda psikoloğumuz yok, dil terapistimiz yok. Özellikle kamera sistemini çok istiyoruz Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum, notumu aldım ben.

İSPARTA KARDELEN OTİZM DERNEĞİ BAŞKANI AYŞE TUNCAY - Biz de teşekkür ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Milli eğitim müdürü de notunu aldı. Yani, bu konuda yeterli kadar olmayabilir ama artırmamız gerekiyor.

İSPARTA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ RECAİ OCAK - Bütün okullarımızda rehber öğretmenlerimiz var Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, rehber öğretmen, psikologlar, dil ve konuşma terapisti... Bu konuda belediye de destek versin, valilik de bu konuda şey yapsın. Isparta'da bu konuda biraz daha mesafe katedelim.

ISPARTA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ RECAİ OCAK - Anlaşıldı Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

ENGELSİZ YAŞAM, GENÇLİK VE SANAT DERNEĞİ BAŞKANI TUTKU YILDIZ - Öncelikle şehrimize hoş geldiniz. Burada tüm STK'ler olarak...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz Antalya'dan mı?

ENGELSİZ YAŞAM, GENÇLİK VE SANAT DERNEĞİ BAŞKANI TUTKU YILDIZ - Antalya Engelsiz Yaşam, Gençlik ve Sanat Derneği.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Size sonra gelecektik ama hadi buyurun.

ENGELSİZ YAŞAM, GENÇLİK VE SANAT DERNEĞİ BAŞKANI TUTKU YILDIZ - Söz almışken konuşayım o zaman ben de.

Biz müzik grubu, müzik çalışmaları yapıyoruz Sayın Bakanım. Millî eğitim müdürümüzden de geçen hafta bir randevu aldık, yer tahsisini istedik, atıl bir okul istedik. Bununla ilgili valiliğimizle ve bazı birimlerle de görüşmelerimiz devam ediyor zaten. Bizim gönüllülerimiz, okulumuzu yapacak olan hayırseverlerimiz ve kendi bünyemiz içindeki dernek üyelerimiz hazır fakat böyle bir eğitim kurumuna ihtiyaç varken bize maalesef hiçbir yer gösterilmiyor. Lokasyonu iyi ya da kötü, artık orasında değilim ama ben bir yer istiyorum ve bu konuda da gerçekten...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vali Yardımcımız yanımızda. Neydi derneğinizi ismi?

ENGELSİZ YAŞAM, GENÇLİK VE SANAT DERNEĞİ BAŞKANI TUTKU YILDIZ - Engelsiz Yaşam, Gençlik ve Sanat Derneği.

Biz gürültülü bir grubuz Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Devrim Hanım, değil mi?

ENGELSİZ YAŞAM, GENÇLİK VE SANAT DERNEĞİ BAŞKANI TUTKU YILDIZ - Yok, hayır, Tutku Yıldız ben. Spor kulübümüzle Devrim hocam ilgileniyor, o da bize ait bir spor kulübü.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Millî Eğitim Müdürümüz burada mı?

ENGELSİZ YAŞAM, GENÇLİK VE SANAT DERNEĞİ BAŞKANI TUTKU YILDIZ - Millî Eğitim Müdürümüz bize birkaç okul buldu ama kendisi de çok uygun görmediler çünkü "Lokasyonu çok zor yerde Başkanım." dediler. Biz daha böyle merkeze yakın, çocuklarımızın rahat kullanacakları bir müzik okulu istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Selcan Hanım, nerede? Selcan Hanım yok. Emre Bey burada mı? Emre Bey de yok. O zaman Ozan Bey bu konuyu takip etsin.

Sizin isim neydi Hanımefendi?

ENGELSİZ YAŞAM, GENÇLİK VE SANAT DERNEĞİ BAŞKANI TUTKU YILDIZ - Tutku Yıldız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ozan Bey, Tutku Hanım'ın talebini...

İl Millî Eğitim Müdürü nerede?

ANTALYA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ MEHMET YASİN ERİŞ - Buradayım Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Müdür Bey, Tutku Hanım'a güzel bir yer verelim; hem spor kulüpleri var hem sanatla ilgileniyorlar yani onların rahat çalışabileceği bir ortamı sağlayalım.

ANTALYA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ MEHMET YASİN ERİŞ - Elbette Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burası büyük bir şehir, Antalya'da imkânlar güçlü. Biz de takip edelim. Spor Müdürümüz de burada Yavuz Bey, bu konuyu iş birliğiyle bir çözelim. (Alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

Isparta'ya devam edeceğiz ama şimdi gelelim Karaman'a.

Karaman Özel Gereksinimli Çocukların Eğitim Derneğinden Vahit Uysal burada mı?

Buyurun Vahit Bey.

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUKLARIN EĞİTİM DERNEĞİ BAŞKANI VAHİT UYSAL - Bakanım, öncelikle hepinize teşekkür ederim.

İki konumuz var, birinden daha önce de bahsedildi, çölyaklı hastalarımızın kantinle ilgili, gıdalara erişebilmesiyle ilgili; bu basit bir konu. DMD hastalarımız da var, sizlerin de malumu. Çok ciddi ücretlerle bunlar tedavi olabiliyorlar ve yurt dışında olabiliyorlar yani takribi 120 milyona yakın bir rakam bir tedavi için, her bir çocukta değişebiliyor. Bunlarla ilgili de bir çalışma yapılabilir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - DMD?

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUKLARIN EĞİTİM DERNEĞİ BAŞKANI VAHİT UYSAL - DMD hastaları için Sayın Bakanım.

Diğer bir konu da bu özel gereksinimli çocuklarımız için özel eğitim hizmetleri saat ve seans olarak çok az, haftada 2, ayda 8 bireysel, haftada ikişer de grup seansı varsa toplamda 12 seans; bu, bizim çocuklarımızın gelişimi açısından çok yeterli olmuyor maalesef. Benim aktaracaklarım bu kadar.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

MEMUR-SEN Engelliler Komisyonundan Şükrü Arıkan yok mu?

Engelli Spor Kulübü Aziz Hopyar...

Buyurun Aziz Bey.

ENGELLİ SPOR KULÜBÜ BAŞKANI AZİZ HOPYAR - Sayın Bakanım, Sayın Valim, değerli milletvekillerim; öncelikle bu toplantıyı yaptınız için sizlere çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle sizlere çok teşekkür etmek istiyorum efendim engelli sporculara, paralimpik sporculara verdiğiniz maddi manevi katkılardan dolayı. Karaman'da Valiliğimizin ve Gençlik Spor İl Müdürlüğümüzün çok büyük katkısı var. Tüm salonlarımız,

havuzlarımız, gençlik merkezlerimiz engelli giriş ve çıkışlarına uygun, tamamen engellilere tahsis edilmiş bir aracımız var. Bunlarla birlikte, Karaman şu anda paralimpik sporlarda zirvede yer alıyor diyebiliriz. Ben engelli kardeşlerimizin selamını getirdim size. Bununla birlikte engelli kardeşlerimizin birkaç tane isteği var, onlara ileteceğim izninizle. En büyük sıkıntımız iş sorunu, çoğu kardeşimiz iş bulamıyor, özel şirketler engelli alıyor ama onlar da en çok işine yarayan engellileri alıyor. Buna şöyle bir örnek verebilirim: Mesela, ortopedik engelli, görme engelli ya da özel engellilerinden hiç alım yapmıyorlar, genelde işitme engellilerden alım yapıyorlar. Bunun bir ayırımı yapılırsa çok iyi olur çünkü ortopedik engelli ve diğer engel gruplarının da işe ihtiyacı var; en çok burada zorlanıyorlar.

Onun dışında, ikinci söylemek istediğim, ÖTV muafiyetinden araç alımında süre on yıla çıktı, bu engelleri etkiliyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biliyoruz o konuyu, diğer konuya geçelim.

ENGELLİ SPOR KULÜBÜ BAŞKANI AZİZ HOPYAR - İkinci bir durum da ÖTV araçla ilgili. Minibüs alamıyorlar; ortopedik engelliler, sandalye kullananlar minibüs olmadığı için rahat inip çıkamıyorlar. Minibüs değerinin ÖTV muafiyetine dâhil edilme durumu olabilirse çok iyi olacak.

Emeklilik engellilerde çok geç, en erken emeklilik on beş yılda oluyor, bu da engelli için uzun bir süre, bunu da biraz kısaltabilirsek iyi olacak.

Bir de EKPSS sınavında ayırım yapılmasını talep ediyor bizim arkadaşlarımız çünkü görme engelli, özel bireyler ya da ortopedik engellilerin hepsi aynı sınava giriyor; bu, adil bir yarış olmamış oluyor.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz

Türkiye Beyazay Derneği, İsmail Kılınç, Karaman.

Buyurun İsmail Bey.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ KARAMAN ŞUBESİ BAŞKANI İSMAİL KILINÇ - Sayın Bakanım, değerli komisyon üyeleri; hepinize teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Karaman Türkiye Beyazay Derneği Şube Başkanı İsmail Kılınç ben.

Birçok paydaşımız aslında birçok noktaya temas etti, birbirinin devamı olmaması adına onları geçiyorum Sayın Bakanım.

Biz özellikle ilimizde paydaşlarımız, engellilere yönelik çalışan tüm STK'lar ve diğer paydaşlarımızın bilmesi adına illerde bulunan engellilere yönelik bir envanter çıkarılmasını ve bunların yayınlanmasını isteriz çünkü sadece devletimiz bütün imkânları sunuyor ancak biz de elimizden gelen bir...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, bu veri konusu özel bir gündem, ayrı bir gündem, bu, bizim Komisyonumuzun da gündemi.

Diğer konuya geçelim.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ KARAMAN ŞUBESİ BAŞKANI İSMAİL KILINÇ - Diğer konu da Sayın Bakanım, özellikle yakın zamanda gündeme gelen bir konu var, Millî Eğitim Bakanlığımızın 27 yaş üstündeki özel gereksinime ihtiyaç duyan bireylerin rehabilitasyon merkezlerinden yararlanmasını istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, onu takip ediyoruz, onunla ilgili ilgili birimlerle görüşeceğiz, merak etmeyin, gündemimizde.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ KARAMAN ŞUBESİ BAŞKANI İSMAİL KILINÇ - 3'üncü konu Sayın Bakanım: Engelli KPSS sınavlarıyla ilgili yine gündeme geldi ama sadece şöyle bir ayırım istiyoruz: Salon görevlilerinin de özel gereksinime ihtiyaç duyan bireyleri anlayacak kişilerden oluşması. Böyle bir olayda EKPSS sınavına giren bir adayımızın mağduriyeti oluştu. Otizmli bireyler -biliyorsunuz- komutla çalışır bazen, "Başla." komutunu almadan sınava başlamadığından dolayı cevap kâğıdı tamamen boş ve yetiştiremeyen adaylarımız mevcut. Bu anlamda salon görevlilerinin de bilgili olmasında fayda var diye düşünüyoruz, özellikle özel eğitim öğretmenlerinden seçilmesi daha yararlı olacaktır Sayın Bakanım.

Bizim Karaman'da çok memnuniyet duyduğumuz bir konuyu arz etmek isteriz. Karaman Valiliğimiz ve Millî Eğitim Müdürlüğümüzle beraber Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, halk eğitim merkezlerimizde ayrı bir bina tahsis ettiler ve yaygın eğitim kapsamında engelli yetişkin bireylerimizin eğitim alması sağlandı; bunun yararlı bir örnek olacağını düşünmekteyiz.

Diğer anlamda, asansörlere kurulan sesli sistemlerin denetlenmesi gerekiyor. Asansöre binen bireylerimiz, engelli bireylerimiz için bu anlamda sesli sistemler önemli.

Otoparklarla ilgili bir şey söyleyeyim: Otopark Yönetmeliği'yle ilgili, engellilere yönelik yerler var ama kamu binalarında da aynı alanların oluşturulması zorunlu. Belki de Otopark Yönetmeliği'nde var ama bazı kamu binalarında bunun eksikliğini, ihtiyacını hissediyoruz.

Sayın Bakanım, tekrar bu toplantıyı organize ettiğiniz için teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Süleyman Hilmi Kutlu.

Evet, Süleyman Bey, Antalya...

Buyurun.

KEPEZ SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI PERSONELİ SÜLEYMAN HİLMİ KUTLU - Sayın Bakanım, teşekkür ederim söz verdiğiniz için.

Topallı'da ve Muratpaşa Gençlik Merkezinde destek olduğunuz, hizmetin açılmasını sağladığınızdan dolayı ayrıca teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun.

KEPEZ SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI PERSONELİ SÜLEYMAN HİLMİ KUTLU - 2012-2018 geçici misafir bakım hizmeti Aile Bakanlığının görevleri arasında. Bir vatandaş olarak, bir otizmli, bir işitme engelli -kendim de engelli- bir vatandaş olarak yazdığımda hak verilmez, alınır... Mevzuat, yasa, yönetmelik, her şey var ama Antalya'da uygulama yok. Bu konunun takipçisi olarak otuz günlük geçici misafir bakım hizmetinden yararlanabilmek için 2 Nisan Otizm Farkındalık Günü'nde,

2026'da bu hizmetin Antalya'da sağlanmasını, bizzat takip ederek gerçekleşmesini sağlayabilir misiniz Sayın Bakanım? Sizden talebim bu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İl Aile Müdürümüz bu konuyla ilgili ne diyor?

Buyurun.

ANTALYA AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ GALİP SÖKMEN - Sayın Bakanım, Komisyonumuzun çok kıymetli üyeleri; hoş geldiniz.

Süleyman Bey zaten bizim Kepez Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı personelimiz ve 2 engelli çocuğuyla çok mücadele eden bir arkadaşımız. Yatılı kuruluş talebi var otizmle ilgili, onunla ilgili şu anda bir özel bakım merkezi çalışması devam ediyor. Resmî bakım merkezi olarak da bir planlamamız var, Sayın Vali Yardımcımız da biliyor, bir sosyal hizmet kampüsümüz var, onunla ilgili hayırseverlerin arayışı içerisindeyiz. Bunlar hayata geçince de kendisine daha yardımcı olabilecek durumumuz olacaktır Sayın Bakanım.

KEPEZ SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI PERSONELİ SÜLEYMAN HİLMİ KUTLU - Sayın Bakanım...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ederim.

Evet, Süleyman Bey, buyurun.

KEPEZ SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI PERSONELİ SÜLEYMAN HİLMİ KUTLU - Sayın Müdürüme ben talebimi ilettikten sonra "Koyun can derdinde, kasap et derdinde." derler ya, müdürümün iş konusuyla alakalı inanılmaz anlayışı vardı.

İkinci bir talebim de... Ben iş hayatında çalışan bir baba olarak kendim ve çocuklarımla alakalı hastaneye, tedaviye gitmek zorunda kaldığımda... 5 tane kaymakamla birlikte çalıştık. Biraz önce Suat Bey de vardı, Allah razı olsun. En son ambulansla hastaneye kaldırıldım, yoğun bakımda tedaviyi reddederek buraya kadar gelmiş oluyorum. Devletin -takdir edersiniz ki- güvenilir olması gerekir. Ben bu süreçte -Sayın Valim burada, Sayın Bakanım burada- Sayın Başkana ulaşma imkânımız olmadı. Köyde muhtar, ilçede kaymakam, ilde vali, bakan ve başkan. "Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi/Olmaya cihanda devlet bir nefes sıhhat gibi" Ben sağlığını kaybettim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kime ulaşamadınız?

KEPEZ SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI PERSONELİ SÜLEYMAN HİLMİ KUTLU - Bu konuyla alakalı çözüm üretebilecek, görevini ihmal ve suistimal ettiğini düşündüğümüz, 2012'den bu yana. Bu konu çok basit ama yapılamamasının sebebi... Serap Özbudun Hanımefendi'ye ulaştım, biliyorsunuz Anayasa profesörlerinden, Antalya milletvekillerinden. Siyasi, ticari, bürokratik olarak Ankara'da olup, İstanbul'da olup Antalya'da bu hizmetin olmamasının sorumlusu kimdir? Bizim gibi aileler mi sorumlu hani talebi iletemediği için, anlatamadığı için? Ya da bu konudaki eksiklik nedir? Geçici bir...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, Aile Müdürlüğü anlattı konuyu. Bu konunun takipçisi olacağız hep birlikte yani diğer illerdeki gibi burada da bu yatılı hizmet sunulması noktasında.

KEPEZ SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI PERSONELİ SÜLEYMAN HİLMİ KUTLU - Yani otuz gün bir misafir hizmetinde ağır engelli bir bireyin...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum Süleyman Bey.

Antalya'dan söz almak isteyen?

Buyurun.

PARALİMPİK HALTER SPORCUSU AYŞE ŞİRİP - Merhabalar, ben Ayşe Şirip, Paralimpik Halter Türkiye Şampiyonu ve ayrıyeten Avrupa 3'üncüsüyüm.

Öncelikle, Bakanlığımıza ve Büyükşehir Belediyemize desteklerinden dolayı teşekkür ediyorum.

Benim üç tane konum var. Birinci konum: Ben yarışmalara gitmeme rağmen Millî Takıma alınamıyorum ve bunun sebebini sorduğumda net bir cevap alamıyorum. Kasım ayında İslam Oyunları vardı, gidebilseydim eğer 2'nci olacaktım Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, Ozan Bey burada mı? Ozan Bey'le bu konuyu takip edelim.

PARALİMPİK HALTER SPORCUSU AYŞE ŞİRİP - Bu konunun takip edilmesini istiyorum. Bir hafta sonra yarışmam var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam. Ozan Bey tam da bu konunun uzmanı, yanımda hemen. Tamam mı?

PARALİMPİK HALTER SPORCUSU AYŞE ŞİRİP - Tamam.

İkinci olarak TOHM merkezleri. Eğer engelliler için de yapılırsa çok iyi olur çünkü biz 5 kardeşiz, ailem zorlanıyor hani bana da yetişmekte. Benim erken uyumam lazım, beslenmem lazım. Hani her şeyi bilemiyorlar.

Üçüncü olarak da ehliyet. Ben ehliyet kuruluna gittim ama benim dirseklerim kapalı olduğu için veremediler bana. Dirseklerimin açılması gerektiğini söylediler, ameliyat olmamı söylediler ama ben ameliyat olursam işimi yapamayacağım, benim bir senemi alacak. Hani bu kadar kolay elimden alınmasını istemiyorum bu hakkın. En azından bir deneme süreci verilmesini istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, teşekkür ediyoruz.

Antalya'dan kim var başka? Bu ehliyet konusunu Millî Eğitim Müdürümüz burada zaten değil mi? Bu sporcu arkadaşımızla bu konuyu bizzat takip ederseniz Millî Eğitim Müdürü de burada.

PARALİMPİK HALTER SPORCUSU AYŞE ŞİRİP - Yani yurt dışında ayağıyla bile araba kullananlar var Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam işte, Millî Eğitim Müdürümüz bir mâni yoksa o konuda seni yönlendirebilir.

PARALİMPİK HALTER SPORCUSU AYŞE ŞİRİP - Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ ANTALYA SUBESİ BAŞKANI MEHMET KARAVURAL - Sayın Komisyon Başkanım, değerli milletvekilleri, Sayın Valim, Sayın Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreterim, değerli kurum müdürlerimiz ve sivil toplum kuruluşlarının kıymetli temsilcileri, illerimizden gelen kıymetli katılımcılar, saygıdeğer hazırın; engelli bireylerimizin toplumsal yaşamın her alanına tam ve eşit katılımını sağlamak sadece bir görev değil vicdani ve insani bir sorumluluktur. Antalya özelinde

baktığımızda, yerel yönetimlerimizden il müdürlüklerimize, sivil toplum kuruluşlarımızdan gönüllü organizasyonlara kadar sergilenen güçlü iş birliği ruhu engelli haklarının korunması ve geliştirilmesinde en büyük gücümüz. Şunu çok iyi biliyoruz ki sahada karşılaşılan sorunlar ne kadar karmaşık olursa olsun kamu ve STK eş güdümüyle atılan adımlar, engelleri aşmada en etkili çözümdür. Mevzuatın sadelik neyasması ancak bu paydaşların ortak aklıyla iyileştirilebiliriz. Bu düşüncelerle, saha gözlemlerimizi tespit ettiğimiz darboğazları ve çözüm odaklı mevzuat iyileştirme önerimizi içeren "Engelli Bireylerin Sahada Karşılaştığı Sorunlar ve Mevzuat İyileştirme Önerileri" başlıklı bir rapor hazırladık ama ben bu raporu -çok fazla lafı uzatmamak için- eğer uygun görürseniz Komisyona takdim edeceğim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, bu Komisyondaki...

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ ANTALYA SUBESİ BAŞKANI MEHMET KARAVURAL - Onun içerisinde 7-8 başlık var, onunla ilgili zaten arkadaşlar da benzer şeyleri ilettiler.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ozan Bey yanınızda.

Tamam, teşekkür ediyoruz.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ ANTALYA SUBESİ BAŞKANI MEHMET KARAVURAL - Teşekkür ederim katkılarınız için.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Şimdi, söz isteyenlere vererek devam edeceğiz çünkü birazcık zaman kısıtımız başlamış durumda, biliyorsunuz uçak saatlerini sizler de.

Evet, tamam, arkada millî sporcumuz var, oradan başlayalım.

Kendinizi de tanıtırmanız kayıtlara girmesi açısından, ben de buradan işaretleyeyim.

İŞİTME ENGELLİLER FUTBOL A MİLLÎ TAKIMI OYUNCUSU DİYAR YILMAZ - Evet, Değerli Başkanım, Sayın Kasapoğlu Bakanım, değerli Komisyon üyelerimiz; benim adım Diyar, soyadım Yılmaz.

2018 tarihinde Kasapoğlu Bakanımız zamanında beni davet etmişti. U-21'de şampiyon olmuştu, futbolda şampiyon olduk, sonrasında 2025'te de şampiyon olduk Tokyo Olimpiyatları'nda, bu konuda çok mutluyum.

Yaşım 24, ben iş başvuruları yapmak istiyorum ama bizim iş çeşidi bulmamız hani zorlaşabiliyor bu noktada ve millî sporcu olmam, ayrıca bu konuda da çalışma yapmam nedeniyle aslında bu konuda bir yardımcı olunabilir. Hani, bu konuda, biz millî sporculara uygun bir istihdam modelinin engellilerle birleştirilmesini istiyoruz veya sporcu olarak işe girmeyi... Yani her gittiğim yerde farklı bir mazeretle karşılaşıyorum, bu da sağırkların istihdamında gördüğüm en büyük problem. Sporcu olmam ve sporcu olmamın engellilikle birleştiğinde istihdamın artırılabilmesi adına çalışmaları istiyoruz Sayın Bakanım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Evet, hemen önde hanımefendiye verelim, başörtülü olan hanımefendiye; sonra da size, ayaktaki hanımefendiye, uzatırsanız öne.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM BACIOĞLU - İyi günler, ismim Çiğdem. Hepiniz hoş geldiniz Antalya'ya.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Şehir de rica edebilir miyim.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM BACIOĞLU - Antalya'da yaşıyorum ben.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM BACIOĞLU - Benim aslında genel olarak herkesi ilgilendiren...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Derneğimizin adı ne acaba?

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM BACIOĞLU - Türkiye Sakatlar Derneği.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet, buyurun.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM BACIOĞLU - Herkesle alakalı, genel olarak bir şeyi dile getirmek istiyorum SUT ödemeleriyle alakalı. Bedensel engelliler için de geçerli bu, işitme engelliler için de; yapılan ödemelerdeki eksiklikler ya da hiçbir artış olmaması. En basit örnek, iki aylık bez için ben 3 bin lira ya da 3.500 lira gibi bir ödeme yaparken bana yapılan geri ödemenin çok çok çok yani bir paketin bile karşılanmayacak bir şekilde olması, hani artan maliyetleri hiçbir ödemenin... İşte ortez, protezler için, kullandığımız ortez ve protezler için yapılan ödemelerin yeterli olmaması. Sonrasında, mesela, benim oğlum liseye gidiyor, artık kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecek duruma geldi ama onu verebileceğim bir servis olmadığı için ben çalışmıyorum çünkü oğlumu sabah ben götürmek zorundayım, okuldan çıktığında ben almak zorundayım. Onun ulaşımını, spora giderken antrenmanına ben götürmek zorundayım. Servisler uygun olmadığı için ben çocuğumu ücretiyle servise veremiyorum. İşte, bu sadece benim için geçerli değil, birçok veli var bu şekilde olan, tekerlekli sandalye kullanıp tekerlekli sandalyeli öğrencisini servise veremediği için kendi getirip götürmek zorunda kalan. Yani, kendi bakımını yapabilen bir çocuğu ben bırakamıyorum, bırakmadığım için de çalışmıyorum çalışmak istediğim hâlde. Onunla alakalı her şeyi ben karşılamak zorunda olduğum için yeterli gelemiyorum. Yapılan, bize yapılan ödemelerin yeterli gelmediği... Yani, aslında, bu ödemeler yapılırken neyin baz alındığı ya da hangi kısmın eksik kaldığı değerlendirilmeli, bir ailenin harcamasının ne kadar olduğu. Mesela, ev kirası veriyorum diyelim, en aşağı vereceğim ev kirası 15 bin lira. Elektrik, su faturası ödeyeceğim, mecburen kullandığım için internet ödeyeceğim, telefonla iletişim sağlamak zorunda kaldığım için telefon ödeyeceğim. Totalde aylık harcamalarımın neredeyse 30 bin lirayı bulması ama ben tek başıma çalışmadığım için sadece 12 bin lira gibi bir meblağla geçinmek zorunda kaldığım gibi. Yani, birçok aile, birçok kişi, Türkiye genelinde bu durumda ve bunlar için bir çözüm üretilmesi gerekiyor aslında en başta. Her ödemenin yeterli yapılması gerekiyor ki, biz de kendimizi gerçekten sosyal hayatın içinde hissedebilelim.

Teşekkür ediyorum, çok sağ olun. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Hemen öne verirsek... Tamam, sonra da sağ tarafta beyefendiye iletirsiniz.

Buyurun.

ÖNCÜ ÖZEL SPORCULAR GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ BAŞKANI YASEMİN YARAŞIR - Sayın Komisyon üyeleri, herkese merhaba.

Ben, 2022 yılından beri, emekli olduktan sonra, emekli öğretmenim, ismim Yasemin Yaraşır.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Nereden katılıyoruz acaba il olarak?

ÖNCÜ ÖZEL SPORCULAR GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ BAŞKANI YASEMİN YARAŞIR - Öncü Özel Sporcular Kulüp Başkanımı. Daha önce dernektik, Antalya.

2022 yılından beri özel gereksinimli bireylerle birlikteyim, onların aileleriyle birlikteyim. Bir yirmi iki yılımı buraya verdim, hâlâ devam ediyoruz. Biz bu özel gereksinimli bireylerin ayrı bir kategoride değerlendirilmesini düşünüyoruz. Çünkü, diğer engel grupları en azından düşünebiliyor, bir işte rahat çalışabiliyor. Biz, bu özel gereksinimli çocuklarımızın okul hayatı bittikten sonra özellikle çok sıkıntılar yaşadığını tecrübelerimizle gördük. Aileler büyük sıkıntı çekiyor, çocuğu evde tutamıyor, dışarı çıkmak istiyor gibi. Bu özel gereksinimli çocuklarımıza, okul hayatından sonra, korumalı işyerleri, onların yapabildiği kadar, korumalı işyerleri olmasını istiyoruz. Eğer, hiç çalışamayacak durumdaysa ona bir aylık bağlanmasını istiyor velilerimiz. Ben bunları kendi adıma konuşmuyorum. Ben, aynı zamanda, 2 özel gereksinimli, 30 yaş üstünde erkek çocuk annesiyim hem onlarla mücadele ettim hem etrafımdaki insanların sorunlarıyla ilgilendim. Onun için, ben, en yakın örneği, arkadaşım, çocuğu kendine çok bağımlı yani tek başına yürüyor koşuyor ama bırakamaz hiçbir yere, sürekli kontrol altında. Öğretmenliğini bırakmış, ona bakmak için. Şimdi o da bir birey, o da bu çocuğumuz, bu milletin bir ferdi, onların da bir sürü gereksinimleri var, onlar için, onlara eğer çalışamayacak durumdaysa bir aylık bağlanmasını ben rica ediyorum.

Bir de engelli kimliği sorunu var. Mesela biz bakanlıktan çıkardığımız engelli kimliklerini kullanıyoruz işte belli bir yerlere giderken "Engelli." diyorsun gösteriyorsun ama hani il dışına gittiğimizde veya yurt içi, yurt dışında her türlü engellini gösterebilecek birer kart oluşturulmasını istiyoruz. Yani nasıl kimliğimizi okutup her şeyi görebiliyorsa çocuklarımızın da engel durumu, şeyi... Ben İstanbul'a gittim, engelli kartı çıkaracağım ulaşımında, benden ta hastane raporunu istiyor. Bir de bu rapor, evrak konuları artık yaşlandık bizi çok yoruyor hastane, postane sağ sol bilmem ne yani bunlar bizim çocukların zaten tam düzelecek durumu yok, bunu anlamamız lazım. Hani belli alanlarda gelişme gösteriyorlar ama zihinsel olarak kendini idame ettirecek durumda değil. Onun için bunlara bizi de yormadan, bir kimlikleri olsun. Ben İstanbul'a gittiğimde de Ankara'ya gittiğimde de yurt dışına gittiğimde de gösterdiğim zaman bunlara laf anlatmak zorunda kalmayayım herkese. "Ben" derken yani "biz" demek istiyorum, bireysel konuşmuyorum.

Onun dışında, bir de bu konuyla ilgili olarak, engelli çocuğu olan arkadaşlar mesela plaja gidiyor -atıyorum- engelli kimliği var ama o park yerinden yararlanamıyor. Yani, öyle bir sistem olmalı ki onu koyduğu zaman o da özel çocuğuyla rahatça sahile ulaşsın. Hem özel gereksinimli hem de bedensel sıkıntıları olan çocuklarımız da var, denize bile ulaşmakta zorluk çekiyorlar. Bu tür konularda biraz kolaylıklar yapılmasını istiyoruz. Düşünün, benim 37-38 yaşında oğlum var, biz artık çok yorulduk. Lütfen, devlet bize yardımcı olsun, bizi biraz dinlendirsın.

Teşekkür ediyorum bu fırsatı verdiğiniz için. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun. Hemen yan tarafa mikrofonu uzatalım.

GÖRMEYENLERİ KORUMA DERNEĞİ KONYA ŞUBESİ BAŞKANI AŞIR ÖZCAN - Merhabalar, ben Konya'dan katılıyorum. Yüzlerce engelli üyesi olan, kamu yararına çalışan Görmeyenleri Koruma Derneği Konya Şubesi Başkanımı, ismim Aşır Özcan. Aynı zamanda Türkiye Sakatlar Konfederasyonu ve Görme Engelliler Federasyonunda da yönetim kurulu üyesiyim.

Esasında Komisyonumuza Ozan Bey aracılığıyla bir ay önce detaylı bir rapor sundum ben Görme Engelliler Federasyonu adına ama burada kısaca başlıklar hâlinde birkaç hususa değinmek istiyorum: "Engelli sorunları" denildiğinde ilk akla gelen husus erişilebilirliktir. Genel olarak bakıldığında ülkemizin her şehrinde erişilebilirle alakalı birtakım sıkıntılar bulunmaktadır. Kanun erişilebilirliği hüküm altına almış ve belediyelerin inisiyatifine bırakmıştır ancak benim bu noktada şöyle bir önerim olacak Komisyonumuza: Belediyeler Kanunu'na eklenen bir maddeyle tüm belediyeler bünyesinde engelsiz belediye komisyonu kurulmasını ve bu komisyona şehirde hizmet veren engelli STK'lerinin, kamu kurumlarından birer temsilcinin ve bir belediye başkanının başkan yardımcısının başkanlık yaparak aylık toplantılar yapıp ve bir de bütçe ayrılarak engellilerin sorunlarına kalıcı çözümler üreteceğine inanıyorum. Bu tavsiyemiz dikkate alınırsa engelli erişilebilirlikle birlikte alakalı sorunların çözümü noktasında bayağı bir mesafe kaydedeceğimizi düşünüyorum.

Diğer bir husus ise görme engelliler için sağlık raporu sorunu. Biliyorsunuz, total görme engelliler şu an itibarıyla sağlık kuruluna girdikleri zaman ağır engelli raporu alamamaktadırlar. Bu da 2019 yılında yayımlanan rapor yönetmeliğinden kaynaklanmaktadır. Yeni heyete girenler ya da sağlık kuruluna tekrar gönderilen total görme engelliler ağır engelli raporu alamamaktadır ve bu sebepten de görme engellilerin refakatçi hakkı maalesef ellerinden alınmaktadır. Bir diğer hakları da ellerinden alınmakta, bu da mağduriyetlere sebebiyet vermektedir.

Diğer dile getirmek istediğim husus ise üniversitede eğitim alan görme engelli kardeşlerimiz görme engellilere uygun materyal temin edememekteler. Braille kabartmalı kitaplar temin edememekte ya da sesli materyaller temin edememekteler. Bu nedenle, YÖK bünyesinde görme engellilere özel kurulacak bir internet sitesi üzerinden tüm ders kitaplarının sesli dijital ortamda yüklenerek bütün görme engellilerin hizmetine sunulmasını talep ediyorum.

Diğer dile getirmek istediğim husus ise görme engelliler ve bütün engelli kardeşlerimin güncel yaşamda kullanmış olduğu cep telefonu, bilgisayar, araç gereçlerden ÖTV alınmamasını rica ediyor, değerli Komisyonumuza başarılar diliyor, hepinize teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Buyurun.

KARAMAN BELEDİYESİ BAŞKAN YARDIMCISI EYÜP HÜSAMETTİN ASLAN - Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; ben Eyüp Aslan, Karaman Belediye Başkan Yardımcısı.

Buradaki sorunları dinleyince bizim güzel bir şey yaptığımızı fark ettim. Bizim buradaki sorunlara örnek olabilecek, Türkiye'ye model olabilecek bir uygulamamız var. Sayın Başkanımızın talimatlarıyla gerçekleştirdiğimiz "Ana Kucağı" ismini

verdiğimiz engelli bireylere yönelik bir birimimiz var, bir yerimiz var. Yaklaşık 1.500 metrekare alan içerisinde fizyoterapistin, psikoloğun, diyetisyenin, özel eğitim öğretmenlerinin ve öğretmenlerin olduğu, engelli bireylere gündüz bakım hizmeti verdiğimiz bir tesisimiz var. Ben bunun diğer illere örnek olmasını istiyorum. Burası incelenebilir, gelip görebilirsiniz, burada yaptığımız çalışmalarını inceleyebilirsiniz. Bu gerçekten Türkiye'ye örnek olabilecek bir tesis ve diğer illere de bunu yapmalarını tavsiye ediyorum. Devamında da biz, alzaymıra yönelik bir test daha gerçekleştirebiliriz inşallah, bunu da en kısa sürede bitirmeyi düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz.

Hemen arkaya uzatırsak mikrofonu...

MİLLÎ SPORCU ALPEREN MENÇ'İN BABASI FERHAT MENÇ - İsmim Ferhat Menç, millî sporcu Alperen Menç'in babasıyım.

Bizim şöyle bir sorunuz var: Down sendromlu millî sporcular uluslararası yarışmalarda kazandıkları başarılarından dolayı diğer sporcuların kazanmış oldukları ödül yönetmeliğindeki...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet, konu malumumuz.

MİLLÎ SPORCU ALPEREN MENÇ'İN BABASI FERHAT MENÇ - Evet, ödül yönetmeliğinden ne yazık ki faydalanamıyoruz ve bu konuda negatif ayrımcılığa tabi tutuluyoruz. Alperen millî sporcu sayılmadığı için Avrupa'daki yarışlara da bundan dolayı katılamıyoruz maalesef. Anayasa'nın 10'uncu maddesi "Herkes, dil, din, renk, cinsiyet, siyasi düşünce ve felsefi düşüncelerinden dolayı ayrımcılığa tabi tutulamaz." demesine rağmen, engelliler için de alınacak tedbirlerde de eşitlik ilkesine aykırı olarak yine bu hakkımızdan faydalanamıyoruz Anayasa'ya aykırı olmasına rağmen. Bizler yarışmalara katıldığımız zaman -Alperen'le beraber ben Avrupa'ya da gidiyorum- orada gördüğüm kadarıyla uluslararası yarışmalarda devlete karşı aile olarak yarışıyoruz. Diğer ülkelerin yarışçılarına sağlanan hakların ve onlara sağlanan finansal hakların hiçbirinden faydalanamıyoruz; bizim aile olarak ne doktorumuz var ne diyetisyenimiz var ne de psikoloğumuz var; aile olarak, birey olarak gidip yurt dışında Avrupa ülkelerine karşı tek başımıza yarışıyoruz.

Antalya'da yaşıyoruz. Antalya'da yaşamamıza rağmen Antalya'da yarışacağımız bir spor kulübü bile bulamıyoruz buradan. Yıllardır Ankara'da başka bir spor kulübü adına yarıştı Alperen, şimdi de Kahramanmaraş'ta bir tane spor kulübü bulduk, Kahramanmaraş'taki spor kulübüyle yarışlara katılıyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Federasyonla, Birol Bey'lerle misiniz siz?

MİLLÎ SPORCU ALPEREN MENÇ'İN BABASI FERHAT MENÇ - Evet, federasyondayız, Birol Bey'le beraberiz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam.

MİLLÎ SPORCU ALPEREN MENÇ'İN BABASI FERHAT MENÇ - Alperen Türkiye'deki en iyi Down sendromlu sporculardan birisi. Bu da Federasyonun resmî kayıtlarında kayıtlı.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tanıyorum, tanıyorum; genel merkezde misafirim olmuştu Alperen.

MİLLÎ SPORCU ALPEREN MENÇ'İN BABASI FERHAT MENÇ - Evet.

Alperen 2024 yılı Trisome Games Spor Oyunları'nda 50 metre kelebekte dünya ve olimpiyat 3'üncüsü oldu. Down sendromlu sporcular içerisinde şimdiye kadar böyle bir başarıyı ülkemizde elde eden ilk sporcu Alperen. Bu tür başarılarının olmasına rağmen ne yazık ki millî sporcu belgesi dahi yok. Alperen şu anda Akdeniz Üniversitesi Spor Bilimleri Bölümü 2'nci sınıfta okuyor. Alperen üniversiteye girerken bile kendi başarılarıyla girdi.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Konu Türkiye'yle alakalı değil galiba, uluslararası kurallar çerçevesinde bu şekilde yapılıyor. Paralimpik ayrı bir alan bildiğim kadarıyla, hani Down sendromunun tanımıyla alakalı aslında... Bizim ülkemize has bir durum değil diye biliyorum ama şimdi Bakanımız geldiği zaman, konunun daha çok uzmanı...

MİLLÎ SPORCU ALPEREN MENÇ'İN BABASI FERHAT MENÇ - Bütün engelliler aslında...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ya, konu Türkiye'yle alakalı bir konu değil.

Müdürümüz var, İl Müdürümüz...

ANTALYA İL GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRÜ YAVUZ GÜRHAN - Sayın Bakanım, özel sporcular yaptıkları uluslararası derecelerde ödül yönetmeliğinden yararlanmak ve onların sağladığı iş imkânlarından faydalanmak istiyorlar. Aslında, birinci öncelikleri, istedikleri bu. Diğer branşlarda uygulanan bu yöntemin özel sporculara da uygulanması...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ben talebi anladım Sayın Müdürüm.

Tamam, teşekkür ediyoruz ama onun olmama sebebi de yine uluslararası standartlardaki yarışlara katılamaması, yoksa o kadar anladım yani.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Teşekkür ediyoruz. Bakanımız geldiği zaman da konuyu ben ileteceğim tekrar.

Buyurun.

DÜNYA GÖRMEYENLER DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ALİ ŞAHİN - Sayın Bakanım, sayın vali yardımcılarımız, sayın milletvekillerimiz, değerli belediye başkan yardımcılarımız, kıymetli aile ve sosyal hizmetler il müdürlerimiz, il müdür yardımcılarımız, değerli STK yöneticilerimiz ve kıymetli Türkiye Büyük Millet Meclisi engelli bireylerin haklarını araştırma komisyonu üyelerimiz ve değerli misafirler; hepiniz böyle bir toplantıya iştirak ettiğiniz teşekkür ediyorum.

Hoş geldiniz, sefalar getiriniz.

Öncelikle Dünya Görmeyenler Derneği olarak Konya'dan katılıyoruz. Bizim de birkaç arkadaşın arz etmiş olduğu gibi birkaç konu var, onu dile getirerek arkadaşlara söz bırakmak istiyorum.

Sevgili Bakanım, raporla alakalı birkaç konuya değinmek istiyorum. Şimdi rapor alma konusunda engellilerin bire bir yaşamış olduğu, benim de kendim bizzat yaşamış olduğum bir sorunu dile getirmek istiyorum. Şimdi rapora müracaat ettiğimizde yüzde 90 raporu verilebiliyor hastanemiz, heyetimiz ama orada 2 tane ibare var; bir, "kısmi bağımlılık", biri de "tam bağımlılık" ibaresi var; burada kısmi bağımlılığı işaretleyebiliyorlar, işaretlendiği zaman da oradaki neyi kaybediyoruz? Şimdi engelli orada, sokakta, caddede rahat yürüyemiyor, işte, ulaşım araçlarına kendisi binmesi söz konusu olmadığı hâlde kısmi bağımlı kutusu, karesi orada

işaretlendiği zaman refakatçi hakkı tamamen ölmüş oluyor. Bunun da tam bağımlılığı işaretlediği zaman da bakım maaşına alması gerektiği hususu orada belirtildiği için tam bağımlı kısmı vermekte güçleştiriliyor. Bununla ilgili bu sorunu dile getirmek istiyorum.

2'nci bir husus, aile ve sosyal hizmetler il müdürlüğü bünyelerinde bir proje departmanlarının oluşturulmasını, proje bürolarının oluşturulmasını ve burada danışmanlar eşliğinde ulaşmak isteyen STK'ler, proje üretmek isteyen STK'lerin projelere rahat ulaşabilmesi ve danışmanlarla desteklenmesini talep ediyorum, bu, benim fikrî, şahsi talebim. Böyle engelli kardeşlerimiz STK'de engellilere yardımcı olabilmek için proje üretmek istedikleri zaman yani nereden başlayacaklarını bilemiyorlar, bu konuda destek verilmesini istiyorum.

3'üncü bir husus, şimdi, ben bizzat yanımdaki üye kardeşlerimizden yaşadığım, için "bipolar bozukluk" diye bir rahatsızlık, sendrom teşhisi konulmuş bir tane kardeşimize, ne kadar bildiniz bilmiyorum bu hastalıkla ilgili, kendini yolda, sokakta ayağı çıplak, böyle çılgınca yürüyebilecek bir hastalık travması bu. On yıl buna maruz kalmış bir kardeşimiz iki yılda yenilenebilir bir rapora müptela olmuş, her yıl yenilenmek zorunda bununla ilgili de arkadaşımız emekli olmuş ama on yıldan sonra rapor iptal olmuş hastanede, neye göre iptal etti bilmiyorum. "Yeşil reçete" dediğimiz reçeteye yakın bir ilaç kullanmasına rağmen hanımefendi, doktorumuz orada bunu iptal ediyor, daha sonra süreçler başlıyor, itiraz süreçleri; Ankara'ya kadar uzanıyor. Tabii, bu süreçler üç ay bir tarafta, iki ay bir tarafta derken bir yıllık bir durum söz konusu. Bu arada bunu da başaramadığı için mahkemeye başvurmak zorunda kalıyor -mahkeme derken- bir taraftan da hastaneye tekrar kendi doktoruna müracaatta bulunuyor, kendi doktoru yüzde 80 rapor veriyor ama bir taraftan mahkemesi devam ediyor.

Buna ilaveten bir tane daha örnek vererek desteklemek istiyorum. Bir tane görme engelli kardeşimiz var, refakatçisi var -2 tane rahatsızlığı var- hem görme engelli total yüzde 100 hem de bir taraftan epilepsi hastalığına maruz kalmış hanımefendimiz, bunun bakım aylığı iptal ediliyor. Ama bir taraftan bakıyorsun ki görme engelli bir kardeşimiz var...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Şöyle söyleyeceğim, evet...

DÜNYA GÖRMEYENLER DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET ALİ ŞAHİN - 2'nci bir hastalığı olmamasına rağmen bakım aylığı almaya devam ediyor, ya burada bir eşitsizlik söz konusu olduğuna inanıyorum. Ya, bu raporlar nasıl veriliyor, neye göre veriliyor bilmiyorum. Bunların eşit olarak, kalıp hâlinde çıkmasını yani -nasıl tabir edilir bilmiyorum ama- bir tarafta ağır travma yaşayan bir hasta kardeşimiz, bunun bakım aylığı iptal ediliyor, raporu düşürülüyor ama bir tarafta bakıyorsun, bir görme engelli kardeşimiz bakım maaşını alıyor. Yani burada bir eşitsizlik olduğunu düşünüyorum, bunun da düzeltilmesini talep ediyorum.

Böyle bir toplantıya vesile olduğunuz için çok teşekkür ediyorum.

Bir kardeşimiz de hanımefendi bir ablamız burada izah etti ama geçen İstanbul gibi bir büyükşehre gittiğimizde ya da Ankara gibi büyükşehirlerimize gittiğimizde bakıyorsun ki orada engelli kartın geçmiyor, otobüse binecek oluyorsun, orada işini gücünü bırakıyorsun, hemen kart çıkarma yoluna koşuyorsun falan -biraz önce o hanımefendinin de dediği gibi- evrak isteniyor vesaire, orada belli bir ücret ödemek zorunda kalıyorsun, bulunduğun şehirde iki saat kalacaksın, iki gün kalacaksın, ama bir engelli kartı çıkarmak zorunda kalıyorsun, bunun da giderilmesini talep ediyorum.

Böyle bir toplantıya öncülük ettiğiniz için öncelikle Sayın Bakanım, sayın milletvekillerimize, komisyon üyelerimize çok teşekkür ediyorum.

Sağ olun, var olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Evet, sözü sol tarafa verelim.

Buyurun.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ ISPARTA ŞUBESİ BAŞKANI ECİR TÜLCAN - Öncelikle Komisyonunuza hoş geldiniz diyeyim. Isparta hem MEMUR-SEN hem Türkiye Beyazay Derneği Şube Başkanı Ecir Tülcan. Sayın Komisyonum, ben sizden sadece şunu istiyorum: Biz tamam, engellilerin sorunlarını paylaşıyoruz. Neden bir engelli farkındalığı dersini müfredata eklemiyoruz? Bugün biz bu dersi ilkökul birinci sınıfta, ikinci sınıfta başlatırsak otuz sene sonra biz bu engelli haklarını hiçbir zaman için tartışmayız. Ha, neden diyeceksiniz? Çünkü bu yetişen çocuklar zaten engellilerin içerisinde yetişecekler, engelli bürokrat olacaklar, engelli vali olacaklar, yani engelli tanıyan vali olacaklar. Bu konuda Komisyondan da destek istiyorum.

Çok teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki teşekkür ediyorum, sağ olun.

Arkadaki kardeşimize sözü verelim.

07 ENGEL TANIMAYANLAR SPOR KULÜBÜ TEMSİLCİSİ YUNUS DİLEK - Merhabalar, öncelikle Antalya'ya hoş geldiniz, hepinizin ellerinden öpüyorum. 07 Engel Tanımayanlar Kulübü Hilal Gönenç Başkan adına burada bulunuyorum. Kendisi ailevi konulardan dolayı gelemedi. Öncelikle, engelli bilinçlenme konusunda ben şöyle bir tavsiyede bulunmak istiyorum eğer mümkün olursa: Nasıl billboardlarda çoğu reklam veya belediye işleri paylaşılıyorsa billboardların çok az bir kısmına engelli kamu spotu gibi bilgilendirme amaçlı konular asılabilir. Yani bu konuda tüm belediyelerin aslında ortak bir projesi olsa çok daha seviniriz. Bence çok önemli bir konu çünkü ağaç yaşıyor. Benim rahmetli annem bu konuda bilinçsiz olduğu için benim hastalığıma dahi inanmadı ve komşulara veya akrabalara "Benim oğlum engelli." diyemedi, vefat edene kadar da hastalığının adını bilmedi; tabii, bu kişisel bir konu ama aslında altta yatan neden konu hakkında hiçbir bilgisi olmaması ve o da öyle görmesi. O yüzden ben billboardların çok önemli olduğunu düşünüyorum. Sizden de bu konuda desteğinizi çok beklerim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet, Belediye Başkanlığımızdan yetkililerimiz var, notlarını alırlar.

07 ENGEL TANIMAYANLAR SPOR KULÜBÜ TEMSİLCİSİ YUNUS DİLEK - Bir konu da 07 Engel Tanımayanlar Spor Kulübünün bulunduğu mülkü satıldı, bizde yer arıyoruz. Hani bun Valimize, Başkanım da dâhil olmak üzere...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Mülkün sahibi kim?

07 ENGEL TANIMAYANLAR SPOR KULÜBÜ TEMSİLCİSİ YUNUS DİLEK - Mülkün sahibinin ismini bilmiyorum ama.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Ha, şahsa ait tamam.

07 ENGEL TANIMAYANLAR SPOR KULÜBÜ TEMSİLCİSİ YUNUS DİLEK - Evet, şahsa ait bir yerd, belediyenin desteklediğı bir derneğimizdi fakat mülk satılınca herhangi bir işlem yapılamıyor. Yakında çıkmamızı istediler zaten, bu konuda da destek verirsiniz sevinirim.

Son bir konum da erişilebilirlik konusunda gerçekten bunun çözümünü şöyle olacağını düşünüyorum: Komisyonunda kim var ise tüm engelli araçlarını alıp ve engel durumunda hani belki gözlerinizi kapatabilirsiniz, belki kulaklarınızı kapatabilirsiniz, sadece iki mahalle veya bir mahalle arabanın şarjı bitene kadar kendinizin sürmesini istiyorum yani Komisyonunda kim varsa şahsen çünkü durum böyle çözülecek. Benim engelli aracım travmayla iniş yerinde sıkışıyor ve "erişilebilirlik" demek tek başına bir engellinin gezebilmesi demek. Ben gezemiyorum, bu tür problemler yaşıyorum, güvenliğe söylüyorum, "Bizde çok şikâyet ettik." diyorlar. Bilmiyorum çözümü...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bununla ilgili biliyorsunuz, her ilimizde erişilebilirlikle ilgili kurullar var. Sıkıntı yaşadığınız yerleri, o kurullarımıza değil mi? Bildirebiliyorsunuz ve oralar tekrar gözden geçiriliyor. Bir Vali Yardımcımızın başkanlığında, her ay bildiğim kadarıyla, üç ayda bir düzenli olarak toplanıyor. O tramvay konusunu iletebilirsiniz.

07 ENGEL TANIMAYANLAR SPOR KULÜBÜ TEMSİLCİSİ YUNUS DİLEK - Tabii, hani komisyonlarda şimdi engelli araçlarının da bir sürü çeşidi var, aletlerin de bir çeşidi var. Tabii, kaliteye göre değişiyor. 200 bin liralık bir engelli aracı tramvayda sıkışıyor ama 20 bin liralık engelli aracının tekeri biraz, gene standartlarda ama nedense çıkmıyor. Bu konuda bu şekilde düşünülürse ki Allah kimsenin başına hastalık veya başka bir şey vermesin, verilen ailelere de Allah sabır versin ve yardımlarını eksik etmesin onlardan çünkü herkes bir engelli adayı, klişe oldu ama sadece bizi kendi yerinize koyup bakarsanız bu tür şeyler, kanunlar, yasalar her şey doğru olacaktır ben eminim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - İnşallah takipçiyiz.

07 ENGEL TANIMAYANLAR SPOR KULÜBÜ TEMSİLCİSİ YUNUS DİLEK - Çok teşekkür ederim, çok sağ olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sağ olun, teşekkür ediyoruz.

Hemen ön tarafa...

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ CANSEL ÇEVİKOL TUNCER - Sayın Başkan, ben bir söz alabilir miyim müsaade ederseniz, çok kısa?

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Tamam, buyurun.

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ CANSEL ÇEVİKOL TUNCER - Biraz önce de notumuzu aldık, dediğiniz gibi...

Pardon, çok özür diliyorum hemen sözümü tamamlayacağım, beyefendinin söylemi üzerine Antalya Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteriyim Cansel Tuncer.

Biraz önce Başkan Vekilimiz de engelli bireylerimizle ilgili yapmakta olduğumuz, devam etmekte olan hizmetlerimizi de aktardığı için ayrı ayrı aktarmıyorum. Ancak billboardlarımız da her zaman tüm kamuya yararlı derneklerimize, engelli derneklerimize de açıktır ve biz ücretsiz olarak billboardlarımızda her türlü tanıtımı yapmak üzere mecra sağlıyoruz. Eğer dernekleriniz vasıtasıyla bizlere duyurmak istediğiniz, billboardda yer almasını istediğiniz hususlar bildirilirse biz seve seve bunu sizlere tahsis etmeye hazırız; bunu ifade etmek istedim.

Bir de Sayın Başkan Vekilim, bugün Çıplaklı'da yer alan tesisimizi ziyaret imkânı olacak mı Meclis araştırma komisyonumuzun?

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Bugün herhâlde birazdan, bitirebilirsek toplantıyı.

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ CANSEL ÇEVİKOL TUNCER - Evet, o tesisimiz de Türkiye'de çok örnek bir tesisimiz, özellikle şu anda 538 engelli bireye hizmet veriyoruz ve zihinsel engelli, bedensel engelli, dil ve konuşma güçlüğü çeken bireylerimiz, işitme engelliler... Biraz önce konu olduğu için yine toplantıda söylemek istiyorum. Burada bu özel eğitim birimimizde 52 yatak kapasitemiz var, konaklama imkânımız da var. Eğer bir örnek olarak bugün Meclis Komisyonumuz bunu izleyebilirlerse, bizler eşlik edeceğiz, tüm birimlerimiz de burada. Biz bunu sizden rica ediyoruz, o birimi birlikte gezmek istiyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Gideceğiz inşallah toplantımızı bitirince.

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ CANSEL ÇEVİKOL TUNCER - Son söz olarak da Mehmet Karavural Bey, Türkiye Sakatlar Derneği Başkanı, Başkan Danışmanımızdır, aynı zaman da kendisi de söz aldı. Biraz önce Büşra Başkan kendisine de teşekkür etmeyi sanıyorum atlamış, üstümde kalsın, Başkanımızın da yine bütün desteklerine, tüm derneklerimize ben de bu vesileyle teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Gittiğimiz illerde biz belediyelerin merkezlerini ziyaret ediyoruz. Gerçekten iyi standartlara ulaşmış tesislerimiz var; İstanbul'da ziyaret ettik, Kocaeli'nde daha çok yeni açılış yapılmış, Komisyonumuzda misafir ettik yine Konya örneklerini anlattı, gidip göremedik ama gerçekten örnek çok çalışmaları belediyelerimizin var. Bizim amacımız, gayemiz bu standartları artırarak daha çok yaygınlaşması, tesislerin, merkezlerin daha da artması.

Teşekkür ediyoruz emek veren herkese.

Evet, mikrofonu vermiştik, size sözü verelim.

Buyurun.

RUMİ GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖKKEŞ MENDİLLİ - Sayın Bakanım, sayın hazırun; ismim Ökkeş Mendilli, Uluslararası Tüm Engelliler Federasyonu Yönetim Kurulu üyesiyim, aynı zamanda Konya Rumi Görme Engelliler Derneği Genel Başkanı ve Meram Görme Engelliler Spor Kulübü Başkanlığını yapmaktayım.

Sözüme başlamadan önce, buraya ulaşım konusunda, ulaşmamız konusunda bize yardımcı olan Konya Valiliğimize ve araç temini konusunda bizden yardımlarını esirgemeyen Büyükşehir Belediyemize teşekkür ediyorum, onların imkânlarıyla buraya geldik.

Ben görmeyi sonradan kaybettim. Daha önce mali müşavirlik yapıyordum, şu anda yüzde 90'a ulaştı görme engelim. Klîşe bir söz vardır hani "Her insan bir engelli adaydır." ki ben engelli olana kadar bunun farkında değildim. Engellilerin neler yapabildiğini, nelerle uğraşıldığını; hiç, bihaber yaşıyorduk. Empati kurulabilir mi engellilerle şu anda yaptığınız gibi? Ama empatide de bir yere kadar gideceğini, bir yerden sonra gidemeyeceğini düşünüyorum. Birçok arkadaşımız engellilerle ilgili sorunları söyledi. Bütün Türkiye'de genelde illerde yaşanan sorunlar aynı aşağı yukarı. Biz dernek olarak engellilerin bu sorunlarının nihai ve kalıcı olarak çözülmesi konusunda yani engellilerin yeri geldiğinde belediye başkan yardımcısı, yeri geldiğinde bir müsteşar yardımcısı, geri geldiğinde bakan yardımcısı olabilmesi için önünün açılması gerektiğini düşünüyoruz, nihai çözüme öyle ulaşılabileceğini düşünüyoruz yani şöyle bir atasözü var "Damdan düşenin hâlini anca damdan düşen anlar." derler. Yani bizzat yaşayan kişilerin bu konu içerisinde olması bence sorunlara nihai çözüm getirecektir. Örneğin, bir kamu kuruluşunu, mesela Türkiye Büyük Millet Meclisini bir kamu kuruluşu olarak düşündüğümüzde 600 milletvekili var, en az yüzde 3'ünün yani 18 milletvekilinin engelli olarak temsil edilmesi gerektiğine inanıyorum. Bununla ilgili nasıl bir çalışma yapılabilir, anayasal bir düzenleme mi gerekir; orada temsil edilirsene sorunlara daha nihai çözümler üretileceğini düşünüyorum. Şu anda 7 ya da 8 engelli milletvekili var ve çoğu da ortopedik engelli, diğer engel gruplarına fazla daha fırsat verilmiyor, cumhuriyet tarihinde bugüne kadar 2 görme engelli vekilimiz oldu.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Antalya Vekilimiz Serap Hanım, görme engelli.

RUMİ GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖKKEŞ MENDİLLİ - Bir Antalya Milletvekilimiz var, Serap Yazıcı Özbudun, bir de Lokman Ayva Vekilimiz 2 dönem yaptı; bunun dışında görme engellilere pek fırsat verilmedi. Yani bu tür sorunların karar alma mekanizmasında engellilere de fırsat verilirse daha kalıcı çözümlere ulaşacağını düşünüyoruz.

Bizi konuk ettiğiniz ve fırsat verdiği için teşekkür ediyorum Sayın Bakanım, Allah'a emanet olun, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Evet, hanımefendiye sözü verelim, arkada.

Sonrasında da bizim hemen hızlıca belediye tesisine geçip oradan rektörlüğe, rektörlükte de ameliyatlara ilgili bilgi alacağız.

Buyurun.

TÜRK İŞARET DİLİ EĞİTMENİ ÜLKÜ KAHRAMAN - Sayın Bakanım, sayın Komisyon; hoş geldiniz Antalya'mıza. Ben Ülkü Kahraman, Manavgat'tan sivil olarak, kimseyi temsil etmeden katıldım, toplantıyı dinlemek istedim. Ben, Türk işaret dili eğitimi veriyorum, Türk işaret dili öğretmeniym ve aynı zamanda yeminli tercümanım. Bu noktada müsaade ederseniz, haddimi aşmazsam bir istirhamım olacak sizden. Şöyle ki: Bizim verdiğimiz eğitimler de Türk Dil Kurumunun belirlediği sözcükler ve sözlük üzerinden, Millî Eğitim Bakanlığı da aynı şekilde aynı sözcüğü kullanıyor, 1975 basımlı sözlük üzerinden genel anlamda veriyoruz. Bu noktada, bizim verdiğimiz eğitimler maalesef ki hükümetin ve devletin sosyal devlet anlayışı bakış açısıyla geliştirdiği işitme ve konuşma engelli bireylerin hayata dâhil olduğu noktadaki gelişen kelime hazinesini ve iletişimini kapsamamakta, çok yetersiz kalmakta. Aynı zamanda, diğer bakış açısıyla bakarsak, işitme ve konuşma engelli çocuklarımız da her zaman illerdeki işitme engelli okullarına gidemediği için kaynaştırma sınıflarında ve özel eğitim RAM okullarında maalesef kendi ana dili olarak kullanacakları Türk işaret dili eğitimi alamamaktadırlar. Bu konuda sizden şöyle bir istirhamım olacaktı eğer haddimi aşmıyorsam: Bizim aldığımız eğitimlerin Millî Eğitim Bakanlığı üzerinden güncellemesi, daha yoğun ve daha aktif olarak baştan bir dil eğitimi alınması ve yurt dışında uygulanan benzer uygulamalar gibi bizlerin de yeterliliğinin iki ya da üç yıl, çok uzun olmamak kaydıyla denetim olması talebindeyim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Evet, ayrı bir oturum yaptık biz bu konuda arkadaşlarımız da çok kapsamlı değerlendirdik Komisyonumuzun bir toplantısını bu başlığa ayırdık.

Teşekkür ediyoruz.

TÜRK İŞARET DİLİ EĞİTMENİ ÜLKÜ KAHRAMAN - Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARİEROĞLU - Sağ olun.

Evet, arka taraftaki arkadaşımıza sözü verelim, az önce bastonuyla söz istemişti kendisi, evet.

ERİŞİLEBİLİRLİKTE YENİLİKÇİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ BAŞKANI OĞUZ ÖZDEMİR - Saygıdeğer Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; öncelikle Antalya'mıza hoş geldiniz. Erişilebilirlikte Yenilikçi Çözümler Derneği Başkanı Oğuz Özdemir ben. Kısaca derneğimizden bahsetmek ve ardından önerilerimizi sunmak isterim. Derneğimiz, Antalya genelinde görme engelli bireyler başta olmak üzere tüm engelli grupların maruz kaldığı erişilebilirlik sorunlarına yenilikçi projeler geliştirmek ve bu doğrultuda kalıcı çözümler üretmek amacıyla Antalya merkezinde faaliyet göstermektedir. Bu yönde de Antalya'da bir çok yerel yönetimlerle ve il müdürlükleriyle iş birliği yaparak erişilebilirlik anlamında birkaç projemizi gerçekleştirdik. İl sağlık müdürlüğüyle yaptığımız görüşmeler ve yazışmalar sonucunda MHRS, Merkezi Hekim Randevu Sistemi üzerinden randevu alan görme engelli bireylerin ve diğer engelli bireylerin Antalya'daki kamu hastanelerine geldiklerinde, hastaneye bir halkla ilişkiler ve bilgi işlem birimine bir defaya mahsus engelli olduklarına dair kayıt yaptırdıklarında poliklinik önünde sıra beklerken cep telefonlarına sıralarının geldiğine dair mesaj gidiyor, kısa mesaj gidiyor, bunu sağladık Antalya'da. Ancak bunu şunun için anlattık: Burada engelli bireylerin hastaneye gidip engelli kaydı açtırması yerine Merkezi Hekim Randevu Sistemi üzerinden görme engelli ya da diğer engelli bireylerin randevu alırken bir defaya mahsus orada bir engelli doğrulamasının yapılmasını talep ediyoruz. Çünkü bize bu engellilik raporunu veren Sağlık Bakanlığı fakat Sağlık Bakanlığının diğer hastaneleri kişinin engelli olduğuna dair veriye erişemiyor. Bu yüzden de projemiz bu şekilde bir sekteye uğruyor yani uygulama süreci zorlaşıyor.

Diğer hususta da Antalya Büyükşehir Belediyesi nezdindeki Antalya Ulaşım AŞ Bilgi İşlem Genel Müdürlüğüyle yapmış olduğumuz, "Antalyakart" uygulaması üzerinden engelli bireylerin seçtiği favori duraklarında bekledikleri otobüslere takip isteği gönderme özelliği. Takip isteği gönderdiğimizde araca, gelecek olan otobüsün kaptanına bir bildirim gidiyor ve o durakta engellinin beklediği görüyor. Bunun da tüm Türkiye'ye yaygınlaştırılmasını istiyoruz.

Şimdi, Komisyonumuza önerilerimize gelince... Engellilik ve erişilebilirlik alanlarında uygulanan meri mevzuatın bir an önce düzenlenmesini ve kapsayıcı -üstüne basarak söylüyorum- bütünleştirici bir mevzuatın, engellilik ve erişilebilirlik yasasının çıkmasını öneriyoruz Dernek olarak. Çünkü biliyorsunuz, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un mülga edilmeyen ve yerine yerleştirilmeyen maddesi kalmadı, hatta şu anda kanunun geçerli 3-5 maddesi ancak var.

Diğer yandan da engellilik ve erişilebilirlik işlemlerinin yürütülebileceği, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde bulunan Genel Müdürlük haricinde, yine bütünleştirici, kapsayıcı bir engelli bakanlığının kurulmasını talep ediyoruz EYÇÖZ olarak.

Öte yandan, 2019 yılında yayımlanan Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin baştan sona revize edilmesini, güncellenmesini talep ediyoruz çünkü "tam bağımlı" "kısmi bağımlı" ve "bağımsız" ibarelerinin ve engelli raporu verilirken dikkate alınan oranların tekrar değerlendirilmesini talep ediyoruz.

Bir diğer yandan, son konumuz, engelli olup da engelli STK'lerinde yöneticilik görevi yürüten, aynı zamanda kamu personeli görevini yürüten engelli devlet memurlarının STK'yle uğraşanlar için idari izinli sayılması ve gerekli kolaylığın kendilerine sağlanmasını istiyoruz. Bu konunun da bir yönetmelikte bir yer edinmesini istiyoruz, tıpkı sendikalarda, sendika başkan ve yönetiminde olduğu gibi engelli STK'si ile erişilebilirlik alanlarında faaliyet gösteren STK'lerle uğraşan engelli bireylerin, kamu personelinin de idari izinlerinde kolaylık sağlanması ve bu konuda yasal bir düzenleme talep ediyoruz.

Çok teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Evet, "1 kişi kaldı." dedi Sayın Bakanım.

Evet, buyurun lütfen.

HUDER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ RÜVEYDA ÖZMEN - Merhabalar.

Avukat Rüveyda Özmen. Konya'da avukatım. Hukuki Araştırmalar Derneği Engelli Hakları Komisyonu Başkanı olarak katıldım. Aynı zamanda, Konya Barosu Engelli Hakları Komisyonu Başkanıyım. Barolar Birliğinde de Engelli Hakları Komisyonu üyesiyim.

Birçok problemden bahsedildi, bunlara katılmakla beraber görme engellilere bankalarda, noterlerde birçok devlet kurumunda herhangi bir şeye imza atılırken 2 şahit zorunlu tutulmaktadır. Kanuni düzenlemeler yapıldı, Borçlar Kanunu madde 15'te, Tapu ve Noterlik Kanunu'nda da bunun zorunlu tutulmaması gerektiği yönünde düzenlemeler yapıldı ama birçok görme engelli bu tür kurumlara gittiği zaman 2 şahit zorunluymuş gibi bir tavırla karşı karşıya geliyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, bu konu gündeme geldi.

Hukuk Müşavirimiz Coşkun Bey, bu konuyla ilgili söz almak ister misin?

HUDER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ RÜVEYDA ÖZMEN - Evet, bir yaptırım olmasını aslında talep ediyoruz.

HÂKİM COŞKUN GÖZAĞAÇ - Evet evet Sayın Bakanım, Avukat Hanımın dediği şey doğru yani kanuni düzenlemesi yapıldı bu konunun ancak bu kişisel, şahsi uygulamalarda bu tarz şeylere bazı noterler veyahut da...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - "Münferit sorunlar var, onların üstüne gitmek lazım." diyor.

HÂKİM COŞKUN GÖZAĞAÇ - Yani kanuni olarak bunun altyapısı oluşturuldu, Avukat Hanımın da dediği gibi, şu anda bir notere gidildiğinde bir görme engellinin ekstra bir tanık olmadan işlemini yapabiliyor olması gerekiyor. Ancak bazı yerler yine de sanki kanunda böyle bir madde yokmuş gibi bu tarz bir zorunluluk istiyorlar. Ama işte, bu kanunu yapmaktan başka da nasıl bir düzenleme yapılabilir acaba bilmiyorum.

HUDER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ RÜVEYDA ÖZMEN - Bir yaptırım getirilebilir belki Kabahatler Kanunu ya da eşitlik ilkesiyle alakalı. Hatta bu noktada şu da yapılabilir: TCK madde 122'ye göre ayrımcılık bir suç biliyorsunuz fakat bu ayrımcılık suçu nefret saiki şartıyla suç. Biz ayrımcılık konusunda bir suç duyurusunda bulunduğumuzda nefreti kanıtlamıyoruz ne yazık ki, dolayısıyla bu madde de kadük hâle geliyor. Nefret saikinin bu maddeden ortadan kaldırılması gerektiği kanaatindeyiz, bu yönde bir çalışma yapabilirsiniz.

Benim size iki tane de sorum var: Birincisi, kişisel asistanlık desteği. Birçok ülkede engellilere bu hizmet veriliyor, kişisel asistanlık desteği veriliyor. Bu, ülkemizde yok, getirilmesi için çok uygun bence koşullarımız. Bunun için siz ne düşünüyorsunuz?

İkinci sorum da bu Kıymetli Komisyon üyeleri seçilirken neye göre belirlendi, anlatırsanız sevinirim.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii, bu önerdiğiniz kişisel asistan noktasını değerlendirmek gerekir. Pratik noktada nasıl gerçekleştirilebilir, bu çerçeve de daha önce de gündeme geldi bu. Komisyonumuzun kayıtları arasında var, bunları değerlendireceğiz.

Komisyon üyeleri, biliyorsunuz, Meclis araştırması komisyonu Parlamentonun tüm parti gruplarınca oluşuyor ve her grup kendi üyesini Meclise bildiriyor ve Mecliste bu üyeler oylanıyor ve seçiliyorlar. Hukukçusunuz değil mi siz?

HUDER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ RÜVEYDA ÖZMEN - Evet, hukukçuyum, avukatım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu süreç en basit hâliyle bu şekilde işliyor.

HUDER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ RÜVEYDA ÖZMEN - Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam, biz teşekkür ediyoruz ilginiz için. Bu soruyu ilk kez almış olduk. Böylece bu da tutanaklara girmiş oldu, değil mi Sayın Bakanım? Komisyonun seçim metodu ve 22 üyemiz var, farklı parti grupları var ve bununla birlikte de aynı zamanda Parlamentoda da toplantılarımız var bu şekilde. Farklı kurumları, kuruluşları, kişileri yine oraya davet edip orada dinliyoruz. Sizi de bekleriz Ankara'ya.

Tabii, bugün yanımızda bizimle birlikte Jülide Sarieroğlu Bakanımız var, Ankara milletvekilimiz aynı zamanda, Komisyonumuzun Başkan Vekili, yine Ömer Faruk Gergerlioğlu Bey var, Kocaeli Milletvekili DEM PARTİ, efendim, Latif Selvi Bey var, Konya Milletvekili AK PARTİ ve yine Mehmet Ali Cevheri Bey var; o da Şanlıurfa Milletvekilimiz AK PARTİ. Bugün bu heyetle buradayız. İnşallah, size bu süreçte hakikaten bizlerin ve sizlerin birlikte olması ve bu ortamın bu şekilde sağlanması ayrı bir heyecan kattı Komisyon çalışmalarımıza çünkü gerek bugün dinlediğimiz 5 il ve gerekse bundan önce dinlediğimiz iller, bundan sonra dinleyeceklerimiz, konuşmamızın başında da ifade ettiğimiz gibi bizler için bir yol haritası noktasında önemli bir ışık olacak. Bu çerçevede de fotoğrafı net görmede sizlerin bahsettiğiniz konular, o da bizlere katkı sağlayacak. Tabii, bu konular bugünlerin, bu toplantıların gündemiyle yeterli olacak konular değil. Bu konuları hep birlikte takip edeceğiz, hep birlikte bu bilinci inşa edip yine hep birlikte çözüme odaklanacağız, çözüm odaklı yaklaşacağız, pratik yaklaşacağız ve inanıyoruz ki bu mücadelede hep birlikte başaracağız.

Ben bugün hem bizlerle birlikte olan değerli katılımcılara teşekkür ediyorum.

Var mı başka söz alacak?

Evet, ben bitirmeden vereceğim sözü size.

Hem de Komisyon olarak olsun, bireyler olarak olsun, sizlerin iletişimine her zaman açığız, kapımız da gönümüz de açık, onu da özellikle ifade etmek istiyorum. Bize her zaman ulaşabilirsiniz, erişebilirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

Evet, son 1 kişi.

Buyurun.

Söz vermiştik aslında biz oraya.

ISPARTA GÖRME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ SPORCUSU ALPEREN AYDEMİR - Sayın Başkanım, merhabalar.

Ben Alperen, Isparta Görme Engelliler Spor Kulübünü temsilen buradayım. Bizler üç yıldır Isparta'da engelli bireyleri spor yoluyla rehabilite etmek için var gücümüzle çalışıyoruz. Ülkemiz engelli sporu adına zaten birçok başarıya imza atmış durumda paralimpik branşlarda. Son 3 Olimpiyat şampiyonu Görme Engelli Kadın Millî Takımımız ve bunun gibi çeşitli madalyalarımız var. Biz sporu... En büyük kaynağımız alt yapı. Bunun geliştirilmesi adına ve bakanlıklar nezdinde bir protokol imzalanarak ilkököl, ortaokul seviyesindeki engelli bireylerimizi bir tarama gerçekleştirerek spora kanallandırmak konusunda yani geniş kapsamlı bir çalışmanın yapılmasını talep ediyoruz. Bu, sağlıklı bireylerde işte Spora İlk Adım Projesi ya da okullarda sporcu taraması yapılıyor. Bunun biz engelli bireyler için de açıkçası uygulanmasını istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, o uygulanıyor zaten, değil mi Ozan Bey?

Uygulanıyor ama Isparta'da demek ki daha güçlü uygulanması lazım. Isparta il müdürümüz burada, değil mi? Bu tarama projesini engelli bireylerimiz için yoğunlaştıralım.

Evet, son söz, buyurun.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ ISPARTA ŞUBESİ BAŞKANI MEHMET ALİ ÖZBEY - Sayın Bakanım, sayın milletvekillerim, çok kıymetli hazırsınız; Türkiye Görme Engelliler Derneği Isparta Şube Başkanı aynı zamanda da Türkiye Körler Federasyonu Gençlik ve Spordan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısıyım.

Şimdi, Sayın Bakanım, "2022 maaşı" diye adlandırmış olduğumuz engelli maaşında özellikle engellilerde hane gelirine bakılmakta, 65 yaş üstündekiler de bireysel gelire bakılmakta. Bunun engellilerde de bireysel gelire döndürülmesi gerekmektedir. Bu yüzden dolayı birçok engelli kardeşimizin ne yazık ki maaşları kesilmiş oluyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu konu gündemimizde, bunu biliyoruz.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ ISPARTA ŞUBESİ BAŞKANI MEHMET ALİ ÖZBEY - İkinci husus: Bu engelli sağlık raporları -ara ara arkadaşlar burada deklare ettiler ama- bunun aciliyetle revize edilmesi lazım. Şimdi, yüzde 97 rapor yazıyor doktorlar ve bağımlılık ölçütüne göre bağımsız yazılabiliyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, bu rapor konusu da müteaddiden konuştuğumuz bir konu, o da gündemimizde.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ ISPARTA ŞUBESİ BAŞKANI MEHMET ALİ ÖZBEY - Bir de son olarak şunu söyleyeceğim: Bu özel eğitim sınıfları açıldı. Bizim körler okullarımızda arkadaşım Isparta'dan bahsetmişti. 16 tane körler okulumuz vardı. Bu körler okullarının tekrar hayata kazandırılması ve okul sayısının ülke genelinde çoğaltılması yatılı olarak... Akabinde, ülke genelinde şu anda 2 tane rehabilitasyon merkezimiz var bizim; biri İstanbul'da, biri de Ankara'da. Bu Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının himayesinde. Bunun sayılarının artırılması gerek çünkü bütün 80 birim ne yazık ki 2 ilde toplanmak zorunda kalıyor, bunu bölgesel bazda, Karadeniz'de, Doğu Anadolu'da, Güney Doğu'da, Akdeniz'de, vesaire vesaire bunların sayılarının çoğaltılmasını talep ediyoruz.

Bir de ben son olarak sizlere bir selam getirdim, onu ileticeğim. İsterseniz yüz yüze görüştüğümüzde söyleyebilirim, isterseniz burada söyleyebilirim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun, buyurun.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ ISPARTA ŞUBESİ BAŞKANI MEHMET ALİ ÖZBEY - Benim eşim Isparta'yı ziyaretinizde size bir zarf takdim etmişti. O sizin desteklerinizle bir spor salonu kazanımı oldu. Onun size çok çok selamı var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bizden de eşinize selam. Bir gün o spor salonuna gelelim, birlikte dolaşalım.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ ISPARTA ŞUBESİ BAŞKANI MEHMET ALİ ÖZBEY - Tamam, inşallah Isparta'ya gelerseniz mutlaka bekliyoruz. Eşim de sizi makamınıza ziyaret etmek istiyor, o da bedensel engelli.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun, hem Meclisteki kapımız açık hem gönül kapımız açık sizlere.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ ISPARTA ŞUBESİ BAŞKANI MEHMET ALİ ÖZBEY - Tamam efendim, saygılar sunuyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bir de bu Isparta'da belediyeyle yaptığımız engellilerle ilgili yaşam merkezi de bizim özel projelerimizden biri; onu da görmeye geleceğiz.

Başta Valiliğimize, Büyükşehir Belediyesine ve tüm Antalyalı hemşehrilerimize ev sahiplikleri için teşekkür ediyoruz. Aynı zamanda katılımcılara, özellikle bugünü bu konuya hasreden tüm katılımcılara teşekkür ediyoruz ve tabii, Komisyon üyelerimizin her birine, burada bugün bizimle birlikte olan değerli Komisyon üyelerimize, Sayın Jülide Sarieroğlu Bakanımıza, Latif Selvi Milletvekilimize, Mehmet Ali Cevheri Milletvekilimize ve Ömer Faruk Gergerlioğlu Milletvekilimize teşekkür ediyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Bakanım...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Son sözü o zaman milletvekilimizden alıp kapatalım inşallah.

Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Antalya'yı ziyaretimizde tabii Antalya'da işin doğrusu çok daha fazla yaşam merkezi ve engellilere yönelik çalışma yapılması gerektiğini görüyorum.

Yine, raporlar konusunda önemli sıkıntılar var işin doğrusu, bunlar da bir gerçek, bunları sağlamak durumundayız. Yine, erişilebilirlik anlamında görme engelliler ve işitme engellilerin söyledikleri önemliydi, birçok başka ilde de bunları duymuştuk. İşitme engellilerin eğitimiyle ilgili sorunları hakikaten bir an evvel aşılmalı. Görme engellilerin Braille alfabesi meselesi, üniversitesi eğitimleriyle ilgili konuların çözülmesi lazım.

Yine, saha gerçekleri ile kâğıtta yazılanlar arasındaki farklılıklar olduğunun altı çizildi. Otizm dev bir hızla büyüyor ve bir arkadaşımızın önemli bir önerisi vardı; hızlı testler, tarama tesislerinin önemi ve bunun pratikte iyi gerçekleşmediği yönünde.

Yine, okul sonrası eğitimlerin aksadığı yönündeki tespitler önemliydi.

Yine, sesli sinyalizasyon sisteminde sanırım bazı sıkıntılar var, bunların giderilmesi gerekiyor. Yurt dışı örnekleri önemli, bunlar gündeme geldi. Yurt dışı örneklerini hakikaten biz Komisyon olarak da dikkatle incelemeliyiz. Gördüğüm kadarıyla millî sporcuların istekleri dikkat çekiyordu, millî sporcularımız istihdam alanında sıkıntı çektiklerini söylüyorlar. Mevzuat belki buna müsaade etmiyor ama bu mevzuatı değiştirmek de Komisyonun görevi olmalı diye düşünüyorum.

Bir görme engelli vatandaşımızdı sanırım "Engelli aracımızı bir de siz sürün de ne olduğunu görün." dedi. Kabul ediyoruz, haklı, yaşadığını yaşamamız ve anlamamız lazım. İlla engelli olmaya gerek yok, bu hassasiyete katılıyorum.

Yine, engellilerin kamusal hayata katılımının artırılması ve bunun kolaylaştırılmasının altı çizildi. Görme engellilerin noterde, bankada yaşadığı sıkıntıların altı çizildi, önemliydi. Yine, avukat arkadaşımızın nefret saiki istisnasının çıkarılması konusu da diğer başka illerde de bizim Meclis Genel Kurulunda da Meclis Komisyonumuzda da gündeme gelen bir husus; haklı, işte, zaten Komisyon da bunun için kuruldu, hepimiz hep birlikte bu konulardaki sıkıntıların giderilmesi için gayret ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, biz de teşekkür ediyoruz.

Tabii, bugün bizle birlikte olan hem Türkiye Büyük Millet Meclisi personelimiz var hem de Komisyonumuzda görevli farklı kurumlardan Komisyonumuzda özveriyle görev yapan uzman arkadaşlarımız var, Semih Bey var işitme dili tercümanı ve yine diğer tercüman arkadaşımız, ben onlara da tabii teşekkür ediyorum, onlar olmasaydı bu süreci bu kadar güzel yürütemezdik.

Ben tekrar herkese katılımları için teşekkür ediyorum. İnşallah, gayretle, inançla, özveriyle çalışmaya devam diyorum.

Hepinize hayırlı günler, hayırlı haftalar. (Alkışlar)

Kapanma Saati: 15.48

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.33

BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARIEROĞLU (Ankara)

SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)

KÂTİP: Fevzi ZIRHLIOĞLU (Bursa)

----- 0 -----

(Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğüne Yapılan Ziyaret)

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Hoş geldiniz bakanlarım, vekillerim; ayaklarınıza sağlık, şeref verdiniz.

Geçen hafta zaten çok mutlu olduk sesinizi duyduğumuz zaman, onur verdiniz; sağ olun, var olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz dedik ki yani bu işin... Neticede engellilik konusu çok yönlü bir konu ve özellikle sağlık tarafı ayrı bir ehemmiyet arz ediyor. Tabii, organ naklinde de burası öncü. Sizlerin, özellikle Ömer Hocamın bu konudaki liderliği önemli. Bugün hem bu organ nakliyle ilgili son süreç, hem üniversitenin hem Antalya'nın hem ülkenin durumu ve hem de üniversite olarak tabii engelliliğe bakışınız önemli; son durağımız burası, bundan sonra gideceğiz inşallah.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Sağ olun.

Bakanım, şöyle...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bir istişare toplantısı yaptık, 5 ili burada topladık; Konya, Karaman, Isparta, Burdur ve Antalya. Sivil topluma yönelik sorunları... Biz bölge toplantıları yapıyoruz; Karadeniz'i yaptık, Ege'yi yaptık, Doğu Anadolu'yu yaptık. Herhâlde bir iki tane daha yapıp tamamlayacağız ama tabii, sizin bu konuda, engellilikle mücadele noktasında özellikle bu tedavi kısımları, organ nakli ve diğer süreçler önemli; o yüzden sizi dinlemeye geldik.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Sağ olun, çok teşekkürler.

Üniversitede 230 engelli öğrencimiz var, bunların engellilikleri yüzde 50'den az aslında. Baktığınızda kör olan var, sağır olan var, zihinsel engelli olan var. Baktığımızda güzel sanatlar ve daha çok sporda ağırlıkta öğrenciler. Hastaneye baktığımız zaman da 109 çalışanımız var, işte, idare etmeye çalışıyoruz, onların mümkün mertebe çalışma koşullarını iyileştirmeye çalışıyoruz. Üniversitemiz de en son geçen sene engellilikle ilgili bir ödül almıştı aslında ama yetmez Bakanım. Neden? Çünkü çok eski binalarımız, binaların çoğu... Mesela, siz bizden salon istediniz, bir baktık, salonlarımız maalesef engellilere uygun değil, birçok sorunumuz var ufak ufak, hiçbirisi değil. Bu anlamda...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burada yapalım istedik programı.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Farkındalığa sebep olması açısından o önemli.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Evet evet.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii, harekete geçti Hocam.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Özellikle okullarda ona çok dikkat ediyorum ama salonlarda atlamışız, orada yine çok eksiklerimiz var elbette. Aslında şehir buna ne kadar uygun ona da bir bakmak lazım, maalesef çok uygun değil. O anlamda bunları yapıyoruz, işte, kol nakilleri, bacak nakilleri var yaptığımız, sadece o da değil, kopan kolları da dikeyoruz biliyorsunuz. O anlamda, yaptıklarımızla ilgili hoca zaten birazdan size bir brifing verecek. Aslına bakarsanız genel olarak böyle, başka ne söyleyebilirim bilmiyorum.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Şimdi, her üniversiteye denk kurum gibi son zamanlarda farkındalık arttı ama önemli olan şu: Bir, engellilere hizmet etmek; iki, engelleri engellemek.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Önleyici...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Önleyici tedbirleri almak. İşte, bunun için kopan kollarıdır, bacaklardır, göz, bir sürü yanıklar... Birçok yanık var, en büyük belamız yanık maalesef. Dünyanın herhâlde birçok endikasyon verilerini kesinlikle yanık konu oluyor. Yüz nakillerinde falan, her yerde, başka nedenlerde en önemlisi yanıklardır. O yanıkları önlemek için çok tedbir almak gerekiyor.

Bunun dışında, deprem, afetler gibi önemli konular var, bunlarda geç kalmalara bağlı çok önemli engeller arttı. Özellikle, son depremden sonra inanılmaz bir şekilde el, kol... Kompartman sendromu dediğimiz sendromlar oluşuyor. Özellikle o depremden sonra büyük oranda kaybımız oldu ama büyük oranda da engelli sayımız artmış oldu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz zaten o yüzden deprem bölgesinde ayrı bir toplantı yaptık.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Onları hayata kazandırmak için de mümkün olduğunca "rekonstrüksiyon" dediğimiz kavramları oldukça fazla miktarda yapıyoruz. Biz buranın, özellikle sadece Antalya'nın değil, Türkiye'nin genelinde rekonstrüksiyon kabul eden bir merkeziz.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Hatta şeyi söylersen bakanlarımıza... Bizim bankalarla beraber bir projemiz olacak.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Onu da anlatalım. Yani desteğiniz olursa da seviniriz, tabii hep beraber yapıyoruz da...

Biz "acil durum çocuk hastanesi" diye bir kavramı oluşturmaya çalışıyoruz. İnşallah, güzel bir destek aldık Cumhurbaşkanımızın desteğiyle cerrahi hastanesi yapıyoruz. "Binalarımız eski." derken 2 tane...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Cumhurbaşkanımız destek verir, çok kıymet veriyorlar.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Sağ olsunlar, çok sağ olsunlar.

Cerrahi hastanesi yapılıyor şu anda, 900 yataklı hastanemiz yapılıyor. Bununla beraber -yine Cumhurbaşkanımızın bilgisi var- bir iş adamının desteğiyle kongre merkezi yapılıyor. İnşallah, bir dahakine "bir yıl" sözünü aldık, bir yılın sonunda Antalya'nın en büyük kongre merkezi bizde olacak.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Erişilebilir kongre merkezi.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Evet, evet, Bakanım aklımızda, inşallah.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Evet, evet, merak etmeyin, o inşallah aklımızda, onları yapmaya çalışıyoruz.

Bir de bu cerrahi hastanesini yaparken -özellikle rekonstrüksiyon kısmı için söylüyorum- bir çocuk hastanesi oluşurken en büyük sıkıntı çocukların engelli olması. Önlerinde uzun bir yaşam beklentisi var. Düşünün, 10 yaşında, 15 yaşında, 8 yaşında bir çocuğun 60, 70, 80 yaşında... Bizim şu anda ortalamamız 80'in üzerinde çok şükür ama bunların handikaplı yaşaması büyük sıkıntı. Bunlar için çocuk hastanesi oluştururken biz "çocuk acil durum rehabilitasyon ve rekonstrüksiyon merkezi" diye bir merkez açmayı planlıyoruz. Bu da özellikle bizim depreme dayanıksız, atıl bir binamızı güçlendirip tekrar canlandırmak şeklinde. Bankalar Birliğinden

öyle bir söz aldık, bir miktar destek onlar sağlayacak ama yetmeyecek, elimizden geleni yine yapacağız. Bu daha çok böyle yanık, afet durumlarında, acil durumda derhâl acil duruma çevrilebilecek. Acil durum bittikten sonra da bunun artçılarıyla başa çıkmak için yapılacak bir merkez oluyor. Çocuk blokuyla, çocuk hastanesiyle bağlantısını oluşturmaya çalışıyoruz bunun. Bunu da tüm bloklar bittiğinde inşallah hayata geçirmeye çalışacağız ve Türkiye'de ilk olacak inşallah. Yani bir afet durumunda zaten 400'ün üzerinde bir yoğun bakımımız olacak, en ufak bir sıkıntı olmayacak, bu şehre yetecek bir yoğun bakım. Bunların dönüşebilir hâlleriyle bir pandemiydi, depremde -inşallah, olmaz daha büyük sıkıntılar da- bunlarla başa çıkabileceğimiz bir acil durum hastanesi gibi olmayı hedefliyoruz. Başhekimimiz de burada, hocam sağ olsun, onlarla beraber destekliyoruz. Hani, "pandemi" diye bir tecrübemiz oldu, depremde acı bir tecrübemiz oldu, böyle bir şeyde derhâl müdahale etmek gerekir. Biz "acil durum sahası" diye belirlediğimiz yerde LPG tanklarını koymuşuz mesela zamanında.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Planlama yapılmamış hiç.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Yani planlama yapılırken toplanma alanlarında değişik şeyler... Bunları düzenlemeye çalışıyoruz. Biz tıp doktoru olarak da olması gerekenleri elimizden geldiğince yapmaya çalışıyoruz. Birkaç tane örnek gösterebilirim zaten. Türkiye'de, dünyada kol naklini en çok yapanlardan biriyiz. Sadece kol nakli değil...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İlk yapanlardan birisiniz. Yüz nakli değil miydi o?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Rahim naklinde dünyada ilkiz.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Rahim naklinde bir numarayız Bakanım, kol ve yüzde de 3'üncü, 4'üncü.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Tabii, rahim naklini de aslında engel sayabilirsiniz. Sonuçta bir kadın çocuk sahibi olamıyorsa onun engeli bu. Yani kendi vücudundan bir çocuk sahibi olmanın başka yolu yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ziyaret etmiştik nakillerden birini üç dört yıl önce.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Evet, evet.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bir şekilde bu engelleri hep beraberce aşmaya çalışıyoruz. Özellikle eğer desteğiniz olursa bizim o acil durum hastanesine... Sağ olun, sizin çok büyük desteğiniz oldu, şu ana kadar hastaneye en büyük destek Sayın Bakanımızın oldu, onun sayesinde şu anda bizim tomografilerimiz, MR'larımız, işte, güzel bir anlaşmamız olmuştu.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Evet, Gençlik ve Spor Bakanlığıyla bir anlaşma imzaladık. Sporcuların check-upu karşılığında sağ olsunlar bize...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yeniledik tomografileri, MR'ları.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bizim yoktu; yenilemeyi bırakın, hizmet alımıydı. Hizmet alımıydı, sağ olsunlar, hastanenin böyle bir hizmeti oldu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hamdolsun, çok güzel oldu o da çünkü burası sembol, Akdeniz Üniversitesi sembol. Yeni nesiller geliyor burada yurtlarımız da... Havuz bitti mi, buradaki inşaat?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Bitti, bitti Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hiç söylemiyorsun Yavuz, havuzun bittiğini.

ANTALYA İL GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRÜ YAVUZ GÜRHAN - Efendim, o biteli yıl oldu.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI PROF. DR. AYŞE GÜLBİN ARICI - Aralıkta yarışlar oldu Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hiç davet bile etmediniz.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Sağ olun, sizin büyük desteğiniz oldu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ya, ne demek, inşallah, her zaman yanınızdayız.

Tabii, bu bizim Engelli Komisyonu bir fotoğraf çekiyor Türkiye'nin bu noktadaki fotoğrafını ve bu fotoğraf doğrultusunda bir yol haritası ortaya koyacağız; bir rapor. Rapordan ziyade amacımız var olan sorunları rapordan önce çözmek. O yüzden sizin bakış açınız, akademinin katkısı bizim için son derece kritik. Üniversiteleri bu süreçlere yine mümkün olduğunca katmaya çalışıyoruz. Tabii, sizin nakil olayları da önleyici açıdan önemli, rehabilite yönü de var. O yüzden bilmiyorum briefing mi yoksa bu şekilde mi gideceğiz?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Bakanım, uygunsanız hemen yan tarafta hazırladık biz size sunum için...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Olur, olur.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Ufak bir tanıtım.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Ama bir şeyler yemediniz Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bir çay ikram ederlerse kekle beraber, kekleri yeriz, kekler cazip bizim için.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Ay, lütfen ya.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Onu muhtemelen içeriye planladılar da ondan.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İçeri planlamışlardır ya, sorun yok da burada bitirelim o işi.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Bakanım bir şey daha... Biz şimdi biz koluna nakil yaptığımız bir nakil hastası... Sonuçta adamın şuradan itibaren kolları yoktu ve kolları oldu. Her işi de kendi yapıyor. Adamın ehliyeti de vardı, tekrar ehliyet yenilemesi gerektiği için başvuruyor, "Sen bir daha ehliyet alamazsın, sen engellisin..." Böyle bir şeyi, engeli falan...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - "Sana engelli ehliyeti vereceğiz." diyor, engelli ehliyetiyle de engelli arabası almak zorunda ve parası yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Coşkun Bey nerede? Coşkun Bey, bu vakayı hocamdan bir dinle.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Lütfen, Coşkun Bey çünkü engelli arabası alacak bir mali durumu da yok, ki engelli değil, şu anda arabasını gayet güzel kullanıyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, ameliyatla kollara kavuşmuş.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Çocuğu bile oldu sonrasında, her şeyi kendi yapıyor.

HÂKİM COŞKUN GÖZAĞAÇ - Şu an ehliyet almada mı sıkıntı yaşıyor?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Ehliyeti vardı zaten.

HÂKİM COŞKUN GÖZAĞAÇ - Tamam.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Ehliyeti şimdi değişecek, tekrar yeni ehliyetlerden almak için başvurduğunda "Sana vermiyoruz yeni ehliyeti, sen engellisin." demişler.

HÂKİM COŞKUN GÖZAĞAÇ - O zaman çok öznel bir durum ya Sayın Bakanım, bir ilgilenmekte fayda olabilir.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Lütfen.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Engeli kalmamış ama kolları varsa.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Evet, evet; engeli kalmadı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Niye o zaman...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Yani muhtemelen yüzde 10-20 engel veriyorlarsa da... Veriyorlar ya Bakanım, tabii ki nakil de olsa engeli vardır yüzde 10-20 ama bu araba kullanıyor, piyano çalmayacak ki, piyano mu çalacak yani.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Artı, on-on beş yıldır kullanıyor.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Aslında onda da bir değişikliğe gitmek lazım Bakanlarım, şöyle...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ya, bazı saçma şeyler var.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Evet.

Şimdi, böbrek nakli oluyor, artık diyalize ihtiyacı yok, aslında onun engellilik oranının azalması lazım ama aynı şekilde ondan istifade ediyor. Bizde çok oluyor.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Allah, Allah; onun değişiyor olması lazım.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Evet, evet.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Öbür verme sebepleri aslında diyorlar ya geriye de gidebilir, ileriye de gidebilir...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Evet, evet; o da suistimal ediliyor Sayın Bakanım.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Çok suistimal ediliyor o da...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, şöyle bir sorun var: Akdeniz Üniversitesi Hastanesi yüzde 80 rapor veriyor, gidiyor Karadenize yüzde 60 veriyor yani bu işlerde de standartların belli olması lazım.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Doğru.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Anlatabiliyor muyum? Yani burada kriterler tamamen kişiye bağlı olmaması lazım; bu büyük bir sorun.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Kişiye bağlı biraz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Geçen hafta biz Doğu Anadolu'daydık, orada mesela, Erzurum'dan alamamış, gitmiş Muş'tan almış.

LATİF SELVİ (Konya) - Tamamen standart sorunu var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yanlış.

ANTALYA AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ GALİP SÖKMEN - Aslında orandan ziyade Sayın Bakanım, kısmi veya tam bağımlı engelliye mağdur ediyor. Yüzde 90 veriyor, "kısmi" diyor iki gözü görmeyene; hiçbir şeyden faydalanamıyor.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - O çok geliyor bize.

ANTALYA AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ GALİP SÖKMEN - Ne bakım parası alabiliyor ne rehabilitasyona yatırabiliyoruz...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI PROF. DR. AYŞE GÜLBİN ARICI - Çalışabilir olmaya göre değişiyor.

ANTALYA AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ GALİP SÖKMEN - Efendim?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI PROF. DR. AYŞE GÜLBİN ARICI - Çalışabilir durumda olma kriterine göre değişiyor.

ANTALYA AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ GALİP SÖKMEN - Bazılarını, işte, bakım merciine almanız lazım, öyle olunca da resmî kurumlar ancak alabiliyor.

LATİF SELVİ (Konya) - Bir de özel eğitim öğretmenleri...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - O şeyi dört gözle bekliyoruz, bir merkez açmayı düşünüyordunuz herhâlde, doktorlarımız... Yaşlılarla ilgili o merkez projesi devam ediyor herhâlde.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Hangisi? Tazeleme mi?

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Yok, yok; Haymana...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Haymana'daki; evet, evet; devam ediyor.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Biz onu dört gözle bekliyoruz.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Tamam.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Yapacağımız bir şey olursa da hani destek vesaire anlamında...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Tamam, ben tekrar konuşayım, ben sizinle temasa geçerim.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Kaymakam beyle ben konuştum, Aile Bakanımıza da söyledim çünkü onu, öyle bir projeye ne destek gerekiyorsa biz de...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Sağ olun.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Ankara'ya çok ciddi bir ihtiyaç var çünkü yaşlılarımızla ilgili.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Tabii.

Yaşlanıyoruz, yaşlılarla ilgili bir proje yok hakikaten.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Bir de orada termal vesaire işleri gerçekten çok tedavi yönünde olabilir.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Doğru.

Şehirde hiç... Yüzde 13 aslında engellilik oranı var nüfusta bildiğim kadarıyla.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Yani öyle deniyor ama biraz, o kadar değil gibi...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Herhalde her şeyi o kategoriye sokuyorlar ama geçenlerde kızım yurt dışında "Kaç engelli var burada?" dedi aslında onlar çıkabildikleri için görünürler, bizde çıkamadıkları için görünür değiller. O anlamda hani şehirler çok uygun değil onlar için.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Dün konuştuk "tramvay" diyorlar, kaldırımlar, hâlâ otobüslerin, durakların sesli sisteme dönmesini konuşuyoruz falan yani. Aslında biz, Ankara'ya 96'da geldik -az önce konuştuk- çok eskiden beri başkentte falan vardı; buralarda yani Anadolu'ya doğru daha ciddi yayılmasını sağlamak gerekiyor. Buralarda vizyoner birileri varsa, farkındalığı olan birisi olursa işler yürüyor ama bu işleri götürecek biri olmayınca maalesef ama yani.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Var, orada sıkıntımız yok ama mutfakta kimse yok. Mutfak çok kötü; kaçıyor, dışarı kaçıyor onlar. Onlar çünkü para alamıyor, insanlar paranın şeyinde.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Konu neydi hatırlayamadım, bir şey için göndermişti ama..

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - İlaç, faz çalışması; bunlar o kadar önemli ki.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Ömer Bey Beyefendi nezdinde benim çok şahit olduğum konu olduğum için orada, bir hasta olduğunda ilk önce Ömer Bey'i...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Sağ olsun.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Hep böyle hemen Ömer Bey'i söylüyorlar yani.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Sağ olsun, her şey de karşılıklı, o da bizim için çok kıymetli, sağ olsun.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Ayrı da bir sevgisi yani sadece bir kimlik konusu değil, seviyor da çok kıymet veriyor da.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - İnanın, yapmak istediğimiz tek şey tüm ekiple, Ömer Hoca ile ben şuraya güzel bir eser bırakabilmek, gerçekten başka hiçbir ajandamız yok. Ancak tabi ki sizin desteğiniz, üyelerin desteği bunlar çok kıymetli ama...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Kadın sayısı da artsın istiyoruz, kadın hassasiyeti. Adana'da da bir kadın rektörle çalıştım Meryem Hocayla.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - O çok tatlı bir hanımdı, çok tatlıydı.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Çok naifti, zor bir şehirdi; evet, ben de her zaman yanında durdum, onu destekledim.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Biliyorum, biliyorum Meryem Hocayla.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Peki, okulun içi engelli öğrenciler için uygun mu; derslikler?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Bakanım, bir kısmı, şimdi yüzde 100 hepsi desem yalan söylemiş olurum ama mümkün mertebe bunları yapmaya çalışıyoruz açıkçası. İşte, kantine asansörler, eğer üst katlardaysa onları alt katlara vererek planlıyoruz falan şeklinde ama eğer "Her sınıf öyle mi?" dersiniz maalesef değil.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Ama bildirilip de engelliliğiyle ilgili bir sıkıntı hiç gelmedi şu ana kadar. Hangisi ne istediğiye hakikaten şu ana kadar çok hassas davranılıyor.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Sayıda yüksek değil mi gelen şeylere göre?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - 230 öğrencimiz var.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Bazı üniversitelerimiz geldi bize, komisyona, onlara göre yüksek bir sayı. Demek ki bir sıkıntı yok ki tercih ediliyor. Çocuklar arasında da bir ağ var yoksa tercih etmiyorlar.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Muhakkak. Türkiye 1'inci olduk bu Engelli Komisyonunda, kaç kez aldık o ödülü de ama yine de yeterli değil elbette baktığınız zaman.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Renal transplantasyon kaç tane yapıyorsunuz?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Türkiye'de en çok yapan merkez biziz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Kaç tane yıllık?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - 200'ün üzerinde yıllık; 200-210.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Karaciğer falan?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Karaciğerimiz biraz az, 50-60 civarı ama yine de Malatya'dan sonra en çok biz yapıyoruz kamu kurumları içerisinde. Tüm nakillerin toplamında biz 1'inciyiz kamuda, hatta özelde dahi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ne kadar toplamda?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Aylık 300 gibi; kalpte Türkiye'de 1'inciyiz. Biz ilk on bir ayda 13 tane kalp nakli yapıyorduk, Türkiye'de 25-30 civarı yapıldı, yüzde 30'u bize ait.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Akciğerde...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Akciğerin ruhsatını aldık, yeni binada başlayacağız inşallah. Görmüşsünüzdür belki güçlendirilen bir bina var. Ruhsatı yeni aldık, baya bir vermediler de sağ olsun Cumhurbaşkanımız yine araya girdi de. İnşallah, sanite bir yerde yapılsın istiyorum. Organ nakli binamız olacak, tamamen organ nakli. "Karaciğer" "böbrek" "akciğer" "kalp" diye ayırmayı planlıyoruz. Akciğeri kemik iliği gibi ayırmayı planlıyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Akciğere de çok ihtiyaç var.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Çok var.

ANTALYA AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ GALİP SÖKMEN - Sayın Bakanım, biz de protokol yaptık hocamla. Bizim madde kullanan kız çocuklarının kaldığı kuruluşumuz var, oraya üniversitelerden psikiyatri hocalarımız geliyor, yerinde çocukların ilaçlarını denetliyorlar. O sayede mesela 3-4 ilacı kullanırken tek ilaca düşen oldu.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Koruma altındaki çocuklar mı?

ANTALYA AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ GALİP SÖKMEN - Tabii, tabii. Koruma altındaki çocuklara geliyorlar. O yönden de sosyal hizmetler olarak da bize de bayağı destek veriyorlar şu an.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Her zaman bekleriz.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Antalya'nın da biraz dokusu farklı. Göç alan yerlerde...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Turistik bir yer, çok karmaşık bir yer. Öyle olunca biraz daha farklı hakikaten zor.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Tabii, deprem zamanı da burası çok göç aldı.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Hâlbuki değil Bakanım, yurt dışından çok fazla göç var; İran'dan, Ukrayna'dan, Rusya'dan, çok karmakarışık olduk biz öyle olunca. İnanın, şehrin güneyi ile kuzeyi çok farklı, her anlamda çok farklı.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Ben zaten Antalya'yı biraz önce araştırmıştım. Genel olarak anlayamadığım şehirlerden biri diyorum. Ya, bu şehir merkezi nere, hani öyle bir kaygı olur, yaşayan... Burada her şey çok yayılmış durumda, tarım da öyle. Kepez'deyken dışarıda şeyler var, seralar falan var. Her yerde hem tarım hem sanayi hem hizmet sektörü her yer böyle bir şey...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Tarım için uygun bir yer ama her anlamda...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Arazi kalırsa tarım yapılır.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Hani Ankara'da Yenimahalle'yle ilgili bir şey söyleyebilirsiniz ama ben burada söyleyemiyorum.

ANTALYA VALİ YARDIMCISI EROL TANRIKULU - Turizm otellerin içinde geçiyor artık yani turistlerin neredeyse bütün vakti otellerin içinde geçiyor.

ANTALYA AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ GALİP SÖKMEN - Oransal olarak en fazla göç alan şehir.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Tabii, tabii, Antalya. Önce Adana, Mersin'e geliyorlar, sonra Antalya'ya geçiyorlar, güzergâh öyle. Burada da olmuyorsa İstanbul'a sonra gidiyorlar.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Evet, İstanbul daha kaotik tabii, şu an burası iklim olarak daha ilerlemiş olduğu için sanıyorum artık ilk tercih Antalya ama bu da bizi tabii çok sıkıntıya sokuyor çünkü çok hızlı büyüme; altyapı o kadar hızlı büyüyemiyor.

ANTALYA VALİ YARDIMCISI EROL TANRIKULU - Şehir otel konforunu yaşatmıyor maalesef yani otel konforunun çok dışında.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Burası orman ve tarım memleketi aslında ama o kadar kötü yapılaşma var ki...

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Yani yukarıdan da çok kötü görünüyor.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Çok kötü. Burası Florida gibi olacak, Miami gibi olacak yer; adamlar illa bir 15 kata çıkacak. Bir artı bir, iki artı bir yani villa olarak satarsan onu aynı fiyata satacaksın. Ama köylüye yazık, "10 tane dairem, 20 tane dairem olsun." diye vermiş araziye. Bizim arazi Miami'den, Florida'dan daha iyi yerler, Akdeniz'in en güzel kıyıları.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, teşekkür ederiz.

Kapanma Saati: 16.54

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.05

BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARİEROĞLU (Ankara)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sunumu yapabilirsiniz.

Buyurun.

(Video gösterimi yapıldı)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu logo, eskiden beri var olan logo mu?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Değişti bir ara Bakanım, 2013, 2014'te filan değiştirdiler bir ara.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Şimdi, biraz ben de sunumun içeriğini bilmediğim için çok hızlı geçeceğim, sizleri de çok yormadan.

Daha önce bahsettiğim bir sadece engellileri; engelleri olmasını engellemek için de birçok şey yapmak gerekiyor, o da tartışılabilir ama mesela şöyle bir hastada hani, biraz doktorlarımız da var aramızda da gösterebiliyorum, kusura bakmayın. Bu hastada ayağını kalçadan kesmemiz gereken bir hasta, yaptığımız onlarca doku nakilleriyle bunu bu hâlde yürütebiliyoruz. Buna kısım engel verilebilir ama yürüeyebilen bir hasta yaratmaya çalışıyorsunuz en azından.

Bu, bir yanık hastası mesela, direkt kesilmesini hak eden bir hasta. Bu da bu şekilde kurtarılabilecek bir hasta. Bizde yanık çok fazla görülen bir şey. Bunu mutlaka kesilmesi gereken bir el, bunu da bu şekilde birçok...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu yanıklar ne kökenli oluyor genelde?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Alev, bizdekilerin çoğu alev yanığı. Bazen su, çocuklarda su.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Elektrik oluyor bazen.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Çocuklarda su dökülmesi, haşlanma, süt. Özellikle mutfak yanıkları çok fazla çocuklarda; büyüklerde alev yanığı.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Elektrik yanığı çok sık.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Elektrik yanığı büyüklerde çok fazla var yani her türlü yanık var ama dediğim gibi yaşa göre de çok değişiyor.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Ama bizi zorlayan elektrik yanıkları daha ziyade.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Zorlayan elektrik yanığı çünkü görüldüğünden büyük bir yanık oluyor bunlar; sinir hasarları çok fazla oluyor, onları dışarıdan çok da görmek mümkün değil.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burada eli mi diktiniz?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bu şöyle bir el, mesela, bu yanık kolun kesilmesi gerekiyor. Bu onlarca ameliyat olan bir hasta, sonunda çalışan bir el veriyorsunuz hastaya.

Böyle bir parmak kopmuş, parmağı yok, bu engel ama böyle dikerseniz... Bu çok zor bir ameliyat, şu gördüğünüz en zor ameliyatlardan bir tanesi.

Bu hasta bakarsanız yüz nakli arkada sıradan böyle art arda bizim yaptığımız şeyler var, bunlar yanık hastaları. Doğu'dan gelen, ne yazık ki çok eziyet çekmiş bir hasta, oradan çok geliyor. Bunlara değişik ameliyatlar yapıyoruz biz, bunlar inanılmaz seri ameliyatlardır, büyük ameliyatlardır. Bu tür doku nakillerden sonra topluma kazandırmaya, böyle seri ameliyatlara kazandırmaya çalışıyoruz.

Bu, böyle bir acil ameliyat Maraş'tan, belki hatırlarsınız, medyada da çıktı yüz nakli olmadı ama beyin açıkta, acil ameliyatlara geçtik hemen bu çocuk için, bu şekilde böyle devam ettirmeye çalışıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O ikizler vardı, ayırmıştınız...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Ayıramadık onu Bakanım, ayırmaya çalıştık, İngiltere'ye gittiler, kaçtılar.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Onu ayıramadık, yurt dışına gittiler.

Bunlarla böyle uğraşıyoruz şimdi.

Bu mesela Suriyeli bir çocuk, yine sizlerin aracılığıyla gelmişti. O Suriye'den bana gönderdiğiniz fotoğraftan sonrası, böyle bir çocuk.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yanık mıydı bu da?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Yanık, savaştaki yanık.

Böyle bir kopmada düşünsenize...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Pervane kapıyor bunu...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bunu dikemezseniz hayatı kayacak bir şeydir. Sayın Hocam, bilir bunu şimdi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Son hâli, öyle mi?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Evet.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Bu, çok zor bir ameliyat Bakanım, dünyada çok az yer var yapacak çünkü çok minicik damarları var, onları bulmak ve dikmek kolay değil gerçekten.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bu da dünyada çok az görülen bir kopmadır bu gördüğünüz. Arka arkaya bunun başarıları yok dünyada; biri asansöre kaptırıyor, biri traktöre kaptırıyor. Bunlar dikildi.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Dünyada bunun karşılığı yok çünkü siniri dikemiyorsunuz, kemiği dikemiyorsunuz. Bakın, biz bir yöntem geliştirdik...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bu çocukta traktöre kaptırıyor yine.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Bir şey mi kemiğe bağlanıyor?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - O, bizim bildiğimiz gibi bir yöntem değil, işte, bir şeyler yaptık biz hocamızın liderliğiyle.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bu böyle bir ayak, gitmiş ayağı, daha sonra bu şekilde yürümeye çalıştırıyorsunuz.

Böyle, bakın, bu kopmuş. Bunu Denizli'den yine bir milletvekilimiz aramıştı bir gece vakti, bu aslında kesilmesi gereken ama şu anda böyle...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Çok iyi toparlamışsınız.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bunlar bizim kol nakilleri. Bakın, şöyle bir kol. Bu ilk yaptığımız kol nakli 2010 yılındaki.

Bu, işte, ehliyet vermedikleri çocuk bu.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - İhtiyacı yok artık nakilden sonra. Bir çocuğu oldu, oğlunun adını "Ömer Özkan" koydu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ömer Özkan mı?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Evet, evet, Ömer Özkan koydu.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Çocuk alışverişini falan hepsini kendi yapıyor, bunlar asıl sosyal hayata kazandırmanın önemini gösteriyor...

Bu çocuğu depremde kaybettik, Maraş'ta maalesef...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Maraş değil bu, Adıyaman'dan geldi, depremde öldü bu çocuk, kolları o kadar iyiydi ki.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Şöyle bakınca bize fotoğraf gönderiyordu.

Bu bizim öbür yaptığımız nakillerden...

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Elektrik yanığı mesela bu Bakanım. Elektrik yanığıyla kollar gitmiş bu hastada. Biz kestik, ondan sonra biz tekrar nakil yaptık.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bunlar bizim kol nakli yaptığımız hastalar. Böyle yüz nakli yaptığımız hastalar var. Onlarda bir nebze aslına bakarsanız...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İlk yüz nakli yaptığınız biri vardı?

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - O az öncekiydi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çok popüler olan.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Bu, bu Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne yapıyor bu şimdi?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bu, bizle çalışıyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Neydi onun adı.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Uğur Acar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Uzun boylu değil mi?

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Orta boy, çok uzun değildi Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İlk yüz nakli vakası.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Türkiye'nin ilk, dünyanın da 5-6'ıncısı falan.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bu dünyada en... Sayın Bakanım, on dört sene önce bu.

Bir de rahim nakli olunca çocuğu olmayan insanlar... Bir ve ikinci çocukları, birisi "Özlenen" birisi "Ömer Özkan".

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. ÖZLENEN ÖZKAN - Nüfusu artırmaya uğraşıyoruz ya, işte, buna da birazcık katkısı oluyor.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. ÖMER ÖZKAN - Bu, örneklerimiz, bu hastalardan.

Teşekkür ederiz.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) - Ellerinize sağlık.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Elinize sağlık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ederiz. Tebrik ediyoruz.

Kapanma Saati: 17.12